

रेती घाटाचे नाव :- आर्वी, मौजा आर्वी, येथील स. नं. 161/1, 161/2, 171, 172/2, आराजी 1.05 हे. आर.
तालूका - गोंडपीपरी , जिल्हा -चंद्रपूर

संक्षिप्त माहिती

चंद्रपूर जिल्ह्यातील आर्वी येथील स. नं. 161/1, 161/2, 171, 172/2 आराजी 1.05 हे. आर. करीता सदर प्रस्ताव वाळु उत्खननाच्या दृष्टीने पर्यावरण विषयक मान्यते करीता तयार केलेले आहे. पर्यावरण, वन व वातावरणिय बदल मंत्रालय, मुंबई. यांच्या दिनांक. 14/09/2016 च्या तरतुदी नुसार 0 ते 05 हेक्टर क्षेत्रफळ असलेल्या रेती घाटास पर्यावरण विषयक मान्यता घेण्याकरीता जनसुनावणी घेण्यात येत आहे. त्याकरीता राज्य स्तरीय पर्यावरण समितीकडे पर्यावरण विषयक मान्यते करीता, अर्ज सादर करण्यात येत आहे. प्रस्तावित वाळू घाटाचे क्षेत्र सर्वे ऑफ इंडिया टोपीशीट क्र: P 55 पी / 12 व अक्षांश 20° 16'38.33"N 1920°16'36.87"N आणि रेखांश 79° 35'47.71"E 79°35'46.95"E असे आहे.

वाळु हे गौण खनिज बांधकामाचा दृष्टीने अंत्यात महत्वाचे असून ईमारत बांधकाम करण्याकरीता अत्यंत आवश्यक व जास्तीत जास्त मागणी असलेले गौण खनिज आहे. वाळुची कठीणता व टिकाउपणा जास्त असल्याने हे मुख्यता रस्ते व इतर बांधकामात मोठ्या प्रमाणात वापरल्या जाते.

प्रस्तावीत मौजा आर्वी हा रेती घाट वर्धा नदीवर प्रस्तावीत असून वरील प्रमाणे स.नं. लगतचे नदी पात्रातून वाळुची उत्खनन प्रस्तावीत आहे. सदर रेती घाटातून रेतीचे उत्खनन हे मनुष्या द्वारे फावडे आणि घमेले वापरूनच करावयाचे प्रस्तावीत आहे. तसेच वाहतुक करण्याकरीता ट्रॅक्टर किंवा टिप्परचा उपयोग करीत असतांना त्यात रेतीचे भरण सुद्धा मनुष्य बळा द्वारे केला जाईल, वाळु निसर्गतः शैल असल्याने ड्रिलींग, ब्लास्टींग चा वापर केला जाणार नाही.

सदर रेती घाटातून वर्ष 2021-22 मध्ये 1855 ब्रास रेतीचे उत्खनन प्रस्तावीत असून पर्यावरण विषयक मान्यता प्राप्त झाल्यावर लिलावाद्वारे उत्खननास परवानगी देण्यात येईल. त्याकरीता खाणकाम योजना वरिष्ठ उपसंचालक, भुविज्ञान व खनिकर्म संचालनालय विभाग यांचा कडून मान्यता प्रदान करण्यात आलेली आहे. दिनांक. 15 जानेवारी 2016 रोजीच्या पर्यावरण विभागाचा अधिसूचने नुसार प्रकल्प बी 2 च्या वर्गवारीत मोडत असल्याने संपूर्ण प्रकल्पाकरीता पुर्व व्यवहार्यता अहवाल पर्यावरण व्यवस्थापकिय योजना तयार करण्यात आलेली असून राज्य स्तरीय समितीकडे सादर करण्यात येत आहे.

सारणी : प्रस्थवीत स्थळाची ठळक वैशिष्टे

अ.क्र.	तपशील	माहिती
A.	प्रकल्पाचे स्वरूप	आर्वी रेती घाट
B.	प्रकल्पाचा आकार	
1.	उत्खनन क्षेत्रफळ	1.05 हे.आर
2.	प्रस्तावित उत्पादन क्षमता	1855 ब्रास/वार्षिक
C	स्थळाचे तपशील	
1.	गाव	आर्वी
2.	तालुका	गोंडपीपरी
3.	जिल्हा	चंद्रपूर
4.	राज्य	महाराष्ट्र

रेती घाटाचे नाव :- आर्वी, मौजा आर्वी, येथील स. नं. 161/1, 161/2, 171, 172/2, आराजी 1.05 हे. आर.
तालुका - गोंडपीपरी , जिल्हा -चंद्रपूर

5.	अक्षांश व रेखांश	<table> <tr> <th>सिमा बिंदु</th><th>अक्षांश</th><th>रेखांश</th></tr> <tr> <td>1</td><td>20°16'38.33"N</td><td>79°35'47.71"E</td></tr> <tr> <td>2</td><td>20°16'44.91"N</td><td>79°35'33.67"E</td></tr> <tr> <td>3</td><td>20°16'50.40"N</td><td>79°35'29.17"E</td></tr> <tr> <td>4</td><td>20°16'57.14"N</td><td>79°35'27.87"E</td></tr> </table>	सिमा बिंदु	अक्षांश	रेखांश	1	20°16'38.33"N	79°35'47.71"E	2	20°16'44.91"N	79°35'33.67"E	3	20°16'50.40"N	79°35'29.17"E	4	20°16'57.14"N	79°35'27.87"E
सिमा बिंदु	अक्षांश	रेखांश															
1	20°16'38.33"N	79°35'47.71"E															
2	20°16'44.91"N	79°35'33.67"E															
3	20°16'50.40"N	79°35'29.17"E															
4	20°16'57.14"N	79°35'27.87"E															
6.	टोपोशीट क्रमांक.	55P/12															
D	क्षेत्राची पर्यावरण ताळमेळ																
1.	नदी/जलाशय	वर्धा नदी आहे.															
2.	जवळचे गाव/जिल्हा	खनिपट्टा क्षेत्र हे आर्वी पासून चे अंतर 1.71 कि.मी. आहे															
3.	जवळचे रेल्वे स्टेशन	जवळचे रेल्वे स्टेशन हे गोंडपीपरी रेल्वे स्टेशन असुन 5.7 कि.मी. अंतरावर आहे															
4.	जवळचे विमानतळ	जवळचे विमानतळ नागपुर ला, 50.50 कि.मी दक्षिनेला आहे.															
5.	राज्याचा सिमा	राज्यालगतच्या सिमा नाही.															
6.	भुकंपाचे विभाग	नाही.															
D	खर्चाचा तपशील																
1.	ऑफसेट प्राईज	Rs. 28,83,100/-															
E	प्रकल्पासाठी आवश्यक बाबी																
1.	पाण्याची आवश्यकता	2.85 KLD															
2.	इंधनाची आवश्यकता	N/A															
3.	मणुष्य बळाची आवश्यकता	10 (कुशल आणि अकुशल व्यक्ती)															

पाणी आणि इतर द्रव्याची उपलब्धता

प्रस्तावीत प्रकल्पात पाण्याची नियमीत आवश्यकता 2.85 KLD. असुन मौजा आर्वी येथे पुरवठा करण्याचे साधन आहे. पाण्याच्या आवश्यकतेचा तपशील खाली दिला आहे.

तपशील : पाण्याची मागणी

S. No.	तपशील	प्रमाण (KLD)
1.	घरघुती उपयोगासाठी	0.85
2.	धुळ दडपण्यासाठी पाण्याची फवारणी	1.00
3.	ग्रीन बेल्ट / वृक्षारोपण	1.00
Total		2.85

पर्यावरण व्यवस्थापनाचे नियोजन

अ. क्र.	पर्यावरणीय मापदंड	क्रियाकलाप	प्रभाव	ईएमपी / शमन उपायांचे भविष्यवाणी
---------	-------------------	------------	--------	---------------------------------

रेती घाटाचे नाव :- आर्वी, मौजा आर्वी, येथील स. नं. 161/1, 161/2, 171, 172/2, आराजी 1.05 हे. आर. तालूका - गोंडपीपरी , जिल्हा -चंद्रपूर

1.	जल	खाणकाम किंवा वाळूचे निष्कर्षण	प्रवाहात बदल खोलीत वाढ केल्याने प्रवाहाची गती वाढू शकते पृष्ठभाग पाण्याची गुणवत्ता आणि भूजल गुणवत्तेत बदल घाण पाणी स्राव	कोणतेही विचलन प्रस्तावित नाही. प्रवाहाचे प्रमाण, पृष्ठभाग जलविज्ञान आणि भूजल प्रणालीवर कोणताही प्रतिकूल परिणाम होणार नाही. खाणकामांना 0.5 मीटर खोलीपुरती मर्यादित ठेवले जाईल, ज्यामुळे नदीच्या प्रवाहात जास्त बदल होणार नाही. पोर्टेबल टॉयलेट्स वापरली जातील; त्यामुळे कोणतेही सांडपाणी तयार होणार नाही.
2.	हवा	खनन क्रियाकलाप, वाहने वा ट्रॅक्टर हालचालीद्वारे वाळूची वाहतूक खनिज लोड करणे आणि उतारणे	या पसरलेल्या धूळ निर्मितीमुळे मानवी आरोग्यावर प्रतिकूल परिणाम होऊ शकतो पानांवर धूळ साचल्याने स्टोमेटल निर्देशांक कमी केला जाऊ शकतो.	सीपीसीबीच्या मार्गदर्शक सूचनांनुसार ग्रीन बेल्ट आवारात विकसित केला जाईल. कामगारांना डस्ट मास्क प्रदान केला जाईल. कच्च्या रस्त्यावर नियमित पाणी शिंपडणे. ट्रक / टिप्परचा एकसमान वेग राखण्यासाठी रस्ते सपाटीकरण केले जाईल. रस्त्यावर येणाऱ्या ट्रकचा वेग मर्यादित असेल आणि वाहतुकीच्या वेळी सामग्रीचे आवरण असेल. ओव्हरलोडिंग टाळले जाईल.
3.	ध्वनी	खाण स्थळापासून जवळपासच्या रस्त्यावर रहदारी.	वाहनांच्या रहदारी आणि खाणकामांच्या कारणांमुळे आवाज निर्मिती	आवाजाचे नियमितपणे परीक्षण केले जाईल. वाहतूक वाहनांशिवाय इतर कोणत्याही उपकरणांना परवानगी दिली जाणार नाही. कंपन आणि आवाज कमी करण्यासाठी वाहनांची योग्य देखभाल केली जाईल. कामगारांना इअर मफ प्रदान केले जातील.
4.	जागा	वाळू उत्खनन व वाहतूक	नदीच्या पात्रात जाण्याकरीता रस्त्याचा उतारामुळे नदीकाठाचे नुकसान, मातीची धूप होऊ शकते. नदीकाठावरील जमीन सपाट करणे आणि वाळू उपसल्यामुळे पर्यावरणीय. रस्ताच्या नेटवर्कमुळे पृष्ठभाग बिघडणे	नदीच्या रुंदीच्या १/ 4 मी नदीच्या काठापासून कमी सुरक्षित अंतर सोडले जाईल (शाश्वत वाळू उत्खनन मार्गदर्शक सूचना नुसार) खाणकाम परवानगी पेक्षा जास्त होणार नाही. नदीकाठापर्यंत जाणाऱ्या रस्त्यांची नासधूस टाळले जाईल आणि उताराची देखभाल केली जाईल.
5.	इकोलॉजी	वाळू उत्खनन व वाहतूक	अल्प-कालावधीचा त्रास, ध्वनीमुळे वन्यजीवांना त्रास परिसरावर परिणाम होईल.	नदीकाठाजवळील ग्रीन बेल्ट / समुदाय वनीकरण अप्रोच रोड बारीक धुलीकण उत्सर्जनास प्रतिबंधित करेल.
6.	वाहतुकीची पध्दत	वाहनांच्या संख्येत वाढ	रेतीचे वाहतुकीकरीता साधनात वाढ केल्याने पर्यावरणावर विपरित परिणाम होईल.	प्रकल्पात पुरेसे रस्ते आणि पार्किंगच्या सहाय्याने वाहन वाहतुकीचे नियमन केले जाईल.

रेती घाटाचे नाव :- आर्वी, मौजा आर्वी, येथील स. नं. 161/1, 161/2, 171, 172/2, आराजी 1.05 हे. आर.
तालूका - गोंडपीपरी , जिल्हा -चंद्रपूर

सामाजिक दायित्व- (CSR)

रेती उत्खनन केल्याने परिसरातील वातावरणात बदल होण्याची शक्यता असल्याने त्यावर विविध उपाययोजना करण्यात येतात. वाळु/रेती निर्गती सुधारीत धोरण दिनांक 3/09/2019 रोजी नुसार रेतीघाट प्रस्तावित असलेल्या ग्रामपंचायतीना अनुषंगीक विकास कामे करण्याकरीता निधी पुरवठा करण्याची तरतुद करण्यात आलेली आहे. ग्रामपंचायतीने रेती उत्खननास परवानगी दिल्यास मा. जिल्हाधिकारी यांच्या मार्फत लिलावात प्राप्त होणाऱ्या रक्कमेतून स्वामित्वधन वजा करून शिल्लक रक्कमेचा 25% पर्यंत निधी ग्रामपंचायतीना देण्याची तरतुद करण्यात आलेली आहे. लिलावाचा रक्कमेचा प्रमाणात ही रक्कम 10% ते 25% पर्यंत देय असेल.

ग्रामपंचायतीना देण्यात येणारा निधी त्याच्या अधीनस्त येण्याऱ्या शाळा/अंगणवाडी यांचा दुरूस्ती, रस्त्याचा दुरूस्ती तसेच इतर मुलभुत गरजा भागवण्याकरीता खर्च करणे आवश्यक आहे. प्रस्तावीत धोरणानुसार रेतीघाट लिलावात गेल्यास संबंधित ग्रामपंचायतीस निधीदेय असेल.

पर्यावरण संरक्षण उपाय सुधारण्यासाठी, नियंत्रण व देखरेखीसाठी पुढील तरतुदी आहेत (EMP COST)

अ.क्र.	तपशील	नियंत्रण उपाय	रक्कम
1.	ट्रॅक्टर ट्रॉली आणि खनिज वाहतूक द्वारे धूळ निर्माण होते.	पर्यावरण देखरेख (हवा, पाणी, माती, आणि आवाज)	45,000/-
		रस्त्यावर पाणी शिंपडणे	30,000/-
		तिरपाल	5000/-
2.	नदीकाठा रस्ता देखभाल दुरूस्ती	रस्ता देखभाल दुरूस्ती	90,000/-
3.	ग्रीन बेल्ट / वृक्षारोपण (Rs. 400 per tree)	नदीकाठा वरील	1,45,600/-
		रस्त्यावर	
4.	सुरक्षा	डिस्प्ले बोर्ड आणि इतर सुरक्षा उपाय (सीसीटीव्ही, कुंपण इ.)	40,000/-
5.	व्यावसायिक आरोग्य	व्यावसायिक आरोग्य आणि सुरक्षा (Mobile Toilet) व्ययक्तीक सुरक्षेची साधणे	1,37,250/-
एकुण			Rs. 4,92,850/-

रेती घाटाचे नाव :- आवळगांव, मौजा आवळगांव, येथील स. नं. 598, 605, 601, 602, 609, 606, 607, 608, 610, 611, 612, आराजी 4.92 हे. आर. तालुका — ब्रम्हपुरी , जिल्हा - चंद्रपूर

संक्षिप्त माहिती

चंद्रपूर जिल्ह्यातील मौजा आवळगांव येथील स. नं. 598, 605, 601, 602, 609, 606, 607, 608, 610, 611, 612 आराजी 4.92 हे. आर. करीता सदर प्रस्ताव वाळु उत्खननाच्या दृष्टीने पर्यावरण विषयक मान्यते करीता तयार कलेले आहे. पर्यावरण, वन व वातावरणिय बदल मंत्रालय, मुंबई. यांच्या दिनांक. 14/09/2016 च्या तरतुदी नुसार 0 ते 05 हेक्टर क्षेत्रफळ असलेल्या रेती घाटास पर्यावरण विषयक मान्यता घेण्याकरीता जनसुनावणी घेण्यात येत आहे. त्याकरीता राज्य स्तरीय पर्यावरण समितीकडे पर्यावरण विषयक मान्यते करीता, अर्ज सादर करण्यात येत आहे. प्रस्तावित वाळू घाटाचे क्षेत्र सर्वे ऑफ इंडिया टोपीशीट क्र: P 55 पी / 12 आणि अक्षांश 20° 28'13.43"N 19°20'28'14.73"N आणि रेखांश 79° 24'34.28"E 79°24'35.29"E असे आहे.

वाळु हे गौण खनिज बांधकामाचा दृष्टीने अंत्यात महत्वाचे असून ईमारत बांधकाम करण्याकरीता अत्यंत आवश्यक व जास्तीत जास्त मागणी असलेले गौण खनिज आहे. वाळुची कठीणता व टिकाउपणा जास्त असल्याने हे मुख्यता रस्ते व इतर बांधकामात मोठ्या प्रमाणात वापरल्या जाते.

प्रस्तावीत मौजा आवळगांव हा रेती घाट वैनगंगा नदीवर प्रस्तावीत असून वरील प्रमाणे स.नं. लगतचे नदी पात्रातुन वाळुची उत्खनन प्रस्तावीत आहे. सदर रेती घाटातुन रेतीचे उत्खनन हे मनुष्या द्वारे फावडे आणि घमेले वापरूनच करावयाचे प्रस्तावीत आहे. तसेच वाहतुक करण्याकरीता ट्रॅक्टर किंवा टिप्परचा उपयोग करीत असतांना त्यात रेतीचे भरण सुद्धा मनुष्य बळा द्वारे केला जाईल, वाळु निसर्गतः शैल असल्याने ड्रिलींग, ब्लास्टींग चा वापर केला जाणार नाही. सदर रेती घाटातुन वर्ष 2021-22 मध्ये 17385 ब्रास रेतीचे उत्खनन प्रस्तावीत असून पर्यावरण विषयक मान्यता प्राप्त झाल्यावर लिलावाद्वारे उत्खननास परवानगी देण्यात येईल. त्याकरीता खाणकाम योजना वरिष्ठ उपसंचालक, भुविज्ञान व खनिकर्म संचालनालय विभाग यांचा कडुन मान्यता प्रदान करण्यात आलेली आहे. दिनांक. 15 जानेवारी 2016 रोजीच्या पर्यावरण विभागाचा अधिसूचने नुसार प्रकल्प बी 2 च्या वर्गावारीत मोडत असल्याने संपूर्ण प्रकल्पाकरीता पुर्व व्यवहार्यता अहवाल पर्यावरण व्यवस्थापकिय योजना तयार करण्यात आलेली असून राज्य स्तरीय समितीकडे सादर करण्यात येत आहे.

सारणी : प्रस्थवीत स्थळाची ठळक वैशिष्टे

अ.क्र.	तपशील	माहिती		
A.	प्रकल्पाचे स्वरूप	आवळगांव रेती घाट		
B.	प्रकल्पाचा आकार			
1.	उत्खनन क्षेत्रफळ	4.92 हे.आर		
2.	प्रस्तावित उत्पादन क्षमता	17385 ब्रास/वार्षिक		
C	स्थळाचे तपशील			
1.	गाव	आवळगांव		
2.	तालुका	ब्रम्हपुरी		
3.	जिल्हा	चंद्रपूर		
4.	राज्य	महाराष्ट्र		
5.	अक्षांश व रेखांश	सिमा बिंदु	अक्षांश	रेखांश

रेती घाटाचे नाव :- आवळगांव, मौजा आवळगांव, येथील स. नं. 598, 605, 601, 602, 609, 606, 607, 608, 610, 611, 612, आराजी 4.92 हे. आर. तालूका — ब्रम्हपुरी , जिल्हा - चंद्रपूर

		1	20°28'13.43"N	79°24'34.28"E
		2	20°28'15.03"N	79°24'32.96"E
		3	20°28'17.05"N	79°24'26.85"E
		4	20°28'18.59"N	79°24'27.43"E
6.	टोपोशीट क्रमांक.	55P/12		
D	क्षेत्राची पर्यावरण ताळमेळ			
1.	नदी/जलाशय	वैनगंगा नदी आहे.		
2.	जवळचे गाव/जिल्हा	खनिपट्टा क्षेत्र हे आवळगांव पासून चे अंतर 0.55 कि.मी. आहे		
3.	जवळचे रेल्वे स्टेशन	जवळचे रेल्वे स्टेशन हे ब्रम्हपुरी रेल्वे स्टेशन असुन 32.65 कि.मी. अंतरावर आहे		
4.	जवळचे विमाणतळ	जवळचे विमाणतळ चंद्रपूर ला 56.10 कि.मी आग्नेयला आहे.		
5.	राज्याचा सिमा	राज्यालगतच्या सिमा नाही.		
6.	भुकंपाचे विभाग	नाही.		
D	खर्चाचा तपशील			
1.	ऑफसेट प्राईज	Rs. 2,70,20,300/-		
E	प्रकल्पासाठी आवश्यक बाबी			
1.	पाण्याची आवश्यकता	2.25 KLD		
2.	इंधनाची आवश्यकता	N/A		
3.	मणुष्य बळाची आवश्यकता	18 (कुशल आणि अकुशल व्यक्ती)		

पाणी आणि इतर द्रव्याची उपलब्धता

प्रस्तावीत प्रकल्पात पाण्याची नियमीत आवश्यकता 2.25 KLD. असुन मौजा आवळगांव येथे पुरवठा करण्याचे साधन आहे. पाण्याच्या आवश्यकतेचा तपशील खाली दिला आहे.

तपशील : पाण्याची मागणी

S. No.	तपशील	प्रमाण (KLD)
1.	घरघुती उपयोगासाठी	0.40
2.	धुळ दडपण्यासाठी पाण्याची फवारणी	0.85
3.	ग्रीन बेल्ट / वृक्षारोपण	1.00
Total		2.25

पर्यावरण व्यवस्थापनाचे नियोजन

अ.	पर्यावरणी	क्रियाकलाप	प्रभाव	ईएमपी / शमन उपायांचे भविष्यवाणी
----	-----------	------------	--------	---------------------------------

रेती घाटाचे नाव :- आवळगांव, मौजा आवळगांव, येथील स. नं. 598, 605, 601, 602, 609, 606, 607, 608, 610, 611, 612, आराजी 4.92 हे. आर. तालूका — ब्रम्हपुरी , जिल्हा - चंद्रपूर

क्र.	य मापदंड			
1.	जल	खाणकाम किंवा वाळूचे निष्कर्षण	प्रवाहात बदल खोलीत वाढ केल्याने प्रवाहाची गती वाढू शकते पृष्ठभाग पाण्याची गुणवत्ता आणि भूजल गुणवत्तेत बदल घाण पाणी स्राव	कोणतेही विचलन प्रस्तावित नाही. प्रवाहाचे प्रमाण, पृष्ठभाग जलविज्ञान आणि भूजल प्रणालीवर कोणताही प्रतिकूल परिणाम होणार नाही. खाणकामांना 0.5 मीटर खोलीपुरती मर्यादित ठेवले जाईल, ज्यामुळे नदीच्या प्रवाहात जास्त बदल होणार नाही. पोर्टेबल टॉयलेट्स वापरली जातील; त्यामुळे कोणतेही सांडपाणी तयार होणार नाही.
2.	हवा	खनन क्रियाकलाप, वाहने वा ट्रॅक्टर हालचालीद्वारे वाळूची वाहतूक खनिज लोड करणे आणि उतारणे	या पसरलेल्या धूळ निर्मितीमुळे मानवी आरोग्यावर प्रतिकूल परिणाम होऊ शकतो पानांवर धूळ साचल्याने स्टोमेटल निर्देशांक कमी केला जाऊ शकतो.	सीपीसीबीच्या मार्गदर्शक सूचनांनुसार ग्रीन बेल्ट आवारात विकसित केला जाईल. कामगारांना डस्ट मास्क प्रदान केला जाईल. कच्च्या रस्त्यावर नियमित पाणी शिंपडणे. ट्रक / टिप्परचा एकसमान वेग राखण्यासाठी रस्ते सपाटीकरण केले जाईल. रस्त्यावर येणाऱ्या ट्रकचा वेग मर्यादित असेल आणि वाहतुकीच्या वेळी सामग्रीचे आवरण असेल. ओव्हरलोडिंग टाळले जाईल.
3.	ध्वनी	खाण स्थळापासून जवळपासच्या रस्त्यावर रहदारी.	वाहनांच्या रहदारी आणि खाणकामांच्या कारणामुळे आवाज निर्मिती	आवाजाचे नियमितपणे परीक्षण केले जाईल. वाहतूक वाहनांशिवाय इतर कोणत्याही उपकरणांना परवानगी दिली जाणार नाही. कंपन आणि आवाज कमी करण्यासाठी वाहनांची योग्य देखभाल केली जाईल. कामगारांना इअर मफ प्रदान केले जातील.
4.	जागा	वाळू उत्खनन व वाहतूक	नदीच्या पात्रात जाण्याकरीता रस्त्याचा उतारामुळे नदीकाठाचे नुकसान, मातीची धूप होऊ शकते. नदीकाठावरील जमीन सपाट करणे आणि वाळू उपसल्यामुळे पर्यावरणीय. रस्ताच्या नेटवर्कमुळे पृष्ठभाग बिघडणे	नदीच्या रुंदीच्या १/ 4 मी नदीच्या काठापासून कमी सुरक्षीत अंतर सोडले जाईल (शाश्वत वाळू उत्खनन मार्गदर्शक सूचना नुसार) खाणकाम परवानगी पेक्षा जास्त होणार नाही. नदीकाठापर्यंत जाणाऱ्या रस्त्यांची नासधुस टाळले जाईल आणि उताराची देखभाल केली जाईल.
5.	इकोलॉजी	वाळू उत्खनन व वाहतूक	अल्प-कालावधीचा त्रास, ध्वनीमुळे वन्यजीवांना त्रास परिसरावर परिणाम होईल.	नदीकाठाजवळील ग्रीन बेल्ट / समुदाय वनीकरण अप्रोच रोड बारीक धुलीकण उत्सर्जनास प्रतिबंधित करेल.
6.	वाहतुकीची	वाहनांच्या संख्येत	रेतीचे वाहतुकीकरीता	प्रकल्पात पुरेसे रस्ते आणि पार्किंगच्या सहाय्याने

रेती घाटाचे नाव :- आवळगांव, मौजा आवळगांव, येथील स. नं. 598, 605, 601, 602, 609, 606, 607, 608, 610, 611, 612, आराजी 4.92 हे. आर. तालूका — ब्रम्हपुरी , जिल्हा - चंद्रपूर

पध्दत	वाढ	साधनात वाढ केल्याने पर्यावरणावर विपरित परिणाम होईल.	वाहन वाहतुकीचे नियमन केले जाईल.
-------	-----	---	---------------------------------

सामाजिक दायित्व- (CSR)

रेती उत्खनन केल्याने परिसरातील वातावरणात बदल होण्याची शक्यता असल्याने त्यावर विविध उपाययोजना करण्यात येतात. वाळु/रेती निर्गती सुधारीत धोरण दिनांक 3/09/2019 रोजी नुसार रेतीघाट प्रस्तावित असलेल्या ग्रामपंचायतीना अनुषंगीक विकास कामे करण्याकरीता निधी पुरवठा करण्याची तरतुद करण्यात आलेली आहे. ग्रामपंचायतीने रेती उत्खननास परवानगी दिल्यास मा. जिल्हाधिकारी यांच्या मार्फत लिलावात प्राप्त होणाऱ्या रक्कमेतून स्वामित्वधन वजा करून शिल्लक रक्कमेचा 25% पर्यंत निधी ग्रामपंचायतीना देण्याची तरतुद करण्यात आलेली आहे. लिलावाचा रक्कमेचा प्रमाणात ही रक्कम 10% ते 25% पर्यंत देय असेल.

ग्रामपंचायतीना देण्यात येणारा निधी त्याच्या अधीनस्त येण्याऱ्या शाळा/अंगणवाडी यांचा दुरुस्ती, रस्त्याचा दुरुस्ती तसेच इतर मुलभुत गरजा भागवण्याकरीता खर्च करणे आवश्यक आहे. प्रस्तावीत धोरणानुसार रेतीघाट लिलावात गेल्यास संबंधित ग्रामपंचायतीस निधीदेय असेल.

पर्यावरण संरक्षण उपाय सुधारण्यासाठी, नियंत्रण व देखरेखीसाठी पुढील तरतुदी आहेत(EMP COST)

अ.क्र.	तपशील	नियंत्रण उपाय	रक्कम
1.	ट्रॅक्टर ट्रॉली आणि खनिज वाहतूक द्वारे धूळ निर्माण होते.	पर्यावरण देखरेख (हवा, पाणी, माती, आणि आवाज)	45,000/-
		रस्त्यावर पाणी शिंपडणे	30,000/-
		तिरपाल	5000/-
2.	नदीकाठा रस्ता देखभाल दुरुस्ती	रस्ता देखभाल दुरुस्ती	95,000/-
3.	ग्रीन बेल्ट / वृक्षारोपण (Rs. 400 per tree)	नदीकाठा वरील	6,49,600/-
		रस्त्यावर	
4.	सुरक्षा	डिस्प्ले बोर्ड आणि इतर सुरक्षा उपाय (सीसीटीव्ही, कुंपण इ.)	40,000/-
5.	व्यावसायिक आरोग्य	व्यावसायिक आरोग्य आणि सुरक्षा (Mobile Toilet) व्ययक्तीक सुरक्षेची साधने	1,38,250/-
एकुण			Rs.10,07,850/-

संक्षिप्त माहिती

चंद्रपूर जिल्ह्यातील मौजा अजयपुर - गोंडसावरी येथील स.नं. 163, 164, 165, 168, 170 व 31, 32, 33, 34, 36, 57, 58, 59 आराजी 2.31 हे.आर करीता सदर प्रस्ताव वाळू उत्खननाच्या दृष्टीने पर्यावरण विषयक मान्यते करीता तयार कलेले आहे. पर्यावरण, वन व वातावरणिय बदल मंत्रालय, मुंबई. यांच्या दिनांक. 14/09/2016 च्या तरतुदी नुसार 0 ते 05 हेक्टर क्षेत्रफळ असलेल्या रेती घाटास पर्यावरण विषयक मान्यता घेण्याकरीता जनसुनावणी घेण्यात येत आहे. त्याकरीता राज्य स्तरीय पर्यावरण समितीकडे पर्यावरण विषयक मान्यते करीता, अर्ज सादर करण्यात येत आहे.प्रस्तावित वाळू घाटाचे क्षेत्र सर्वे ऑफ इंडिया टोपीशीट क्र: P 55 पी / 12 आणि अक्षांश 20° 0'7.97"E79°31'12.90"N आणि रेखांश 20° 0'6.89"N 79°31'12.52"E असे आहे.

वाळू हे गौण खनिज बांधकामाचा दृष्टीने अंत्यात महत्वाचे असून ईमारत बांधकाम करण्याकरीता अत्यंत आवश्यक व जास्तीत जास्त मागणी असलेले गौण खनिज आहे. वाळूची कठीणता व टिकाउपणा जास्त असल्याने हे मुख्यता रस्ते व इतर बांधकामात मोठ्या प्रमाणात वापरल्या जाते.

प्रस्तावीत मौजा अजयपुर-गोंडसावरी हा रेती घाट अंधारी नदीवर प्रस्तावीत असून वरील प्रमाणे स.नं. लगतचे नदी पात्रातून वाळूची उत्खनन प्रस्तावीत आहे. सदर रेती घाटातून रेतीचे उत्खनन हे मनुष्या द्वारे फावडे आणि घमेले वापरूनच करावयाचे प्रस्तावीत आहे. तसेच वाहतुक करण्याकरीता ट्रॅक्टर किंवा टिप्परचा उपयोग करीत असतांना त्यात रेतीचे भरण सुध्दा मनुष्य बळा द्वारे केला जाईल, वाळू निसर्गतः शैल असल्याने ड्रिलींग, ब्लास्टींग चा वापर केला जाणार नाही. सदर रेती घाटातून वर्ष 2021-22 मध्ये 4081 ब्रास रेतीचे उत्खनन प्रस्तावीत असून पर्यावरण विषयक मान्यता प्राप्त झाल्यावर लिलावाद्वारे उत्खननास परवानगी देण्यात येईल. त्याकरीता खाणकाम योजना वरिष्ठ उपसंचालक, भुविज्ञान व खनिकर्म संचालनालय विभाग यांचा कडून मान्यता प्रदान करण्यात आलेली आहे. दिनांक. 15 जानेवारी 2016 रोजीच्या पर्यावरण विभागाचा अधिसूचने नुसार प्रकल्प बी 2 च्या वर्गावारीत मोडत असल्याने संपूर्ण प्रकल्पाकरीता पुर्व व्यवहार्यता अहवाल पर्यावरण व्यवस्थापकिय योजना तयार करण्यात आलेली असून राज्य स्तरीय समितीकडे सादरकरण्यात येत आहे.

सारणी : प्रस्थवीत स्थळाचीठळकवैशिष्टे

अ.क्र.	तपशील	माहिती
A.	प्रकल्पा चेस्वरूप	अजयपुर-गोंडसावरी रेतीघाट
B.	प्रकल्पा चा आकार	
1.	उत्खनन क्षेत्रफळ	2.31 हे.आर
2.	प्रस्तावितउत्पादन क्षमता	4081 ब्रास/वार्षिक
C	स्थळा चे तपशील	
1.	गाव	अजयपुर —गोंडसावरी
2.	तालुका	चंद्रपूर
3.	जिल्हा	चंद्रपूर
4.	राज्य	महाराष्ट्र
5.	अक्षांशवरेखांश	सिमाबिंदु अक्षांश रेखांश

		1	20° 0'7.58"N	79°31'12.78"E
		2	20° 0'9.65"N	79°31'7.47"E
		3	20° 0'11.28"N	79°31'5.17"E
		4	20° 0'14.46"N	79°31'3.98"E
		5	20° 0'18.17"N	79°31'3.47"E
		6	20° 0'21.67"N	79°31'4.41"E
		7	20° 0'32.94"N	79°31'9.50"E
		8	20° 0'34.86"N	79°31'9.96"E
		9	20° 0'34.99"N	79°31'9.19"E
		10	20° 0'33.04"N	79°31'8.74"E
		11	20° 0'21.84"N	79°31'3.64"E
		12	20° 0'18.03"N	79°31'2.66"E
		13	20° 0'14.19"N	79°31'3.22"E
		14	20° 0'10.72"N	79°31'4.63"E
		15	20° 0'9.04"N	79°31'7.10"E
		16	20° 0'6.89"N	79°31'12.52"E
6.	टोपो शीट क्रमांक.	55P/12		
D	क्षेत्राची पर्यावरण ताळमेळ			
1.	नदी/जलाशय	अंधारी नदी आहे.		
2.	जवळ चे गाव/जिल्हा	खनिपट्टा क्षेत्र हे गोंडसावरी पासूनचे अंतर 1.20 कि.मी. आहे		
3.	जवळ चे रेल्वे स्टेशन	जवळ चे रेल्वे स्टेशन हेकेळझर रेल्वे स्टेशन असुन 5.20 कि.मी. अंतरावर आहे		
4.	जवळ चे विमाणतळ	जवळ चे विमाणतळ नागपुर ला, 130.50 कि.मीदक्षिणेलाआहे.		
5.	राज्या चा सिमा	राज्या लगत च्या सिमा नाही.		
6.	भुकंपाचेविभाग	नाही.		
D	खर्चाचातपशील			
1.	ऑफसेट प्राईज	Rs. 6130700/-		
E	प्रकल्पा साठी आवश्यक बाबी			
1.	पाण्याची आवश्यकता	2.90 KLD		
2.	इंधना ची आवश्यकता	N/A		
3.	मणुष्य बळाची आवश्यकता	18 (कुशलआणिअकुशलव्यक्ती)		

स्थान (नकाशे दर्शवित सामान्य स्थान, विशिष्ट स्थान आणि प्रकल्प सीमा आणि प्रकल्प लेआउट)

पाणी आणि इतर द्रव्याची उपलब्धता

प्रस्तावीत प्रकल्पात पाण्याची नियमित आवश्यकता 2.90 KLD. असुन मौजा गोंडसावरी येथे पुरवठा करण्याचे साधन आहे. पाण्याच्या आवश्यकतेचा तपशील खाली दिला आहे.

तपशील: पाण्याची मागणी

S. No.	तपशील	प्रमाण (KLD)
1.	घरघुती उपयोगासाठी	0.30
2.	धुळ दडपण्यासाठी पाण्याची फवारणी	1.60
3.	ग्रीन बेल्ट / वृक्षारोपण	1.00
Total		2.90

पर्यावरण व्यवस्थापनाचे नियोजन

अ. क्र.	पर्यावरणीय मापदंड	क्रियाकलाप	प्रभाव	ईएमपी / शमनउपायांचे भविष्यवाणी
1.	जल	खाणकाम किंवा वाळूचे निष्कर्षण	प्रवाहात बदल खोलीत वाढ केल्याने प्रवाहाची गती वाढू शकते पृष्ठभाग पाण्याची गुणवत्ता आणि भूजल गुणवत्तेत बदल घाणपाणीस्राव	कोणतेही विचलन प्रस्तावित नाही. प्रवाहाचे प्रमाण, पृष्ठभाग जलविज्ञान आणि भूजल प्रणाली वर कोणताही प्रतिकूल परिणाम होणार नाही. खाणकामांना 0.5 मीटर खोली पुरती मर्यादित ठेवले जाईल, ज्यामुळे नदीच्या प्रवाहात जास्त बदल होणार नाही. पोर्टेबल टॉयलेट्स वापरली जातील; त्यामुळे कोणतेही सांडपाणी तयार होणार नाही.
2.	हवा	खनन क्रियाकलाप, वाहने वा ट्रॅक्टर हलचालीद्वारे वाळूची वाहतूक खनिज लोड करणे	यापसरलेल्या धूळ निमित्त मुळे मानवी आरोग्यावर प्रतिकूल परिणाम होऊ शकतो पानांवर धूळ साचल्याने	सीपीसीबीच्या मार्गदर्शक सूचनांनुसार ग्रीन बेल्ट आवारात विकसित केला जाईल. कामगारांना डास्ट मास्क प्रदान केला जाईल. कच्च्या रस्त्यावर नियमित पाणी शिंपडणे. ट्रक / टिप्परचा एक समान वेग राखण्यासाठी रस्ते सपाटीकरण केले जाईल.

		आणिउतारणे	स्टोमेटलनिर्देशांकक मीकेलाजाऊशकतो.	रस्त्यावरयेणाऱ्याट्रकचावेगमर्यादितअसेलआणिवाहतुकीच्यावेळीसामग्रीचेआवरणअसेल. ओव्हरलोडिंगटाळलेजाईल.
3.	ध्वनी	खाणस्थळापासुन जवळपासच्यार रस्त्यावररहदारी.	वाहनांच्यारहदारीआणिखाणकामांच्याकारणामुळेआवाजनिर्मिती	आवाजाचेनियमितपणेपरीक्षणकेलेजाईल. वाहतूकवाहनांशिवायइतरकोणत्याहीउपकरणांनापरवानगीदिलीजाणारनाही. कंपनआणिआवाजकमीकरण्यासाठीवाहनांची योग्यदेखभाल केली जाईल. कामगारांनाइअरमफप्रदानकेलेजातील.
4.	जागा	वाळू उत्खनन ववाहतुक	नदीच्यापात्रात जाण्याकरीता रस्त्याचा उतारामुळेनदीकाठाचे नुकसान, मातीचीधूपहोऊशकते.नदीकाठावरीलजमीन सपाट करणेआणिवाळूउपसल्यामुळेपर्यावरणीय. रस्ताच्यानेटवर्कमुळेपृष्ठभागबिघडणे	नदीच्यारूंदीच्या१/ 4 मीनदीच्याकाठापासुन कमी सुरक्षीत अंतर सोडलेजाईल (शाश्वतवाळूउत्खननमार्गदर्शकसूचनानुसार) खाणकामपरवानगीपेक्षाजास्तहोणारनाही. नदीकाठापर्यंतजाणाऱ्यारस्त्यांची नासधुस टाळलेजाईलआणिउताराचीदेखभालकेलीजाईल.
5.	इकोलॉजी	वाळू उत्खनन व वाहतुक	अल्प-कालावधी चात्रास, ध्वनी मुळे वन्यजीवांनात्रास परिसरावर परिणाम होईल.	नदी काठाजवळील ग्रीनबेल्ट/समुदायवनीकरण अप्रोचरोड बारीक धुलीकण उत्सर्जनास प्रतिबंधित करेल.
6.	वाहतुकीचीपद्धत	वाहनांच्या संख्येतवाढ	रेतीचे वाहतुकीकरीता साधनात वाढ केल्याने पर्यावरणावर विपरित परिणाम होईल.	प्रकल्पात पुरेसेरस्तेआणि पार्किंग च्यासहाय्यानेवाहन वाहतुकीचेनियमन केले जाईल.

सामाजिक दायित्व- (CSR)

रेती उत्खनन केल्याने परिसरातील वातावरणात बदल होण्याची शक्यता असल्याने त्यावर विविध उपाययोजना करण्यात येतात. वाळु/रेती निर्गती सुधारीत धोरण दिनांक 3/09/2019 रोजी नुसार रेतीघाट प्रस्तावित असलेल्या ग्रामपंचायतीना अनुषंगीक विकास कामे करण्याकरीता निधी पुरवठा करण्याची तरतुद करण्यात आलेली आहे. ग्रामपंचायतीने रेती उत्खननास परवानगी दिल्यास मा. जिल्हाधिकारी यांच्या मार्फत लिलावात प्राप्त होणाऱ्या रक्कमेतून स्वामित्वधन वजा करून शिल्लक रक्कमेचा 25% पर्यंत निधी ग्रामपंचायतीना देण्याची तरतुद करण्यात आलेली आहे. लिलावाचा रक्कमेचा प्रमाणात ही रक्कम 10% ते 25% पर्यंत देय असेल. ग्रामपंचायतीना देण्यात येणारा निधी त्याच्या अधीनस्त येण्याऱ्या शाळा/अंगणवाडी यांचा दुरुस्ती, रस्त्याचा दुरुस्ती तसेच इतर मुलभुत गरजा भागवण्याकरीता खर्च करणे आवश्यक आहे. प्रस्तावीत धोरणानुसार रेतीघाट लिलावात गेल्यास संबंधित ग्रामपंचायतीस निधीदेय असेल.

पर्यावरण संरक्षण उपाय सुधारण्यासाठी, नियंत्रण व देखरेखीसाठी पुढील तरतुदी आहेत(EMP COST)

अ.क्र.	तपशील	नियंत्रण उपाय	रक्कम
1.	ट्रॅक्टर ट्रॉली आणि खनिज वाहतूक द्वारे धूळ निर्माण होते.	पर्यावरण देखरेख (हवा, पाणी, माती, आणि आवाज)	45,000/-
		रस्त्यावर पाणी शिंपडणे	35,000/-
		तिरपाल	5000/-
2.	नदीकाठा रस्ता देखभाल दुरुस्ती	रस्ता देखभाल दुरुस्ती	1,60,000/-
3.	ग्रीन बेल्ट / वृक्षारोपण (Rs. 300 per tree)	नदीकाठा वरील	3,04,800/-
		रस्त्यावर	
4.	सुरक्षा	डिस्टले बोर्ड आणि इतर सुरक्षा उपाय (सीसीटीव्ही, कुंपण इ.)	40,000/-
5.	व्यावसायिक आरोग्य	व्यावसायिक आरोग्य आणि सुरक्षा (Mobile Toilet) व्यक्तीक सुरक्षेची साधने	1,37,250/-
एकुण			Rs. 7,27,250/-

रेती घाटाचे नाव :- मुल - आकापुर, मौजा आकापुर येथीलस.नं. मुल 241, 233 240, 239/1, 239/2, आकापुर 117, 114, 112, 111 आराजी 2.10 हे. आर. तालूका — मुल, जिल्हा — चंद्रपूर, महाराष्ट्र

संक्षिप्त माहिती

चंद्रपूर जिल्ह्यातील मौजा मुल -आकापुर येथीलस.नं. मुल 241, 233 240, 239/1, 239/2, आकापुर 117, 114, 112, 111 आराजी 2.10 हे.आर. करीता सदर प्रस्ताव वाळु उत्खननाच्या दृष्टीने पर्यावरण विषयक मान्यते करीता तयार कलेले आहे. पर्यावरण, वन व वातावरणिय बदल मंत्रालय, मुंबई. यांच्या दिनांक. 14/09/2016 च्या तरतुदी नुसार 0 ते 05 हेक्टर क्षेत्रफळ असलेल्या रेती घाटास पर्यावरण विषयक मान्यता घेण्याकरीता जनसुनावणी घेण्यात येत आहे. त्याकरीता राज्य स्तरीय पर्यावरण समितीकडे पर्यावरण विषयक मान्यते करीता, अर्ज सादर करण्यात येत आहे.प्रस्तावित वाळू घाटाचे क्षेत्र सर्वे ऑफ इंडिया टोपीशीट क्र: P 55 पी / 12 आणि अक्षांश 20°3'51.90"N - 20°3'50.47"N आणि रेखांश 79°42'20.71"E - 79°42'19.31"E. असेआहे.

वाळु हे गौण खनिज बांधकामाचा दृष्टीने अंत्यात महत्वाचे असून ईमारत बांधकाम करण्याकरीता अत्यंत आवश्यक व जास्तीत जास्त मागणी असलेले गौण खनिज आहे. वाळुची कठीणता व टिकाउपणा जास्त असल्याने हे मुख्यता रस्ते व इतर बांधकामात मोठ्या प्रमाणात वापरल्या जाते.

प्रस्तावीत मौजा आकापुर हा रेती घाट उमानदीवर प्रस्तावीत असून वरील प्रमाणे स.नं. लगतचे नदी पात्रातून वाळुची उत्खनन प्रस्तावीत आहे. सदर रेती घाटातून रेतीचे उत्खनन हे मनुष्या द्वारे फावडे आणि घमेले वापरुनच करावयाचे प्रस्तावीत आहे. तसेच वाहतुक करण्याकरीता ट्रॅक्टर किंवा टिप्परचा उपयोग करीत असतांना त्यात रेतीचे भरण सुद्धा मनुष्य बळा द्वारे केला जाईल, वाळु निसर्गतः शैल असल्याने ड्रिलींग, ब्लास्टींग चा वापर केला जाणार नाही. सदर रेती घाटातून वर्ष 2021-22 मध्ये 3710 ब्रास रेतीचे उत्खनन प्रस्तावीत असून पर्यावरण विषयक मान्यता प्राप्त झाल्यावर लिलावाद्वारे उत्खननास परवानगी देण्यात येईल. त्याकरीता खाणकाम योजना वरिष्ठ उपसंचालक, भुविज्ञान व खनिकर्म संचालनालय विभाग यांचा कडून मान्यता प्रदान करण्यात आलेली आहे. दिनांक. 15 जानेवारी 2016 रोजीच्या पर्यावरण विभागाचा अधिसूचने नुसार प्रकल्प बी 2 च्या वर्गवारीत मोडत असल्याने संपूर्ण प्रकल्पाकरीता पुर्व व्यवहार्यता अहवाल पर्यावरण व्यवस्थापकिय योजना तयार करण्यात आलेली असून राज्य स्तरीय समितीकडे सादरकरण्यात येत आहे. रेती घाटातून रेतीचे उत्खनन हे मनुष्या द्वारे फावडे आणि घमेले वापरुनच करावयाचे प्रस्तावीत आहे. तसेच वाहतुक करण्याकरीता ट्रॅक्टर किंवा टिप्परचा उपयोग करीत असतांना त्यात रेतीचे भरण सुद्धा मनुष्य बळा द्वारे केला जाईल, वाळु निसर्गतः शैल असल्याने ड्रिलींग, ब्लास्टींग चा वापर केला जाणार नाही. सदर रेती घाटातून वर्ष 2021-22 मध्ये 3720 ब्रास रेतीचे उत्खनन प्रस्तावीत असून पर्यावरण विषयक मान्यता प्राप्त झाल्यावर लिलावाद्वारे उत्खननास परवानगी देण्यात येईल. त्याकरीता खाणकाम योजना वरिष्ठ उपसंचालक, भुविज्ञान व खनिकर्म संचालनालय विभाग यांचा कडून मान्यता प्रदान करण्यात आलेली आहे. दिनांक. 15 जानेवारी 2016 रोजीच्या पर्यावरण विभागाचा अधिसूचने नुसार प्रकल्प बी 2 च्या वर्गवारीत मोडत असल्याने संपूर्ण प्रकल्पा करीता पुर्व व्यवहार्यता अहवाल पर्यावरण व्यवस्थापकिय योजना तयार करण्यात आलेली असून राज्य स्तरीय समिती कडे सादर करण्यात येत आहे..

सारणी : प्रस्थवीत स्थळाची ठळक वैशिष्टे

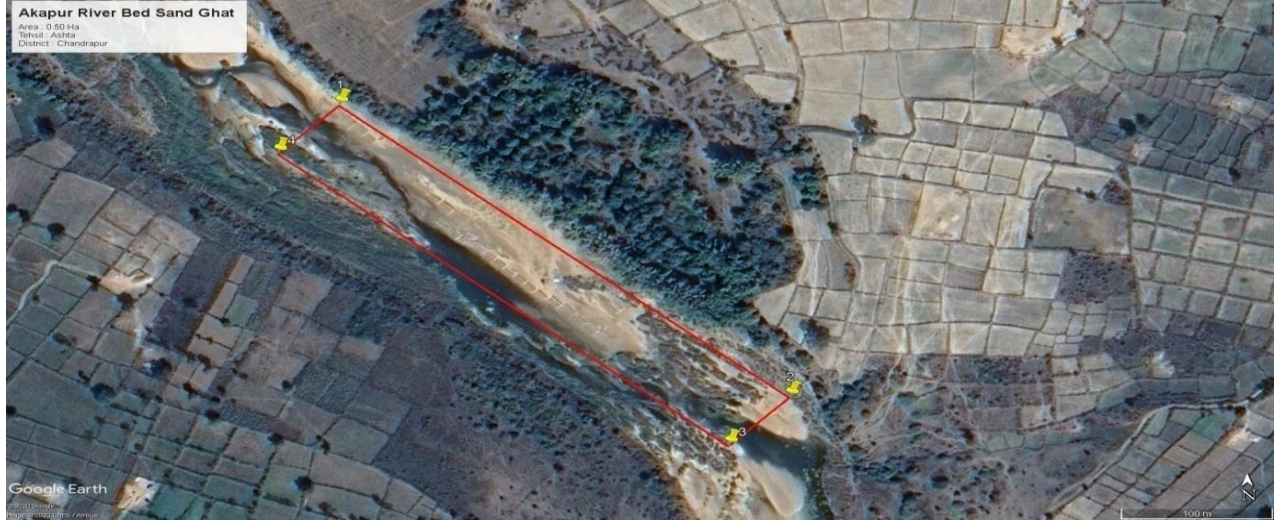
अ.क्र.	तपशील	माहिती
A.	प्रकल्पाचे स्वरूप	मुल —आकापुर रेतीघाट
B.	प्रकल्पाचा आकार	

रेती घाटाचे नाव :- मुल - आकापुर, मौजा आकापुर येथीलस.नं. मुल 241, 233 240, 239/1, 239/2, आकापुर 117, 114, 112, 111 आराजी 2.10 हे. आर. तालूका — मुल, जिल्हा — चंद्रपूर, महाराष्ट्र

1.	उत्खनन क्षेत्रफळ	2.10 हे.आर															
2.	प्रस्तावितउत्पादन क्षमता	3710 ब्रास/वार्षिक															
C	स्थळाचे तपशील																
1.	गाव	मुल -आकापुर															
2.	तालुका	मुल,															
3.	जिल्हा	चंद्रपूर															
4.	राज्य	महाराष्ट्र															
5.	अक्षांश व रेखांश	<table> <tr> <th>सिमाबिंदु</th><th>अक्षांश</th><th>रेखांश</th></tr> <tr> <td>1</td><td>20° 3'56.05"N</td><td>79°42'15.37"E</td></tr> <tr> <td>2</td><td>20° 3'43.15"N</td><td>79°42'30.90"E</td></tr> <tr> <td>3</td><td>20° 3'42.32"N</td><td>79°42'30.08"E</td></tr> <tr> <td>4</td><td>20° 3'55.18"N</td><td>79°42'14.62"E</td></tr> </table>	सिमाबिंदु	अक्षांश	रेखांश	1	20° 3'56.05"N	79°42'15.37"E	2	20° 3'43.15"N	79°42'30.90"E	3	20° 3'42.32"N	79°42'30.08"E	4	20° 3'55.18"N	79°42'14.62"E
सिमाबिंदु	अक्षांश	रेखांश															
1	20° 3'56.05"N	79°42'15.37"E															
2	20° 3'43.15"N	79°42'30.90"E															
3	20° 3'42.32"N	79°42'30.08"E															
4	20° 3'55.18"N	79°42'14.62"E															
6.	टोपोशीट क्रमांक.	55P/12/SE															
D	क्षेत्राची पर्यावरण ताळमेळ																
1.	नदी/जलाशय	उमा नदी आहे.															
2.	जवळचे गाव/जिल्हा	खनिपट्टा क्षेत्र हे आकापुर पासून चे अंतर 2.6 कि.मी. आहे															
3.	जवळचे रेल्वे स्टेशन	जवळचे रेल्वे स्टेशन हे मुल,रेल्वे स्टेशन असुन 5.30 कि.मी. अंतरावर आहे															
4.	जवळचे विमाणतळ	जवळचे विमाणतळ चंद्रपूर, ला, 51.24 कि.मी दक्षिनेला आहे.															
5.	राज्याचा सिमा	राज्या लगतच्या सिमा नाही.															
6.	भुकंपाचे विभाग	नाही.															
D	खर्चाचा तपशील																
1.	ऑफसेट प्राईज	Rs. 6009400/-															
E	प्रकल्पा साठी आवश्यक बाबी																
1.	पाण्याची आवश्यकता	2.10 KLD															
2.	इंधनाची आवश्यकता	N/A															
3.	मणुष्य बळाची आवश्यकता	18 (कुशलआणि अकुशल व्यक्ती)															

रेती घाटाचे नाव :- मुल - आकापुर, मौजा आकापुर येथील स.नं. मुल 241, 233 240, 239/1, 239/2, आकापुर 117, 114, 112, 111 आराजी 2.10 हे. आर. तालूका — मुल, जिल्हा — चंद्रपूर, महाराष्ट्र

स्थान (नकाशे दर्शवित सामान्य स्थान, विशिष्ट स्थान आणि प्रकल्प सीमा आणि प्रकल्प लेआउट)

पाणी आणि इतर द्रव्याची उपलब्धता

प्रस्तावीत प्रकल्पात पाण्याची नियमित आवश्यकता 2.10 KLD. असुन मौजा आकापुर येथे पुरवठा करण्याचे साधन आहे. पाण्याच्या आवश्यकतेचा तपशील खालीलदिला आहे.

तपशील: पाण्याची मागणी

S. No.	तपशील	प्रमाण (KLD)
1.	घरघुती उपयोगासाठी	0.60
2.	धुळ दडपण्यासाठी पाण्याची फवारणी	0.50
3.	ग्रीन बेल्ट / वृक्षारोपण	1.00
Total		2.10

पर्यावरण व्यवस्थापनाचे नियोजन

अ. क्र.	पर्यावरणीय मापदंड	क्रियाकलाप	प्रभाव	ईएमपी / शमन उपायांचे भविष्यवाणी
1.	जल	खाणकाम किंवा	प्रवाहात बदल	कोणतेही विचलन प्रस्तावित नाही. प्रवाहाचे प्रमाण,
2.	हवा	खनन क्रियाकलाप, वाहने वा ट्रॅक्टर हालचालीद्वारे वाळूची वाहतूक खनिज लोड करणे आणि उतारणे	या पसरलेल्या धूळ निर्मितीमुळे मानवी आरोग्यावर प्रतिकूल परिणाम होऊ शकतो पानांवर धूळ साचल्याने स्टोमेटल निर्देशांक कमी केला जाऊ शकतो.	सीपीसीबीच्या मार्गदर्शक सूचनांनुसार ग्रीन बेल्ट आवारात विकसित केला जाईल. कामगारांना डस्ट मास्क प्रदान केला जाईल. कच्च्या रस्त्यावर नियमित पाणी शिंपडणे. ट्रक / टिप्परचा एकसमान वेग राखण्यासाठी रस्ते सपाटीकरण केले जाईल. रस्त्यावर येणाऱ्या ट्रकचा वेग मर्यादित असेल आणि वाहतुकीच्या वेळी सामग्रीचे आवरण असेल. ओव्हरलोडिंग टाळले जाईल.
3.	ध्वनी	खाण स्थळापासून	वाहनांच्या रहदारी आणि	आवाजाचे नियमितपणे परीक्षण केले जाईल.

रेती घाटाचे नाव :- मुल - आकापुर, मौजा आकापुर येथीलस.नं. मुल 241, 233 240, 239/1, 239/2, आकापुर 117, 114, 112, 111 आराजी 2.10 हे. आर. तालूका — मुल, जिल्हा — चंद्रपूर, महाराष्ट्र

		जवळपासच्या रस्त्यावर रहदारी.	खाणकामांच्या कारणांमुळे आवाज निर्मिती	वाहतूक वाहनांशिवाय इतर कोणत्याही उपकरणांना परवानगी दिली जाणार नाही. कंपन आणि आवाज कमी करण्यासाठी वाहनांची योग्य देखभाल केली जाईल. कामगारांना इअर मफ प्रदान केले जातील.
4.	जागा	वाळू उत्खनन व वाहतुक	नदीच्या पात्रात जाण्याकरीता रस्त्याचा उतारामुळे नदीकाठाचे नुकसान, मातीची धूप होऊ शकते. नदीकाठावरील जमीन सपाट करणे आणि वाळू उपसल्यामुळे पर्यावरणीय. रस्ताच्या नेटवर्कमुळे पृष्ठभाग बिघडणे	नदीच्या रुंदीच्या १/ 4 मी नदीच्या काठापासून कमी सुरक्षीत अंतर सोडले जाईल (शाश्वत वाळू उत्खनन मार्गदर्शक सूचना नुसार) खाणकाम परवानगी पेक्षा जास्त होणार नाही. नदीकाठापर्यंत जाणाऱ्या रस्त्यांची नासधुस टाळले जाईल आणि उताराची देखभाल केली जाईल.
5.	इकोलॉजी	वाळू उत्खनन व वाहतुक	अल्प-कालावधीचा त्रास, ध्वनीमुळे वन्यजीवांना त्रास परिसरावर परिणाम होईल.	नदीकाठा जवळील ग्रीन बेल्ट / समुदाय वनीकरण अप्रोच रोड बारीक धुलीकण उत्सर्जनास प्रतिबंधित करेल.
6.	वाहतुकीची पध्दत	वाहनांच्या संख्येत वाढ	रेतीचे वाहतुकीकरीता साधनात वाढ केल्याने पर्यावरणावर विपरित परिणाम होईल.	प्रकल्पात पुरेसे रस्ते आणि पार्किंगच्या सहाय्याने वाहन वाहतुकीचे नियमन केले जाईल.

सामाजिक दायित्व- (CSR)

रेती उत्खनन केल्याने परिसरातील वातावरणात बदल होण्याची शक्यता असल्याने त्यावर विविध उपाययोजना करण्यात येतात. वाळू/रेती निर्गती सुधारीत धोरण दिनांक 3/09/2019 रोजी नुसार रेतीघाट प्रस्तावित असलेल्या ग्रामपंचायतीना अनुषंगीक विकास कामे करण्याकरीता निधी पुरवठा करण्याची तरतुद करण्यात आलेली आहे. ग्रामपंचायतीने रेती उत्खननास परवानगी दिल्यास मा. जिल्हाधिकारी यांच्या मार्फत लिलावात प्राप्त होणाऱ्या रक्कमेतून स्वामित्वधन वजा करून शिल्लक रक्कमेचा 25% पर्यंत निधी ग्रामपंचायतीना देण्याची तरतुद करण्यात आलेली आहे. लिलावाचा रक्कमेचा प्रमाणात ही रक्कम 10% ते 25% पर्यंत देय असेल. ग्रामपंचायतीना देण्यात येणारा निधी त्याच्या अधीनस्त येण्याऱ्या शाळा/अंगणवाडी यांचा दुरुस्ती, रस्त्याचा दुरुस्ती तसेच इतर मुलभुत गरजा भागवण्याकरीता खर्च करणे आवश्यक आहे. प्रस्तावीत धोरणानुसार रेतीघाट लिलावात गेल्यास संबंधित ग्रामपंचायतीस निधीदेय असेल.

रेती घाटाचे नाव :- मुल - आकापुर, मौजा आकापुर येथीलस.नं. मुल 241, 233 240, 239/1, 239/2, आकापुर 117, 114, 112, 111 आराजी 2.10 हे. आर. तालूका — मुल, जिल्हा — चंद्रपूर, महाराष्ट्र

पर्यावरण संरक्षण उपाय सुधारण्यासाठी, नियंत्रण व देखरेखीसाठी पुढील तरतुदी आहेत(EMP COST)

अ.क्र.	तपशील	नियंत्रण उपाय	रक्कम
1.	ट्रॅक्टर ट्रॉली आणि खनिज वाहतूक द्वारे धूळ निर्माण होते.	पर्यावरण देखरेख (हवा, पाणी, माती, आणि आवाज)	45,000/-
		रस्त्यावर पाणी शिंपडणे	25,000/-
		तिरपाल	5000/-
2.	नदीकाठा रस्ता देखभाल दुरुस्ती	रस्ता देखभाल दुरुस्ती	1,08,000/-
3.	ग्रीन बेल्ट / वृक्षारोपण (Rs. 400 per tree)	नदीकाठा वरील	2,77,200/-
		रस्त्यावर	
4.	सुरक्षा	डिस्प्ले बोर्ड आणि इतर सुरक्षा उपाय (सीसीटीव्ही, कुंपण इ.)	40,000/-
5.	व्यावसायिक आरोग्य	व्यावसायिक आरोग्य आणि सुरक्षा (Mobile Toilet) व्ययक्तीक सुरक्षेची साधने	1,37,250/-
एकुण			Rs. 6,37,450/-

रेती घाटाचे नाव :- वाकल, मौजा वाकल, येथील स.नं. 500, 501, 506, 507, 508 व 509 आराजी 2.00 हे.
आर. तालूका - सिंदेवाही , जिल्हा -चंद्रपूर

संक्षिप्त माहिती

चंद्रपूर जिल्ह्यातील . वाकल येथील स.नं. 500, 501, 506, 507, 508 व 509 आराजी 2.00 हे. आर. करीता सदर प्रस्ताव वाळु उत्खननाच्या दृष्टीने पर्यावरण विषयक मान्यते करीता तयार केलेले आहे. पर्यावरण, वन व वातावरणिय बदल मंत्रालय, मुंबई. यांच्या दिनांक. 14/09/2016 च्या तरतुदी नुसार 0 ते 05 हेक्टर क्षेत्रफळ असलेल्या रेती घाटास पर्यावरण विषयक मान्यता घेण्याकरीता जनसुनावणी घेण्यात येत आहे. त्याकरीता राज्य स्तरीय पर्यावरण समितीकडे पर्यावरण विषयक मान्यते करीता, अर्ज सादर करण्यात येत आहे. प्रस्तावित वाळू घाटाचे क्षेत्र सर्वे ऑफ इंडिया टोपीशीट क्र: P 55 पी / 12 व अक्षांश 20° 16'38.33"N 1920°16'36.87"N आणि रेखांश 79° 35'47.71"E 79°35'46.95"E असे आहे.

वाळु हे गौण खनिज बांधकामाचा दृष्टीने अंत्यात महत्वाचे असून ईमारत बांधकाम करण्याकरीता अत्यंत आवश्यक व जास्तीत जास्त मागणी असलेले गौण खनिज आहे. वाळुची कठीणता व टिकाउपणा जास्त असल्याने हे मुख्यता रस्ते व इतर बांधकामात मोठ्या प्रमाणात वापरल्या जाते.

प्रस्तावीत मौजा वाकल हा रेती घाट उमा नदीवर प्रस्तावीत असून वरील प्रमाणे स.नं. लगतचे नदी पात्रातून वाळुची उत्खनन प्रस्तावीत आहे. सदर रेती घाटातून रेतीचे उत्खनन हे मनुष्या द्वारे फावडे आणि घमेले वापरूनच करावयाचे प्रस्तावीत आहे. तसेच वाहतुक करण्याकरीता ट्रॅक्टर किंवा टिप्परचा उपयोग करीत असतांना त्यात रेतीचे भरण सुध्दा मनुष्य बळा द्वारे केला जाईल, वाळु निसर्गतः शैल असल्याने ड्रिलिंग, ब्लास्टिंग चा वापर केला जाणार नाही. सदर रेती घाटातून वर्ष 2021-22 मध्ये 3534 ब्रास रेतीचे उत्खनन प्रस्तावीत असून पर्यावरण विषयक मान्यता प्राप्त झाल्यावर लिलावाद्वारे उत्खननास परवानगी देण्यात येईल. त्याकरीता खाणकाम योजना वरिष्ठ उपसंचालक, भुविज्ञान व खनिकर्म संचालनालय विभाग यांचा कडून मान्यता प्रदान करण्यात आलेली आहे. दिनांक. 15 जानेवारी 2016 रोजीच्या पर्यावरण विभागाचा अधिसूचने नुसार प्रकल्प बी 2 च्या वर्गवारीत मोडत असल्याने संपूर्ण प्रकल्पाकरीता पुर्व व्यवहार्यता अहवाल पर्यावरण व्यवस्थापकिय योजना तयार करण्यात आलेली असून राज्य स्तरीय समितीकडे सादर करण्यात येत आहे.

सारणी : प्रस्थवीत स्थळाची ठळक वैशिष्टे

अ.क्र.	तपशील	माहिती			
A.	प्रकल्पाचे स्वरूप	वाकल रेती घाट			
B.	प्रकल्पाचा आकार				
1.	उत्खनन क्षेत्रफळ	2.00 हे.आर			
2.	प्रस्तावित उत्पादन क्षमता	3534 ब्रास/वार्षिक			
C	स्थळाचे तपशील				
1.	गाव	वाकल			
2.	तालुका	सिंदेवाही			
3.	जिल्हा	चंद्रपूर			
4.	राज्य	महाराष्ट्र			
5.	अक्षांश व रेखांश	<table border="1"> <tr> <td>सिमा बिंदु</td><td>अक्षांश</td><td>रेखांश</td></tr> </table>	सिमा बिंदु	अक्षांश	रेखांश
सिमा बिंदु	अक्षांश	रेखांश			

रेती घाटाचे नाव :- वाकल, मौजा वाकल, येथील स.नं. 500, 501, 506, 507, 508 व 509 आराजी 2.00 हे.
आर. तालूका - सिंदेवाही , जिल्हा -चंद्रपूर

		1	20°16'28.33"N	79°35'47.51"E
		2	20°16'34.21"N	79°35'33.64"E
		3	20°16'50.40"N	79°35'29.17"E
		4	20°16'57.18"N	79°35'36.87"E
6.	टोपोशीट क्रमांक.	55P/12		
D	क्षेत्राची पर्यावरण ताळमेळ			
1.	नदी/जलाशय	उमा नदी आहे.		
2.	जवळचे गाव/जिल्हा	खनिपट्टा क्षेत्र हे वाकल पासून चे अंतर 1.71 कि.मी. आहे		
3.	जवळचे रेल्वे स्टेशन	जवळचे रेल्वे स्टेशन हे सिंदेवाही रेल्वे स्टेशन असुन 5.7 कि.मी. अंतरावर आहे		
4.	जवळचे विमाणतळ	जवळचे विमाणतळ नागपुर ला, 50.50 कि.मी दक्षिनेला आहे.		
5.	राज्याचा सिमा	राज्यालगतच्या सिमा नाही.		
6.	भुकंपाचे विभाग	नाही.		
D	खर्चाचा तपशील			
1.	ऑफसेट प्राईज	Rs. 54,92,700/-		
E	प्रकल्पासाठी आवश्यक बाबी			
1.	पाण्याची आवश्यकता	2.85 KLD		
2.	इंधनाची आवश्यकता	N/A		
3.	मणुष्य बळाची आवश्यकता	10 (कुशल आणि अकुशल व्यक्ती)		

पाणी आणि इतर द्रव्याची उपलब्धता

प्रस्तावीत प्रकल्पात पाण्याची नियमीत आवश्यकता 2.85 KLD. असुन मौजा वाकल येथे पुरवठा करण्याचे साधन आहे. पाण्याच्या आवश्यकतेचा तपशील खाली दिला आहे.

तपशील : पाण्याची मागणी

S. No.	तपशील	प्रमाण (KLD)
1.	घरघुती उपयोगासाठी	0.85
2.	धुळ दडपण्यासाठी पाण्याची फवारणी	1.00
3.	ग्रीन बेल्ट / वृक्षारोपण	1.00
Total		2.85

पर्यावरण व्यवस्थापनाचे नियोजन

अ. क्र.	पर्यावरणीय मापदंड	क्रियाकलाप	प्रभाव	ईएमपी / शमन उपायांचे भविष्यवाणी
---------	-------------------	------------	--------	---------------------------------

रेती घाटाचे नाव :- वाकल, मौजा वाकल, येथील स.नं. 500, 501, 506, 507, 508 व 509 आराजी 2.00 हे.
आर. तालूका - सिंदेवाही , जिल्हा -चंद्रपूर

1.	जल	खाणकाम किंवा वाळूचे निष्कर्षण	प्रवाहात बदल खोलीत वाढ केल्याने प्रवाहाची गती वाढू शकते पृष्ठभाग पाण्याची गुणवत्ता आणि भूजल गुणवत्तेत बदल घाण पाणी स्राव	कोणतेही विचलन प्रस्तावित नाही. प्रवाहाचे प्रमाण, पृष्ठभाग जलविज्ञान आणि भूजल प्रणालीवर कोणताही प्रतिकूल परिणाम होणार नाही. खाणकामांना 0.5 मीटर खोलीपुरती मर्यादित ठेवले जाईल, ज्यामुळे नदीच्या प्रवाहात जास्त बदल होणार नाही. पोर्टेबल टॉयलेट्स वापरली जातील; त्यामुळे कोणतेही सांडपाणी तयार होणार नाही.
2.	हवा	खनन क्रियाकलाप, वाहने वा ट्रॅक्टर हालचालीद्वारे वाळूची वाहतूक खनिज लोड करणे आणि उतारणे	या पसरलेल्या धूळ निर्मितीमुळे मानवी आरोग्यावर प्रतिकूल परिणाम होऊ शकतो पानांवर धूळ साचल्याने स्टोमेटल निर्देशांक कमी केला जाऊ शकतो.	सीपीसीबीच्या मार्गदर्शक सूचनांनुसार ग्रीन बेल्ट आवारात विकसित केला जाईल. कामगारांना डस्ट मास्क प्रदान केला जाईल. कच्च्या रस्त्यावर नियमित पाणी शिंपडणे. ट्रक / टिप्परचा एकसमान वेग राखण्यासाठी रस्ते सपाटीकरण केले जाईल. रस्त्यावर येणाऱ्या ट्रकचा वेग मर्यादित असेल आणि वाहतुकीच्या वेळी सामग्रीचे आवरण असेल. ओव्हरलोडिंग टाळले जाईल.
3.	ध्वनी	खाण स्थळापासुन जवळपासच्या रस्त्यावर रहदारी.	वाहनांच्या रहदारी आणि खाणकामांच्या कारणांमुळे आवाज निर्मिती	आवाजाचे नियमितपणे परीक्षण केले जाईल. वाहतूक वाहनांशिवाय इतर कोणत्याही उपकरणांना परवानगी दिली जाणार नाही. कंपन आणि आवाज कमी करण्यासाठी वाहनांची योग्य देखभाल केली जाईल. कामगारांना इअर मफ प्रदान केले जातील.
4.	जागा	वाळू उत्खनन व वाहतुक	नदीच्या पात्रात जाण्याकरीता रस्त्याचा उतारामुळे नदीकाठाचे नुकसान, मातीची धूप होऊ शकते. नदीकाठावरील जमीन सपाट करणे आणि वाळू उपसल्यामुळे पर्यावरणीय. रस्ताच्या नेटवर्कमुळे पृष्ठभाग बिघडणे	नदीच्या रुंदीच्या १/ 4 मी नदीच्या काठापासुन कमी सुरक्षीत अंतर सोडले जाईल (शाश्वत वाळू उत्खनन मार्गदर्शक सूचना नुसार) खाणकाम परवानगी पेक्षा जास्त होणार नाही. नदीकाठापर्यंत जाणाऱ्या रस्त्यांची नासधुस टाळले जाईल आणि उताराची देखभाल केली जाईल.
5.	इकोलॉजी	वाळू उत्खनन व वाहतुक	अल्प-कालावधीचा त्रास, ध्वनीमुळे वन्यजीवांना त्रास परिसरावर परिणाम होईल.	नदीकाठाजवळील ग्रीन बेल्ट / समुदाय वनीकरण अप्रोच रोड बारीक धुलीकण उत्सर्जनास प्रतिबंधित करेल.
6.	वाहतुकीची पध्दत	वाहनांच्या संख्येत वाढ	रेतीचे वाहतुकीकरीता साधनात वाढ केल्याने पर्यावरणावर विपरित	प्रकल्पात पुरेसे रस्ते आणि पार्किंगच्या सहाय्याने वाहन वाहतुकीचे नियमन केले जाईल.

रेती घाटाचे नाव :- वाकल, मौजा वाकल, येथील स.नं. 500, 501, 506, 507, 508 व 509 आराजी 2.00 हे.
आर. तालूका - सिंदेवाही , जिल्हा -चंद्रपूर

परिणाम होईल.

सामाजिक दायित्व- (CSR)

रेती उत्खनन केल्याने परिसरातील वातावरणात बदल होण्याची शक्यता असल्याने त्यावर विविध उपाययोजना करण्यात येतात. वाळु/रेती निर्गती सुधारीत धोरण दिनांक 3/09/2019 रोजी नुसार रेतीघाट प्रस्तावित असलेल्या ग्रामपंचायतीना अनुषंगीक विकास कामे करण्याकरीता निधी पुरवठा करण्याची तरतुद करण्यात आलेली आहे. ग्रामपंचायतीने रेती उत्खननास परवानगी दिल्यास मा. जिल्हाधिकारी यांच्या मार्फत लिलावात प्राप्त होणाऱ्या रक्कमेतून स्वामित्वधन वजा करून शिल्लक रक्कमेचा 25% पर्यंत निधी ग्रामपंचायतीना देण्याची तरतुद करण्यात आलेली आहे. लिलावाचा रक्कमेचा प्रमाणात ही रक्कम 10% ते 25% पर्यंत देय असेल. ग्रामपंचायतीना देण्यात येणारा निधी त्याच्या अधीनस्त येण्याऱ्या शाळा/अंगणवाडी यांचा दुरुस्ती, रस्त्याचा दुरुस्ती तसेच इतर मुलभुत गरजा भागवण्याकरीता खर्च करणे आवश्यक आहे. प्रस्तावीत धोरणानुसार रेतीघाट लिलावात गेल्यास संबंधित ग्रामपंचायतीस निधीदेय असेल.

पर्यावरण संरक्षण उपाय सुधारण्यासाठी, नियंत्रण व देखरेखीसाठी पुढील तरतुदी आहेत(EMP COST)

अ.क्र.	तपशील	नियंत्रण उपाय	रक्कम
1.	ट्रॅक्टर ट्रॉली आणि खनिज वाहतूक द्वारे धूळ निर्माण होते.	पर्यावरण देखरेख (हवा, पाणी, माती, आणि आवाज)	45,000/-
		रस्त्यावर पाणी शिंपडणे	25,000/-
		तिरपाल	5000/-
2.	नदीकाठा रस्ता देखभाल दुरुस्ती	रस्ता देखभाल दुरुस्ती	60,000/-
3.	ग्रीन बेल्ट / वृक्षारोपण (Rs. 400 per tree)	नदीकाठा वरील	2,64,200/-
		रस्त्यावर	
4.	सुरक्षा	डिस्प्ले बोर्ड आणि इतर सुरक्षा उपाय (सीसीटीव्ही, कुंपण इ.)	40,000/-
5.	व्यावसायिक आरोग्य	व्यावसायिक आरोग्य आणि सुरक्षा (Mobile Toilet) व्ययक्तीक सुरक्षेची साधणे	1,37,250/-
एकुण			Rs. 5,76,250/-

रेती घाटाचे नाव :- बामर्डा, मौजा बामर्डा, येथील स. नं. 58, 59, 62, 63, 64, आराजी 4.80 हे. आर.
तालुका - वरोरा , जिल्हा -चंद्रपूर

संक्षिप्त माहिती

चंद्रपूर जिल्ह्यातील . बामर्डा येथील स.नं. 58, 59, 62, 63, 64 आराजी 4.80 हे. आर. करीता सदर प्रस्ताव वाळू उत्खननाच्या दृष्टीने पर्यावरण विषयक मान्यते करीता तयार केलेले आहे. पर्यावरण, वन व वातावरणिय बदल मंत्रालय, मुंबई. यांच्या दिनांक. 14/09/2016 च्या तरतुदी नुसार 0 ते 05 हेक्टर क्षेत्रफळ असलेल्या रेती घाटास पर्यावरण विषयक मान्यता घेण्याकरीता जनसुनावणी घेण्यात येत आहे. त्याकरीता राज्य स्तरीय पर्यावरण समितीकडे पर्यावरण विषयक मान्यते करीता, अर्ज सादर करण्यात येत आहे. प्रस्तावित वाळू घाटाचे क्षेत्र सर्वे ऑफ इंडिया टोपीशीट क्र: P 55 पी / 12 व अक्षांश 20° 16'38.33"N 1920°16'36.87"N आणि रेखांश 79° 35'47.71"E 79°35'46.95"E असे आहे.

वाळू हे गौण खनिज बांधकामाचा दृष्टीने अंत्यात महत्वाचे असून ईमारत बांधकाम करण्याकरीता अत्यंत आवश्यक व जास्तीत जास्त मागणी असलेले गौण खनिज आहे. वाळूची कठीणता व टिकाउपणा जास्त असल्याने हे मुख्यता रस्ते व इतर बांधकामात मोठ्या प्रमाणात वापरल्या जाते.

प्रस्तावीत मौजा बामर्डा हा रेती घाट वेना नदीवर प्रस्तावीत असून वरील प्रमाणे स.नं. लगतचे नदी पात्रातून वाळूची उत्खनन प्रस्तावीत आहे. सदर रेती घाटातून रेतीचे उत्खनन हे मनुष्या द्वारे फावडे आणि घमेले वापरूनच करावयाचे प्रस्तावीत आहे. तसेच वाहतुक करण्याकरीता ट्रॅक्टर किंवा टिप्परचा उपयोग करीत असतांना त्यात रेतीचे भरण सुध्दा मनुष्य बळा द्वारे केला जाईल, वाळू निसर्गतः शैल असल्याने ड्रिलींग, ब्लास्टींग चा वापर केला जाणार नाही. सदर रेती घाटातून वर्ष 2021-22 मध्ये 8481 ब्रास रेतीचे उत्खनन प्रस्तावीत असून पर्यावरण विषयक मान्यता प्राप्त झाल्यावर लिलावाद्वारे उत्खननास परवानगी देण्यात येईल. त्याकरीता खाणकाम योजना वरिष्ठ उपसंचालक, भुविज्ञान व खनिकर्म संचालनालय विभाग यांचा कडून मान्यता प्रदान करण्यात आलेली आहे. दिनांक. 15 जानेवारी 2016 रोजीच्या पर्यावरण विभागाचा अधिसूचने नुसार प्रकल्प बी 2 च्या वर्गवारीत मोडत असल्याने संपूर्ण प्रकल्पाकरीता पुर्व व्यवहार्यता अहवाल पर्यावरण व्यवस्थापकिय योजना तयार करण्यात आलेली असून राज्य स्तरीय समितीकडे सादर करण्यात येत आहे.

सारणी : प्रस्थवीत स्थळाची ठळक वैशिष्टे

अ.क्र.	तपशील	माहिती			
A.	प्रकल्पाचे स्वरूप	बामर्डा रेती घाट			
B.	प्रकल्पाचा आकार				
1.	उत्खनन क्षेत्रफळ	4.80 हे.आर			
2.	प्रस्तावित उत्पादन क्षमता	8481 ब्रास/वार्षिक			
C	स्थळाचे तपशील				
1.	गाव	बामर्डा			
2.	तालुका	वरोरा			
3.	जिल्हा	चंद्रपूर			
4.	राज्य	महाराष्ट्र			
5.	अक्षांश व रेखांश	<table border="1"> <tr> <td>सिमा बिंदु</td><td>अक्षांश</td><td>रेखांश</td></tr> </table>	सिमा बिंदु	अक्षांश	रेखांश
सिमा बिंदु	अक्षांश	रेखांश			

रेती घाटाचे नाव :- बामर्डा, मौजा बामर्डा, येथील स. नं. 58, 59, 62, 63, 64, आराजी 4.80 हे. आर.
तालूका - वरोरा , जिल्हा -चंद्रपूर

		1	20°16'31.33"N	79°35'47.54"E
		2	20°16'42.94"N	79°35'33.87"E
		3	20°16'50.40"N	79°35'29.77"E
		4	20°16'57.14"N	79°35'27.87"E
6.	टोपोशीट क्रमांक.	55P/12		
D	क्षेत्राची पर्यावरण ताळमेळ			
1.	नदी/जलाशय	वेना नदी आहे.		
2.	जवळचे गाव/जिल्हा	खनिपट्टा क्षेत्र हे बामर्डा पासून चे अंतर 1.71 कि.मी. आहे		
3.	जवळचे रेल्वे स्टेशन	जवळचे रेल्वे स्टेशन हे गोंडपीपरी रेल्वे स्टेशन असुन 5.7 कि.मी. अंतरावर आहे		
4.	जवळचे विमानतळ	जवळचे विमानतळ नागपुर ला, 50.50 कि.मी दक्षिणेला आहे.		
5.	राज्याचा सिमा	राज्यालगतच्या सिमा नाही.		
6.	भुकंपाचे विभाग	नाही.		
D	खर्चाचा तपशील			
1.	ऑफसेट प्राईज	Rs. 1,31,81,500/-		
E	प्रकल्पासाठी आवश्यक बाबी			
1.	पाण्याची आवश्यकता	2.85 KLD		
2.	इंधनाची आवश्यकता	N/A		
3.	मनुष्य बळाची आवश्यकता	10 (कुशल आणि अकुशल व्यक्ती)		

पाणी आणि इतर द्रव्याची उपलब्धता

प्रस्तावीत प्रकल्पात पाण्याची नियमित आवश्यकता 2.85 KLD. असुन मौजा बामर्डा येथे पुरवठा करण्याचे साधन आहे. पाण्याच्या आवश्यकतेचा तपशील खाली दिला आहे.

तपशील : पाण्याची मागणी

S. No.	तपशील	प्रमाण (KLD)
1.	घरघुती उपयोगासाठी	0.85
2.	धुळ दडपण्यासाठी पाण्याची फवारणी	1.00
3.	ग्रीन बेल्ट / वृक्षारोपण	1.00
Total		2.85

पर्यावरण व्यवस्थापनाचे नियोजन

अ. क्र.	पर्यावरणीय	क्रियाकलाप	प्रभाव	ईएमपी / शमन उपायांचे भविष्यवाणी
---------	------------	------------	--------	---------------------------------

रेती घाटाचे नाव :- बामर्डा, मौजा बामर्डा, येथील स. नं. 58, 59, 62, 63, 64, आराजी 4.80 हे. आर.
तालूका - वरोरा , जिल्हा -चंद्रपूर

	मापदंड			
1.	जल	खाणकाम किंवा वाळूचे निष्कर्षण	प्रवाहात बदल खोलीत वाढ केल्याने प्रवाहाची गती वाढू शकते पृष्ठभाग पाण्याची गुणवत्ता आणि भूजल गुणवत्तेत बदल घाण पाणी स्राव	कोणतेही विचलन प्रस्तावित नाही. प्रवाहाचे प्रमाण, पृष्ठभाग जलविज्ञान आणि भूजल प्रणालीवर कोणताही प्रतिकूल परिणाम होणार नाही. खाणकामांना 0.5 मीटर खोलीपुरती मर्यादित ठेवले जाईल, ज्यामुळे नदीच्या प्रवाहात जास्त बदल होणार नाही. पोर्टेबल टॉयलेट्स वापरली जातील; त्यामुळे कोणतेही सांडपाणी तयार होणार नाही.
2.	हवा	खनन क्रियाकलाप, वाहने वा ट्रॅक्टर हालचालीद्वारे वाळूची वाहतूक खनिज लोड करणे आणि उतारणे	या पसरलेल्या धूळ निर्मितीमुळे मानवी आरोग्यावर प्रतिकूल परिणाम होऊ शकतो पानांवर धूळ साचल्याने स्टोमेटल निर्देशांक कमी केला जाऊ शकतो.	सीपीसीबीच्या मार्गदर्शक सूचनांनुसार ग्रीन बेल्ट आवारात विकसित केला जाईल. कामगारांना डस्ट मास्क प्रदान केला जाईल. कच्च्या रस्त्यावर नियमित पाणी शिंपडणे. ट्रक / टिप्परचा एकसमान वेग राखण्यासाठी रस्ते सपाटीकरण केले जाईल. रस्त्यावर येणाऱ्या ट्रकचा वेग मर्यादित असेल आणि वाहतुकीच्या वेळी सामग्रीचे आवरण असेल. ओव्हरलोडिंग टाळले जाईल.
3.	ध्वनी	खाण स्थळापासून जवळपासच्या रस्त्यावर रहदारी.	वाहनांच्या रहदारी आणि खाणकामांच्या कारणामुळे आवाज निर्मिती	आवाजाचे नियमितपणे परीक्षण केले जाईल. वाहतूक वाहनांशिवाय इतर कोणत्याही उपकरणांना परवानगी दिली जाणार नाही. कंपन आणि आवाज कमी करण्यासाठी वाहनांची योग्य देखभाल केली जाईल. कामगारांना इअर मफ प्रदान केले जातील.
4.	जागा	वाळू उत्खनन व वाहतूक	नदीच्या पात्रात जाण्याकरीता रस्त्याचा उतारामुळे नदीकाठाचे नुकसान, मातीची धूप होऊ शकते. नदीकाठावरील जमीन सपाट करणे आणि वाळू उपसल्यामुळे पर्यावरणीय. रस्ताच्या नेटवर्कमुळे पृष्ठभाग बिघडणे	नदीच्या रुंदीच्या १/ 4 मी नदीच्या काठापासून कमी सुरक्षीत अंतर सोडले जाईल (शाश्वत वाळू उत्खनन मार्गदर्शक सूचना नुसार) खाणकाम परवानगी पेक्षा जास्त होणार नाही. नदीकाठापर्यंत जाणाऱ्या रस्त्यांची नासधूस टाळले जाईल आणि उताराची देखभाल केली जाईल.
5.	इकोलॉजी	वाळू उत्खनन व वाहतूक	अल्प-कालावधीचा त्रास, ध्वनीमुळे वन्यजीवांना त्रास परिसरावर परिणाम होईल.	नदीकाठाजवळील ग्रीन बेल्ट / समुदाय वनीकरण अप्रोच रोड बारीक धुलीकण उत्सर्जनास प्रतिबंधित करेल.
6.	वाहतुकीची पध्दत	वाहनांच्या संख्येत वाढ	रेतीचे वाहतुकीकरीता साधनात वाढ केल्याने	प्रकल्पात पुरेसे रस्ते आणि पार्किंगच्या सहाय्याने वाहन वाहतुकीचे नियमन केले जाईल.

रेती घाटाचे नाव :- बामर्डा, मौजा बामर्डा, येथील स. नं. 58, 59, 62, 63, 64, आराजी 4.80 हे. आर.
तालूका - वरोरा , जिल्हा -चंद्रपूर

		पर्यावरणावर विपरित परिणाम होईल.	
--	--	------------------------------------	--

सामाजिक दायित्व- (CSR)

रेती उत्खनन केल्याने परिसरातील वातावरणात बदल होण्याची शक्यता असल्याने त्यावर विविध उपाययोजना करण्यात येतात. वाळु/रेती निर्गती सुधारीत धोरण दिनांक 3/09/2019 रोजी नुसार रेतीघाट प्रस्तावित असलेल्या ग्रामपंचायतीना अनुषंगीक विकास कामे करण्याकरीता निधी पुरवठा करण्याची तरतुद करण्यात आलेली आहे. ग्रामपंचायतीने रेती उत्खननास परवानगी दिल्यास मा. जिल्हाधिकारी यांच्या मार्फत लिलावात प्राप्त होणाऱ्या रक्कमेतून स्वामित्वधन वजा करून शिल्लक रक्कमेचा 25% पर्यंत निधी ग्रामपंचायतीना देण्याची तरतुद करण्यात आलेली आहे. लिलावाचा रक्कमेचा प्रमाणात ही रक्कम 10% ते 25% पर्यंत देय असेल. ग्रामपंचायतीना देण्यात येणारा निधी त्याच्या अधीनस्त येण्याऱ्या शाळा/अंगणवाडी यांचा दुरुस्ती, रस्त्याचा दुरुस्ती तसेच इतर मुलभुत गरजा भागवण्याकरीता खर्च करणे आवश्यक आहे. प्रस्तावीत धोरणानुसार रेतीघाट लिलावात गेल्यास संबंधित ग्रामपंचायतीस निधीदेय असेल.

पर्यावरण संरक्षण उपाय सुधारण्यासाठी, नियंत्रण व देखरेखीसाठी पुढील तरतुदी आहेत(EMP COST)

अ.क्र.	तपशील	नियंत्रण उपाय	रक्कम
1.	ट्रॅक्टर ट्रॉली आणि खनिज वाहतूक द्वारे धूळ निर्माण होते.	पर्यावरण देखरेख (हवा, पाणी, माती, आणि आवाज)	45,000/-
		रस्त्यावर पाणी शिंपडणे	30,000/-
		तिरपाल	5000/-
2.	नदीकाठा रस्ता देखभाल दुरुस्ती	रस्ता देखभाल दुरुस्ती	85,000/-
3.	ग्रीन बेल्ट / वृक्षारोपण (Rs. 400 per tree)	नदीकाठा वरील	6,33,600/-
		रस्त्यावर	
4.	सुरक्षा	डिस्प्ले बोर्ड आणि इतर सुरक्षा उपाय (सीसीटीव्ही, कुंपण इ.)	40,000/-
5.	व्यावसायिक आरोग्य	व्यावसायिक आरोग्य आणि सुरक्षा (Mobile Toilet) व्ययक्तीक सुरक्षेची साधणे	1,37,250/-
एकुण			Rs. 9,75,850/-

रेती घाटाचे नाव :- भेजगांव, मौजा भेजगांव येथील स.नं. 166, 167, 168, 177, 178, 179, 180 आराजी 4.20 हे. आर. तालुका – मुल, जिल्हा – चंद्रपूर, महाराष्ट्र

संक्षिप्त माहिती

चंद्रपूर जिल्ह्यातील मौजा भेजगांव, येथील स.नं. 166, 167, 168, 177, 178, 179, 180 आराजी 4.20 हे. आर. करीता सदर प्रस्ताव वाळू उत्खननाच्या दृष्टीने पर्यावरण विषयक मान्यते करीता तयार केलेले आहे. पर्यावरण, वन व वातावरणिय बदल मंत्रालय, मुंबई. यांच्या दिनांक. 14/09/2016 च्या तरतुदी नुसार 0 ते 05 हेक्टर क्षेत्रफळ असलेल्या रेती घाटास पर्यावरण विषयक मान्यता घेण्याकरीता जनसुनावणी घेण्यात येत आहे. त्याकरीता राज्य स्तरीय पर्यावरण समितीकडे पर्यावरण विषयक मान्यते करीता, अर्ज सादर करण्यात येत आहे. प्रस्तावित वाळू घाटाचे क्षेत्र सर्वे ऑफ इंडिया टोपीशीट क्र: P 55 पी / 12 आणि अक्षांश 19°58'47.18"N - 19°58'47.18"N आणि रेखांश 79°40'31.39"E - 79°40'28.98"E. असे आहे.

वाळू हे गौण खनिज बांधकामाचा दृष्टीने अंत्यात महत्वाचे असून ईमारत बांधकाम करण्याकरीता अत्यंत आवश्यक व जास्तीत जास्त मागणी असलेले गौण खनिज आहे. वाळूची कठीणता व टिकाउपणा जास्त असल्याने हे मुख्यता रस्ते व इतर बांधकामात मोठ्या प्रमाणात वापरल्या जाते.

प्रस्तावीत मौजा भेजगांव, हा रेती घाट उमा नदीवर प्रस्तावीत असून वरील प्रमाणे स.नं. लगतचे नदी पात्रातून वाळूची उत्खनन प्रस्तावीत आहे.

सदर रेती घाटातून रेतीचे उत्खनन हे मनुष्या द्वारे फावडे आणि घमेले वापरूनच करावयाचे प्रस्तावीत आहे. तसेच वाहतुक करण्याकरीता ट्रॅक्टर किंवा टिप्परचा उपयोग करीत असतांना त्यात रेतीचे भरण सुद्धा मनुष्य बळा द्वारे केला जाईल, वाळू निसर्गतः शैल असल्याने झिलींग, ब्लास्टींग चा वापर केला जाणार नाही. सदर रेती घाटातून वर्ष 2021-22 मध्ये 7420 ब्रास रेतीचे उत्खनन प्रस्तावीत असून पर्यावरण विषयक मान्यता प्राप्त झाल्यावर लिलावाद्वारे उत्खननास परवानगी देण्यात येईल. त्याकरीता खाणकाम योजना वरिष्ठ उपसंचालक, भुविज्ञान व खनिकर्म संचालनालय विभाग यांचा कडून मान्यता प्रदान करण्यात आलेली आहे. दिनांक. 15 जानेवारी 2016 रोजीच्या पर्यावरण विभागाचा अधिसूचने नुसार प्रकल्प बी 2 च्या वर्गवारीत मोडत असल्याने संपूर्ण प्रकल्पाकरीता पुर्व व्यवहार्यता अहवाल पर्यावरण व्यवस्थापकिय योजना तयार करण्यात आलेली असून राज्य स्तरीय समिती कडे सादर करण्यात येत आहे.

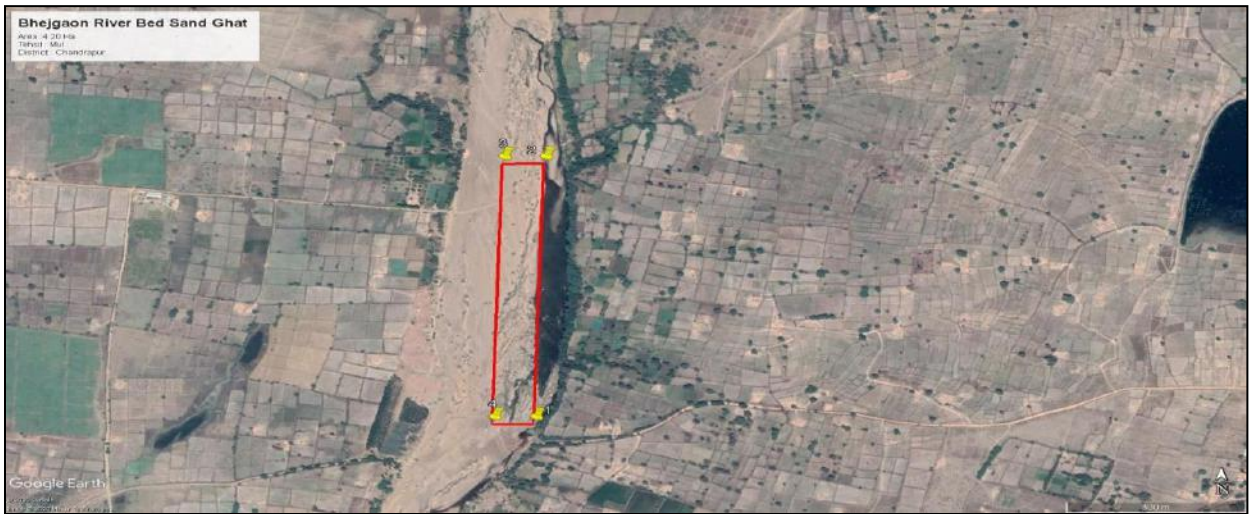
सारणी : प्रस्थवीत स्थळाची ठळक वैशिष्टे

अ.क्र.	तपशील	माहिती
A.	प्रकल्पा चे स्वरूप	भेजगांव, रेतीघाट
B.	प्रकल्पा चा आकार	
1.	उत्खनन क्षेत्रफळ	4.20 हे.आर
2.	प्रस्तावित उत्पादन क्षमता	7420 ब्रास/वार्षिक
C	स्थळा चे तपशील	
1.	गाव	भेजगांव
2.	तालुका	मुल,
3.	जिल्हा	चंद्रपूर
4.	राज्य	महाराष्ट्र

रेती घाटाचे नाव :- भेजगांव, मौजा भेजगांव येथील स.नं. 166, 167, 168, 177, 178, 179, 180 आराजी 4.20 हे. आर. तालूका – मुल, जिल्हा – चंद्रपूर, महाराष्ट्र

5.	अक्षांश व रेखांश	सिमाबिंदु	अक्षांश	रेखांश
		1	19°58'47.18"N	79°40'31.39"E
		2	19°59'6.69"N	79°40'31.97"E
		3	19°59'6.68"N	79°40'29.57"E
		4	19°58'47.18"N	79°40'28.98"E
6.	टोपोशीट क्रमांक.	56P/3/SE		
D	क्षेत्राची पर्यावरण ताळमेळ			
1.	नदी/जलाशय	उमा नदी आहे.		
2.	जवळचेगाव/जिल्हा	खनिपट्टा क्षेत्र हे भेजगांव, पासूनचे अंतर 1.45 कि.मी. आहे		
3.	जवळचे रेल्वे स्टेशन	जवळचे रेल्वेस्टेशनहे मुल,रेल्वस्टेशन असुन 39.20 कि.मी. अंतरावर आहे		
4.	जवळचे विमाणतळ	जवळ चेविमाणतळ चंद्रपूर,ला, 47.50 कि.मी दक्षिनेला आहे.		
5.	राज्याचासिमा	राज्यालगतच्या सिमा नाही.		
6.	भुकंपाचे विभाग	नाही.		
D	खर्चाचातपशील			
1.	ऑफसेट प्राईज	Rs. 22921500/-		
E	प्रकल्पासाठी आवश्यकबाबी			
1.	पाण्याची आवश्यकता	2.50 KLD		
2.	इंधनाची आवश्यकता	N/A		
3.	मणुष्य बळाची आवश्यकता	23 (कुशलआणिअकुशलव्यक्ती)		

स्थान (नकाशे दर्शवित सामान्य स्थान, विशिष्ट स्थान आणि प्रकल्प सीमा आणि प्रकल्प लेआउट)

पाणी आणि इतर द्रव्याची उपलब्धता

प्रस्तावीत प्रकल्पात पाण्याची नियमित आवश्यकता 2.50 KLD. असून मौजा भेजगांव, येथे पुरवठा करण्याचे साधन आहे. पाण्याच्या आवश्यकतेचा तपशील खालीलदिला आहे.

रेती घाटाचे नाव :- भेजगांव, मौजा भेजगांव येथील स.नं. 166, 167, 168, 177, 178, 179, 180 आराजी 4.20 हे. आर. तालूका – मुल, जिल्हा – चंद्रपूर, महाराष्ट्र

तपशील: पाण्याची मागणी

S. No.	तपशील	प्रमाण (KLD)
1.	घरघुती उपयोगासाठी	0.20
2.	धुळ दडपण्यासाठी पाण्याची फवारणी	1.30
3.	ग्रीन बेल्ट / वृक्षारोपण	1.00
Total		2.50

पर्यावरण व्यवस्थापनाचे नियोजन

अ. क्र.	पर्यावरणीय मापदंड	क्रियाकलाप	प्रभाव	ईएमपी / शमन उपायांचे भविष्यवाणी
1.	जल	खाणकाम किंवा वाळूचे निष्कर्षण	प्रवाहात बदलखोलीत वाढ केल्याने प्रवाहाची गती वाढू शकते पृष्ठभाग पाण्याची गुणवत्ता आणि भूजल गुणवत्तेत बदल घाण पाणी स्राव	कोणतेही विचलन प्रस्तावित नाही. प्रवाहाचे प्रमाण, पृष्ठभाग जलविज्ञान आणि भूजल प्रणालीवर कोणताही प्रतिकूल परिणाम होणार नाही. खाणकामांना 0.5 मीटर खोलीपुरती मर्यादित ठेवले जाईल, ज्यामुळे नदीच्या प्रवाहात जास्त बदल होणार नाही. पोर्टेबल टॉयलेट्स वापरली जातील; त्यामुळे कोणतेही सांडपाणी तयार होणार नाही.
2.	हवा	खनन क्रियाकलाप, वाहने वा ट्रॅक्टर हालचालीद्वारे वाळूची वाहतूक खनिज लोड करणे आणि उतारणे	या पसरलेल्या धूळ निर्मितीमुळे मानवी आरोग्यावर प्रतिकूल परिणाम होऊ शकतो पानांवर धूळ साचल्याने स्टोमेटल निर्देशांक कमी केला जाऊ शकतो.	सीपीसीबीच्या मार्गदर्शक सूचनांनुसार ग्रीन बेल्ट आवारात विकसित केला जाईल. कामगारांना डस्ट मास्क प्रदान केला जाईल. कच्च्या रस्त्यावर नियमित पाणी शिंपडणे. ट्रक / टिप्परचा एकसमान वेग राखण्यासाठी रस्ते सपाटीकरण केले जाईल. रस्त्यावर येणाऱ्या ट्रकचा वेग मर्यादित असेल आणि वाहतुकीच्या वेळी सामग्रीचे आवरण असेल. ओव्हरलोडिंग टाळले जाईल.
3.	ध्वनी	खाण स्थळापासून जवळपासच्या रस्त्यावर रहदारी.	वाहनांच्या रहदारी आणि खाणकामांच्या कारणामुळे आवाज निर्मिती	आवाजाचे नियमितपणे परीक्षण केले जाईल. वाहतूक वाहनांशिवाय इतर कोणत्याही उपकरणांना परवानगी दिली जाणार नाही. कंपन आणि आवाज कमी करण्यासाठी वाहनांची योग्य देखभाल केली जाईल. कामगारांना इअर मफ प्रदान केले जातील.
4.	जागा	वाळू उत्खनन व वाहतूक	नदीच्या पात्रात जाण्याकरीता रस्त्याचा उतारामुळे नदीकाठाचे नुकसान, मातीची धूप होऊ शकते. नदीकाठावरील जमीन	नदीच्या रूंदीच्या १/ 4 मी नदीच्या काठापासून कमी सुरक्षीत अंतर सोडले जाईल (शाश्वत वाळू उत्खनन मार्गदर्शक सूचना नुसार) खाणकाम परवानगी पेक्षा जास्त होणार नाही.

रेती घाटाचे नाव :- भेजगांव, मौजा भेजगांव येथील स.नं. 166, 167, 168, 177, 178, 179, 180 आराजी 4.20 हे. आर. तालूका – मुल, जिल्हा – चंद्रपूर, महाराष्ट्र

			सपाट करणे आणि वाळू उपसल्यामुळे पर्यावरणीय. रस्ताच्या नेटवर्कमुळे पृष्ठभाग बिघडणे	नदीकाठापर्यंत जाणाऱ्या रस्त्यांची नासधूस टाळले जाईल आणि उताराची देखभाल केली जाईल.
5.	इकोलॉजी	वाळू उत्खनन व वाहतूक	अल्प-कालावधीचा त्रास, ध्वनीमुळे वन्यजीवांना त्रास परिसरावर परिणाम होईल.	नदीकाठाजवळील ग्रीन बेल्ट / समुदाय वनीकरण अप्रोच रोड बारीक धुलीकण उत्सर्जनास प्रतिबंधित करेल.
6.	वाहतुकीची पद्धत	वाहनांच्या संख्येत वाढ	रेतीचे वाहतुकीकरीता साधनात वाढ केल्याने पर्यावरणावर विपरित परिणाम होईल.	प्रकल्पात पुरेसे रस्ते आणि पार्किंगच्या सहाय्याने वाहन वाहतुकीचे नियमन केले जाईल.

सामाजिक दायित्व- (CSR)

रेती उत्खनन केल्याने परिसरातील वातावरणात बदल होण्याची शक्यता असल्याने त्यावर विविध उपाययोजना करण्यात येतात. वाळू/रेती निर्गती सुधारीत धोरण दिनांक 3/09/2019 रोजी नुसार रेतीघाट प्रस्तावित असलेल्या ग्रामपंचायतीना अनुषंगीक विकास कामे करण्याकरीता निधी पुरवठा करण्याची तरतुद करण्यात आलेली आहे. ग्रामपंचायतीने रेती उत्खननास परवानगी दिल्यास मा. जिल्हाधिकारी यांच्या मार्फत लिलावात प्राप्त होणाऱ्या रक्कमेतून स्वामित्वधन वजा करून शिल्लक रक्कमेचा 25% पर्यंत निधी ग्रामपंचायतीना देण्याची तरतुद करण्यात आलेली आहे. लिलावाचा रक्कमेचा प्रमाणात ही रक्कम 10% ते 25% पर्यंत देय असेल. ग्रामपंचायतीना देण्यात येणारा निधी त्याच्या अधीनस्त येण्याऱ्या शाळा/अंगणवाडी यांचा दुरुस्ती, रस्त्याचा दुरुस्ती तसेच इतर मुलभुत गरजा भागवण्याकरीता खर्च करणे आवश्यक आहे. प्रस्तावीत धोरणानुसार रेतीघाट लिलावात गेल्यास संबंधित ग्रामपंचायतीस निधीदेय असेल.

पर्यावरण संरक्षण उपाय सुधारण्यासाठी, नियंत्रण व देखरेखीसाठी पुढील तरतुदी आहेत (EMP COST)

अ.क्र.	तपशील	नियंत्रण उपाय	रक्कम
1.	ट्रॅक्टर ट्रॉली आणि खनिज वाहतूक द्वारे धूळ निर्माण होते.	पर्यावरण देखरेख (हवा, पाणी, माती, आणि आवाज)	45,000/-
		रस्त्यावर पाणी शिंपडणे	40,000/-
		तिरपाल	5000/-
2.	नदीकाठा रस्ता देखभाल दुरुस्ती	रस्ता देखभाल दुरुस्ती	128000/-
3.	ग्रीन बेल्ट / वृक्षारोपण (Rs. 300 per tree)	नदीकाठा वरील	3,96,000/-
		रस्त्यावर	

रेती घाटाचे नाव :- भेजगांव, मौजा भेजगांव येथील स.नं. 166, 167, 168, 177, 178, 179, 180 आराजी
4.20 हे. आर. तालूका — मुल, जिल्हा — चंद्रपूर, महाराष्ट्र

4.	सुरक्षा	डिस्प्ले बोर्ड आणि इतर सुरक्षा उपाय (सीसीटीव्ही, कुंपण इ.)	40,000/-
5.	व्यावसायिक आरोग्य	व्यावसायिक आरोग्य आणि सुरक्षा (Mobile Toilet) व्ययक्तीक सुरक्षेची साधने	1,27,250/-
एकुण			Rs. 7,81,050/-

रेती घाटाचे नाव :- बोढेगांव, मौजा बोढेगांव, येथील स. नं. 139, 167, 168, 171, 172 आराजी 2.00 हे.
आर. तालूका — ब्रम्हपुरी , जिल्हा - चंद्रपूर

संक्षिप्त माहिती

चंद्रपूर जिल्ह्यातील मौजा बोढेगांव येथील स. नं. 139, 167, 168, 171, 172 आराजी 2.00 हे. आर. करीता सदर प्रस्ताव वाळु उत्खननाच्या दृष्टीने पर्यावरण विषयक मान्यते करीता तयार केलेले आहे. पर्यावरण, वन व वातावरणिय बदल मंत्रालय, मुंबई. यांच्या दिनांक. 14/09/2016 च्या तरतुदी नुसार 0 ते 05 हेक्टर क्षेत्रफळ असलेल्या रेती घाटास पर्यावरण विषयक मान्यता घेण्याकरीता जनसुनावणी घेण्यात येत आहे. त्याकरीता राज्य स्तरीय पर्यावरण समितीकडे पर्यावरण विषयक मान्यते करीता, अर्ज सादर करण्यात येत आहे. प्रस्तावित वाळू घाटाचे क्षेत्र सर्वे ऑफ इंडिया टोपीशीट क्र: P 55 पी / 12 आणि अक्षांश 20° 28'13.43"N 19°20'28'14.73"N आणि रेखांश 79°24'34.28"E 79°24'35.29"E असे आहे.

वाळु हे गौण खनिज बांधकामाचा दृष्टीने अंत्यात महत्वाचे असून ईमारत बांधकाम करण्याकरीता अत्यंत आवश्यक व जास्तीत जास्त मागणी असलेले गौण खनिज आहे. वाळुची कठीणता व टिकाउपणा जास्त असल्याने हे मुख्यता रस्ते व इतर बांधकामात मोठ्या प्रमाणात वापरल्या जाते.

प्रस्तावीत मौजा बोढेगांव हा रेती घाट वैनगंगा नदीवर प्रस्तावीत असून वरील प्रमाणे स.नं. लगतचे नदी पात्रातून वाळुची उत्खनन प्रस्तावीत आहे. सदर रेती घाटातून रेतीचे उत्खनन हे मनुष्या द्वारे फावडे आणि घमेले वापरूनच करावयाचे प्रस्तावीत आहे. तसेच वाहतुक करण्याकरीता ट्रॅक्टर किंवा टिप्परचा उपयोग करीत असतांना त्यात रेतीचे भरण सुध्दा मनुष्य बळा द्वारे केला जाईल, वाळु निसर्गतः शैल असल्याने ड्रिलिंग, ब्लास्टिंग चा वापर केला जाणार नाही. सदर रेती घाटातून वर्ष 2021-22 मध्ये 7067 ब्रास रेतीचे उत्खनन प्रस्तावीत असून पर्यावरण विषयक मान्यता प्राप्त झाल्यावर लिलावाद्वारे उत्खननास परवानगी देण्यात येईल. त्याकरीता खाणकाम योजना वरिष्ठ उपसंचालक, भुविज्ञान व खनिकर्म संचालनालय विभाग यांचा कडून मान्यता प्रदान करण्यात आलेली आहे. दिनांक. 15 जानेवारी 2016 रोजीच्या पर्यावरण विभागाचा अधिसूचने नुसार प्रकल्प बी 2 च्या वर्गवारीत मोडत असल्याने संपूर्ण प्रकल्पाकरीता पुर्व व्यवहार्यता अहवाल पर्यावरण व्यवस्थापकिय योजना तयार करण्यात आलेली असून राज्य स्तरीय समितीकडे सादर करण्यात येत आहे.

सारणी : प्रस्थवीत स्थळाची ठळक वैशिष्टे

अ.क्र.	तपशील	माहिती
A.	प्रकल्पाचे स्वरूप	बोढेगांव रेती घाट
B.	प्रकल्पाचा आकार	
1.	उत्खनन क्षेत्रफळ	2.00 हे.आर
2.	प्रस्तावित उत्पादन क्षमता	7067 ब्रास/वार्षिक
C	स्थळाचे तपशील	
1.	गाव	बोढेगांव
2.	तालुका	ब्रम्हपुरी
3.	जिल्हा	चंद्रपूर
4.	राज्य	महाराष्ट्र

रेती घाटाचे नाव :- बोढेगांव, मौजा बोढेगांव, येथील स. नं. 139, 167, 168, 171, 172 आराजी 2.00 हे.
आर. तालूका — ब्रम्हपुरी , जिल्हा - चंद्रपूर

5.	अक्षांश व रेखांश	सिमा बिंदु	अक्षांश	रेखांश
		1	20°28'13.43"N	79°24'34.28"E
		2	20°28'15.03"N	79°24'32.96"E
		3	20°28'17.05"N	79°24'26.85"E
		4	20°28'18.59"N	79°24'27.43"E
		5	20°28'16.38"N	79°24'33.88"E
		6	20°28'14.73"N	79°24'35.29"E
6.	टोपोशीट क्रमांक.	55P/12		
D	क्षेत्राची पर्यावरण ताळमेळ			
1.	नदी/जलाशय	वैनगंगा नदी आहे.		
2.	जवळचे गाव/जिल्हा	खनिपट्टा क्षेत्र हे बोढेगांव पासून चे अंतर 0.55 कि.मी. आहे		
3.	जवळचे रेल्वे स्टेशन	जवळचे रेल्वे स्टेशन हे ब्रम्हपुरी रेल्वे स्टेशन असुन 32.65 कि.मी. अंतरावर आहे		
4.	जवळचे विमाणतळ	जवळचे विमाणतळ चंद्रपूर ला 56.10 कि.मी आग्नेयला आहे.		
5.	राज्याचा सिमा	राज्यालगतच्या सिमा नाही.		
6.	भुकंपाचे विभाग	नाही.		
D	खर्चाचा तपशील			
1.	ऑफसेट प्राईज	Rs. 1,09,83,800/-		
E	प्रकल्पासाठी आवश्यक बाबी			
1.	पाण्याची आवश्यकता	2.25 KLD		
2.	इंधनाची आवश्यकता	N/A		
3.	मणुष्य बळाची आवश्यकता	18 (कुशल आणि अकुशल व्यक्ती)		

पाणी आणि इतर द्रव्याची उपलब्धता

प्रस्तावीत प्रकल्पात पाण्याची नियमित आवश्यकता 2.25 KLD. असुन मौजा बोढेगांव येथे पुरवठा करण्याचे साधन आहे. पाण्याच्या आवश्यकतेचा तपशील खाली दिला आहे.

तपशील : पाण्याची मागणी

S. No.	तपशील	प्रमाण (KLD)
1.	घरघुती उपयोगासाठी	0.40
2.	धुळ दडपण्यासाठी पाण्याची फवारणी	0.85
3.	ग्रीन बेल्ट / वृक्षारोपण	1.00
Total		2.25

रेती घाटाचे नाव :- बोढेगांव, मौजा बोढेगांव, येथील स. नं. 139, 167, 168, 171, 172 आराजी 2.00 हे.
आर. तालूका — ब्रम्हपुरी , जिल्हा - चंद्रपूर

पर्यावरण व्यवस्थापनाचे नियोजन

अ. क्र.	पर्यावरणीय मापदंड	क्रियाकलाप	प्रभाव	ईएमपी / शमन उपायांचे भविष्यवाणी
1.	जल	खाणकाम किंवा वाळूचे निष्कर्षण	प्रवाहात बदल खोलीत वाढ केल्याने प्रवाहाची गती वाढू शकते पृष्ठभाग पाण्याची गुणवत्ता आणि भूजल गुणवत्तेत बदल घाण पाणी स्राव	कोणतेही विचलन प्रस्तावित नाही. प्रवाहाचे प्रमाण, पृष्ठभाग जलविज्ञान आणि भूजल प्रणालीवर कोणताही प्रतिकूल परिणाम होणार नाही. खाणकामांना 0.5 मीटर खोलीपुरती मर्यादित ठेवले जाईल, ज्यामुळे नदीच्या प्रवाहात जास्त बदल होणार नाही. पोर्टेबल टॉयलेट्स वापरली जातील; त्यामुळे कोणतेही सांडपाणी तयार होणार नाही.
2.	हवा	खनन क्रियाकलाप, वाहने वा ट्रॅक्टर हालचालीद्वारे वाळूची वाहतूक खनिज लोड करणे आणि उतारणे	या पसरलेल्या धूळ निर्मितीमुळे मानवी आरोग्यावर प्रतिकूल परिणाम होऊ शकतो पानांवर धूळ साचल्याने स्टोमेटल निर्देशांक कमी केला जाऊ शकतो.	सीपीसीबीच्या मार्गदर्शक सूचनांनुसार ग्रीन बेल्ट आवारात विकसित केला जाईल. कामगारांना डस्ट मास्क प्रदान केला जाईल. कच्च्या रस्त्यावर नियमित पाणी शिंपडणे. ट्रक / टिप्परचा एकसमान वेग राखण्यासाठी रस्ते सपाटीकरण केले जाईल. रस्त्यावर येणाऱ्या ट्रकचा वेग मर्यादित असेल आणि वाहतुकीच्या वेळी सामग्रीचे आवरण असेल. ओव्हरलोडिंग टाळले जाईल.
3.	ध्वनी	खाण स्थळापासून जवळपासच्या रस्त्यावर रहदारी.	वाहनांच्या रहदारी आणि खाणकामांच्या कारणांमुळे आवाज निर्मिती	आवाजाचे नियमितपणे परीक्षण केले जाईल. वाहतूक वाहनांशिवाय इतर कोणत्याही उपकरणांना परवानगी दिली जाणार नाही. कंपन आणि आवाज कमी करण्यासाठी वाहनांची योग्य देखभाल केली जाईल. कामगारांना इअर मफ प्रदान केले जातील.
4.	जागा	वाळू उत्खनन व वाहतूक	नदीच्या पात्रात जाण्याकरीता रस्त्याचा उतारामुळे नदीकाठाचे नुकसान, मातीची धूप होऊ शकते. नदीकाठावरील जमीन सपाट करणे आणि वाळू उपसल्यामुळे पर्यावरणीय. रस्ताच्या नेटवर्कमुळे पृष्ठभाग बिघडणे	नदीच्या रुंदीच्या १/ 4 मी नदीच्या काठापासून कमी सुरक्षीत अंतर सोडले जाईल (शाश्वत वाळू उत्खनन मार्गदर्शक सूचना नुसार) खाणकाम परवानगी पेक्षा जास्त होणार नाही. नदीकाठापर्यंत जाणाऱ्या रस्त्यांची नासधुस टाळले जाईल आणि उताराची देखभाल केली जाईल.
5.	इकोलॉजी	वाळू उत्खनन व वाहतूक	अल्प-कालावधीचा त्रास, ध्वनीमुळे वन्यजीवांना त्रास	नदीकाठाजवळील ग्रीन बेल्ट / समुदाय वनीकरण अप्रोच रोड बारीक धुलीकण उत्सर्जनास प्रतिबंधित करेल.

रेती घाटाचे नाव :- बोढेगांव, मौजा बोढेगांव, येथील स. नं. 139, 167, 168, 171, 172 आराजी 2.00 हे.
आर. तालूका — ब्रम्हपुरी , जिल्हा - चंद्रपूर

			परिसरावर परिणाम होईल.	
6.	वाहतुकीची पध्दत	वाहनांच्या संख्येत वाढ	रेतीचे वाहतुकीकरीता साधनात वाढ केल्याने पर्यावरणावर विपरित परिणाम होईल.	प्रकल्पात पुरेसे रस्ते आणि पार्किंगच्या सहाय्याने वाहन वाहतुकीचे नियमन केले जाईल.

सामाजिक दायित्व- (CSR)

रेती उत्खनन केल्याने परिसरातील वातावरणात बदल होण्याची शक्यता असल्याने त्यावर विविध उपाययोजना करण्यात येतात. वाळु/रेती निर्गती सुधारीत धोरण दिनांक 3/09/2019 रोजी नुसार रेतीघाट प्रस्तावित असलेल्या ग्रामपंचायतीना अनुषंगीक विकास कामे करण्याकरीता निधी पुरवठा करण्याची तरतुद करण्यात आलेली आहे. ग्रामपंचायतीने रेती उत्खननास परवानगी दिल्यास मा. जिल्हाधिकारी यांच्या मार्फत लिलावात प्राप्त होणाऱ्या रक्कमेतून स्वामित्वधन वजा करून शिल्लक रक्कमेचा 25% पर्यंत निधी ग्रामपंचायतीना देण्याची तरतुद करण्यात आलेली आहे. लिलावाचा रक्कमेचा प्रमाणात ही रक्कम 10% ते 25% पर्यंत देय असेल. ग्रामपंचायतीना देण्यात येणारा निधी त्याच्या अधीनस्त येण्याऱ्या शाळा/अंगणवाडी यांचा दुरुस्ती, रस्त्याचा दुरुस्ती तसेच इतर मुलभुत गरजा भागवण्याकरीता खर्च करणे आवश्यक आहे. प्रस्तावीत धोरणानुसार रेतीघाट लिलावात गेल्यास संबंधित ग्रामपंचायतीस निधीदेय असेल.

पर्यावरण संरक्षण उपाय सुधारण्यासाठी, नियंत्रण व देखरेखीसाठी पुढील तरतुदी आहेत(EMP COST)

अ.क्र.	तपशील	नियंत्रण उपाय	रक्कम
1.	ट्रॅक्टर ट्रॉली आणि खनिज वाहतूक द्वारे धूळ निर्माण होते.	पर्यावरण देखरेख (हवा, पाणी, माती, आणि आवाज)	45,000/-
		रस्त्यावर पाणी शिंपडणे	25,000/-
		तिरपाल	5000/-
2.	नदीकाठा रस्ता देखभाल दुरुस्ती	रस्ता देखभाल दुरुस्ती	80,000/-
3.	ग्रीन बेल्ट / वृक्षारोपण (Rs. 400 per tree)	नदीकाठा वरील	2,64,000/-
		रस्त्यावर	
4.	सुरक्षा	डिस्प्ले बोर्ड आणि इतर सुरक्षा उपाय (सीसीटीव्ही, कंपण इ.)	40,000/-
5.	व्यावसायिक आरोग्य	व्यावसायिक आरोग्य आणि सुरक्षा (Mobile Toilet) व्ययक्तीक सुरक्षेची साधने	1,37,250/-
एकुण			Rs. 5,96,250/-

रेती घाटाचे नाव :- बोरचांदली, मौजा बोरचांदली येथील स.नं. 289, 290, 292, 293, 300, 301, 303 आराजी 4.00 हे. आर. तालूका —मुल, जिल्हा — चंद्रपूर, महाराष्ट्र

संक्षिप्त माहिती

चंद्रपूर जिल्ह्यातील मौजा बोरचांदली, येथील स.नं. 289, 290, 292, 293, 300, 301, 303 आराजी 4.00 हे. आर.करीता सदर प्रस्ताव वाळु उत्खननाच्या दृष्टीने पर्यावरण विषयक मान्यते करीता तयार केलेले आहे. पर्यावरण, वन व वातावरणिय बदल मंत्रालय, मुंबई. यांच्या दिनांक. 14/09/2016 च्या तरतुदी नुसार 0 ते 05 हेक्टर क्षेत्रफळ असलेल्या रेती घाटास पर्यावरण विषयक मान्यता घेण्याकरीता जनसुनावणी घेण्यात येत आहे. त्याकरीता राज्य स्तरीय पर्यावरण समितीकडे पर्यावरण विषयक मान्यते करीता, अर्ज सादर करण्यात येत आहे. प्रस्तावित वाळू घाटाचे क्षेत्र सर्वे ऑफ इंडिया टोपीशीट क्र: P 55 पी / 12 आणि अक्षांश 20°01'56.95"N - 20°01'54.43"N आणि रेखांश 79°41'13.24"E - 79°41'12.30"E. असे आहे.

वाळु हे गौण खनिज बांधकामाचा दृष्टीने अंत्यात महत्वाचे असून ईमारत बांधकाम करण्याकरीता अत्यंत आवश्यक व जास्तीत जास्त मागणी असलेले गौण खनिज आहे. वाळुची कठीणता व टिकाउपणा जास्त असल्याने हे मुख्यता रस्ते व इतर बांधकामात मोठ्या प्रमाणात वापरल्या जाते.

प्रस्तावीत मौजा बोरचांदली, हा रेती घाट उमानदीवर प्रस्तावीत असून वरील प्रमाणे स.नं. लगतचे नदी पात्रातून वाळुची उत्खनन प्रस्तावीत आहे. सदर रेती घाटातून रेतीचे उत्खनन हे मनुष्या द्वारे फावडे आणि घमेले वापरूनच करावयाचे प्रस्तावीत आहे. तसेच वाहतुक करण्याकरीता ट्रॅक्टर किंवा टिप्परचा उपयोग करीत असतांना त्यात रेतीचे भरण सुद्धा मनुष्य बळा द्वारे केला जाईल, वाळु निसर्गतः शैल असल्याने ड्रिलिंग, ब्लास्टिंग चा वापर केला जाणार नाही. सदर रेती घाटातून वर्ष 2021-22 मध्ये 14134 ब्रास रेतीचे उत्खनन प्रस्तावीत असून पर्यावरण विषयक मान्यता प्राप्त झाल्यावर लिलावाद्वारे उत्खननास परवानगी देण्यात येईल. त्याकरीता खाणकाम योजना वरिष्ठ उपसंचालक, भुविज्ञान व खनिकर्म संचालनालय विभाग यांचा कडून मान्यता प्रदान करण्यात आलेली आहे. दिनांक. 15 जानेवारी 2016 रोजीच्या पर्यावरण विभागाचा अधिसूचने नुसार प्रकल्प बी 2 च्या वर्गवारीत मोडत असल्याने संपूर्ण प्रकल्पाकरीता पुर्व व्यवहार्यता अहवाल पर्यावरण व्यवस्थापकिय योजना तयार करण्यात आलेली असून राज्य स्तरीय समितीकडे सादरकरण्यात येत आहे.

सारणी : प्रस्थवीत स्थळाची ठळक वैशिष्टे

अ.क्र.	तपशील	माहिती
A.	प्रकल्पाचे स्वरूप	बोरचांदली रेतीघाट
B.	प्रकल्पाचा आकार	
1.	उत्खनन क्षेत्रफळ	4.00 हे.आर
2.	प्रस्तावित उत्पादन क्षमता	14134 ब्रास/वार्षिक
C	स्थळाचे तपशील	
1.	गाव	बोरचांदली
2.	तालुका	मुल,
3.	जिल्हा	चंद्रपूर
4.	राज्य	महाराष्ट्र

रेती घाटाचे नाव :- बोरचांदली, मौजा बोरचांदली येथील स.नं. 289, 290, 292, 293, 300, 301, 303
आराजी 4.00 हे. आर. तालूका —मुल, जिल्हा — चंद्रपूर, महाराष्ट्र

5.	अक्षांश व रेखांश	सिमाबिंदु	अक्षांश	रेखांश
		1	20° 1'56.95"N	79°41'13.24"E
		2	20° 1'48.07"N	79°41'27.65"E
		3	20° 1'45.54"N	79°41'26.71"E
		4	20° 1'54.43"N	79°41'12.30"E
6.	टोपोशीट क्रमांक.	55P/12/SE		
D	क्षेत्राची पर्यावरणताळमेळ			
1.	नदी/जलाशय	उमा नदी आहे.		
2.	जवळचे गाव/ जिल्हा	खनिपट्टा क्षेत्र हे बोरचांदली, पासून चे अंतर 1.50 कि.मी. आहे		
3.	जवळचे रेल्वेस्टेशन	जवळचे रेल्वे स्टेशन हे मुल, रेल्वे स्टेशन असुन 4.20 कि.मी. अंतरावरआहे		
4.	जवळचेविमाणतळ	जवळचे विमाणतळ चंद्रपूर, ला, 49.0 कि.मी दक्षिनेला आहे.		
5.	राज्याचासिमा	राज्यालगत च्या सिमा नाही.		
6.	भुकंपाचेविभाग	नाही.		
D	खर्चाचा तपशील			
1.	ऑफसेट प्राईज	Rs. 1,51,32,800/-		
E	प्रकल्पासाठी आवश्यक बाबी			
1.	पाण्याची आवश्यकता	2.50 KLD		
2.	इंधनाची आवश्यकता	N/A		
3.	मणुष्यबळा ची आवश्यकता	10 (कुशल आणि अकुशल व्यक्ती)		

स्थान (नकाशे दर्शवित सामान्य स्थान, विशिष्ट स्थान आणि प्रकल्प सीमा आणि प्रकल्प लेआउट)

रेती घाटाचे नाव :- बोरचांदली, मौजा बोरचांदली येथील स.नं. 289, 290, 292, 293, 300, 301, 303
आराजी 4.00 हे. आर. तालूका —मुल, जिल्हा — चंद्रपूर, महाराष्ट्र

पाणी आणि इतर द्रव्याची उपलब्धता

प्रस्तावीत प्रकल्पात पाण्याची नियमित आवश्यकता 2.50 KLD. असुन मौजा बोरचांदली, येथे पुरवठा करण्याचे साधन आहे. पाण्याच्या आवश्यकतेचा तपशील खाली दिला आहे.

तपशील: पाण्याची मागणी

S. No.	तपशील	प्रमाण (KLD)
1.	घरघुती उपयोगासाठी	0.40
2.	धुळ दडपण्यासाठी पाण्याची फवारणी	1.10
3.	ग्रीन बेल्ट / वृक्षारोपण	1.00
Total		2.50

पर्यावरण व्यवस्थापनाचे नियोजन

अ. क्र.	पर्यावरणीय मापदंड	क्रियाकलाप	प्रभाव	ईएमपी / शमन उपायांचे भविष्यवाणी
1.	जल	खाणकाम किंवा वाळूचे निष्कर्षण	प्रवाहात बदल खोलीत वाढ केल्याने प्रवाहाची गती वाढू शकते पृष्ठभाग पाण्याची गुणवत्ता आणि भूजल गुणवत्तेत बदल घाण पाणी स्राव	कोणतेही विचलन प्रस्तावित नाही. प्रवाहाचे प्रमाण, पृष्ठभाग जलविज्ञान आणि भूजल प्रणालीवर कोणताही प्रतिकूल परिणाम होणार नाही. खाणकामांना 0.5 मीटर खोलीपुरती मर्यादित ठेवले जाईल, ज्यामुळे नदीच्या प्रवाहात जास्त बदल होणार नाही. पोर्टेबल टॉयलेट्स वापरली जातील; त्यामुळे कोणतेही सांडपाणी तयार होणार नाही.
2.	हवा	खनन क्रियाकलाप, वाहने वा ट्रॅक्टर हालचालीद्वारे वाळूची वाहतूक खनिज लोड करणे आणि उतारणे	या पसरलेल्या धूळ निर्मितीमुळे मानवी आरोग्यावर प्रतिकूल परिणाम होऊ शकतो पानांवर धूळ साचल्याने स्टोमेटल निर्देशांक कमी केला जाऊ शकतो.	सीपीसीबीच्या मार्गदर्शक सूचनांनुसार ग्रीन बेल्ट आवारात विकसित केला जाईल. कामगारांना डस्ट मास्क प्रदान केला जाईल. कच्च्या रस्त्यावर नियमित पाणी शिंपडणे. ट्रक / टिप्परचा एकसमान वेग राखण्यासाठी रस्ते सपाटीकरण केले जाईल. रस्त्यावर येणाऱ्या ट्रकचा वेग मर्यादित असेल आणि वाहतुकीच्या वेळी सामग्रीचे आवरण असेल. ओव्हरलोडिंग टाळले जाईल.
3.	ध्वनी	खाण स्थळापासून जवळपासच्या रस्त्यावर रहदारी.	वाहनांच्या रहदारी आणि खाणकामांच्या कारणामुळे आवाज निर्मिती	आवाजाचे नियमितपणे परीक्षण केले जाईल. वाहतूक वाहनांशिवाय इतर कोणत्याही उपकरणांना परवानगी दिली जाणार नाही. कंपन आणि आवाज कमी करण्यासाठी वाहनांची योग्य देखभाल केली जाईल. कामगारांना इअर मफ प्रदान केले जातील.
4.	जागा	वाळू उत्खनन व वाहतूक	नदीच्या पात्रात जाण्याकरीता रस्त्याचा	नदीच्या रूंदीच्या १/ 4 मी नदीच्या काठापासून कमी सुरक्षीत अंतर सोडले जाईल (शाश्वत वाळू उत्खनन

रेती घाटाचे नाव :- बोरचांदली, मौजा बोरचांदली येथील स.नं. 289, 290, 292, 293, 300, 301, 303
आराजी 4.00 हे. आर. तालूका —मुल, जिल्हा — चंद्रपूर, महाराष्ट्र

			उतारामुळे नदीकाठाचे नुकसान, मातीची धूप होऊ शकते. नदीकाठावरील जमीन सपाट करणे आणि वाळू उपसल्यामुळे पर्यावरणीय. रस्ताच्या नेटवर्कमुळे पृष्ठभाग बिघडणे	मार्गदर्शक सूचना नुसार) खाणकाम परवानगी पेक्षा जास्त होणार नाही. नदीकाठापर्यंत जाणाऱ्या रस्त्यांची नासधुस टाळले जाईल आणि उताराची देखभाल केली जाईल.
5.	इकोलॉजी	वाळू उत्खनन व वाहतुक	अल्प-कालावधीचा त्रास, ध्वनीमुळे वन्यजीवांना त्रास परिसरावर परिणाम होईल.	नदीकाठाजवळील ग्रीन बेल्ट / समुदाय वनीकरण अप्रोच रोड बारीक धुलीकण उत्सर्जनास प्रतिबंधित करेल.
6.	वाहतुकीची पध्दत	वाहनांच्या संख्येत वाढ	रेतीचे वाहतुकीकरीता साधनात वाढ केल्याने पर्यावरणावर विपरित परिणाम होईल.	प्रकल्पात पुरेसे रस्ते आणि पार्किंगच्या सहाय्याने वाहन वाहतुकीचे नियमन केले जाईल.

सामाजिक दायित्व- (CSR)

रेती उत्खनन केल्याने परिसरातील वातावरणात बदल होण्याची शक्यता असल्याने त्यावर विविध उपाययोजना करण्यात येतात. वाळू/रेती निर्गती सुधारीत धोरण दिनांक 3/09/2019 रोजी नुसार रेतीघाट प्रस्तावित असलेल्या ग्रामपंचायतीना अनुषंगीक विकास कामे करण्याकरीता निधी पुरवठा करण्याची तरतुद करण्यात आलेली आहे. ग्रामपंचायतीने रेती उत्खननास परवानगी दिल्यास मा. जिल्हाधिकारी यांच्या मार्फत लिलावात प्राप्त होणाऱ्या रक्कमेतून स्वामित्वधन वजा करून शिल्लक रक्कमेचा 25% पर्यंत निधी ग्रामपंचायतीना देण्याची तरतुद करण्यात आलेली आहे. लिलावाचा रक्कमेचा प्रमाणात ही रक्कम 10% ते 25% पर्यंत देय असेल. ग्रामपंचायतीना देण्यात येणारा निधी त्याच्या अधीनस्त येण्याऱ्या शाळा/अंगणवाडी यांचा दुरुस्ती, रस्त्याचा दुरुस्ती तसेच इतर मुलभुत गरजा भागवण्याकरीता खर्च करणे आवश्यक आहे. प्रस्तावीत धोरणानुसार रेतीघाट लिलावात गेल्यास संबंधित ग्रामपंचायतीस निधीदेय असेल.

पर्यावरण संरक्षण उपाय सुधारण्यासाठी, नियंत्रण व देखरेखीसाठी पुढील तरतुदी आहेत(EMP COST)

अ.क्र.	तपशील	नियंत्रण उपाय	रक्कम
1.	ट्रॅक्टर ट्रॉली आणि खनिज वाहतूक द्वारे धूळ निर्माण होते.	पर्यावरण देखरेख (हवा, पाणी, माती, आणि आवाज)	45,000/-

रेती घाटाचे नाव :- बोरचांदली, मौजा बोरचांदली येथील स.नं. 289, 290, 292, 293, 300, 301, 303
आराजी 4.00 हे. आर. तालूका —मुल, जिल्हा — चंद्रपूर, महाराष्ट्र

		रस्त्यावर पाणी शिंपडणे	25,000/-
		तिरपाल	5000/-
2.	नदीकाठा रस्ता देखभाल दुरुस्ती	रस्ता देखभाल दुरुस्ती	320000/-
3.	ग्रीन बेल्ट / वृक्षारोपण (Rs. 300 per tree)	नदीकाठा वरील	594000/-
		रस्त्यावर	
4.	सुरक्षा	डिस्प्ले बोर्ड आणि इतर सुरक्षा उपाय (सीसीटीव्ही, कुंपण इ.)	10,000/-
5.	व्यावसायिक आरोग्य	व्यावसायिक आरोग्य आणि सुरक्षा (Mobile Toilet) व्ययक्तीक सुरक्षेची साधने	1,38,250/-
एकुण			Rs.11,37,250/-

रेती घाटाचे नाव :- चक दहेगाव-2 मौजा चक दहेगाव-2 येथील स. नं. 168, 171, आराजी 1.25 हे. आर.
तालुका — मुल , जिल्हा - चंद्रपूर

संक्षिप्त माहिती

चंद्रपूर जिल्ह्यातील मौजा चक दहेगाव-2 येथील स.नं. 168, 171, आराजी 1.25 हे. आर. करीता सदर प्रस्ताव वाळु उत्खननाच्या दृष्टीने पर्यावरण विषयक मान्यते करीता तयार केलेले आहे. पर्यावरण, वन व वातावरणिय बदल मंत्रालय, मुंबई. यांच्या दिनांक. 14/09/2016 च्या तरतुदी नुसार 0 ते 05 हेक्टर क्षेत्रफळ असलेल्या रेती घाटास पर्यावरण विषयक मान्यता घेण्याकरीता जनसुनावणी घेण्यात येत आहे. त्याकरीता राज्य स्तरीय पर्यावरण समितीकडे पर्यावरण विषयक मान्यते करीता, अर्ज सादर करण्यात येत आहे. प्रस्तावित वाळू घाटाचे क्षेत्र सर्वे ऑफ इंडिया टोपीशीट क्र: P 55 पी / 12 आणि अक्षांश 19° 58'17.37"N 19°58'18.65"N आणि रेखांश 79° 40'5.71"E 79°40'5.50"E असे आहे.

वाळु हे गौण खनिज बांधकामाचा दृष्टीने अंत्यात महत्वाचे असून ईमारत बांधकाम करण्याकरीता अत्यंत आवश्यक व जास्तीत जास्त मागणी असलेले गौण खनिज आहे. वाळुची कठीणता व टिकाउपणा जास्त असल्याने हे मुख्यता रस्ते व इतर बांधकामात मोठ्या प्रमाणात वापरल्या जाते.

प्रस्तावीत मौजा चक दहेगाव-2 हा रेती घाट उमा नदीवर प्रस्तावीत असून वरील प्रमाणे स.नं. लगतचे नदी पात्रातुन वाळुची उत्खनन प्रस्तावीत आहे. सदर रेती घाटातुन रेतीचे उत्खनन हे मनुष्या द्वारे फावडे आणि घमेले वापरुनच करावयाचे प्रस्तावीत आहे. तसेच वाहतुक करण्याकरीता ट्रॅक्टर किंवा टिप्परचा उपयोग करीत असतांना त्यात रेतीचे भरण सुद्धा मनुष्य बळा द्वारे केला जाईल, वाळु निसर्गतः शैल असल्याने ड्रिलींग, ब्लास्टींग चा वापर केला जाणार नाही. सदर रेती घाटातुन वर्ष 2021-22 मध्ये 2208 ब्रास रेतीचे उत्खनन प्रस्तावीत असून पर्यावरण विषयक मान्यता प्राप्त झाल्यावर लिलावाद्वारे उत्खननास परवानगी देण्यात येईल. त्याकरीता खाणकाम योजना वरिष्ठ उपसंचालक, भुविज्ञान व खनिकर्म संचालनालय विभाग यांचा कडुन मान्यता प्रदान करण्यात आलेली आहे. दिनांक. 15 जानेवारी 2016 रोजीच्या पर्यावरण विभागाचा अधिसूचने नुसार प्रकल्प बी 2 च्या वर्गवारीत मोडत असल्याने संपुर्ण प्रकल्पाकरीता पुर्व व्यवहार्यता अहवाल पर्यावरण व्यवस्थापकिय योजना तयार करण्यात आलेली असून राज्य स्तरीय समितीकडे सादर करण्यात येत आहे.

सारणी : प्रस्थवीत स्थळाची ठळक वैशिष्टे

अ.क्र.	तपशील	माहिती
A.	प्रकल्पाचे स्वरूप	चक दहेगाव-2 रेती घाट
B.	प्रकल्पाचा आकार	
1.	उत्खनन क्षेत्रफळ	1.25 हे.आर
2.	प्रस्तावित उत्पादन क्षमता	2208 ब्रास/वार्षिक
C	स्थळाचे तपशील	
1.	गाव	दहेगाव
2.	तालुका	मुल
3.	जिल्हा	चंद्रपूर
4.	राज्य	महाराष्ट्र

रेती घाटाचे नाव :- चक दहेगाव-2 मौजा चक दहेगाव-2 येथील स. नं. 168, 171, आराजी 1.25 हे. आर.
तालुका — मुल , जिल्हा - चंद्रपूर

5.	अक्षांश व रेखांश	सिमा बिंदु	अक्षांश	रेखांश
		1	19°58'17.37"N	79°40'5.71"E
		2	19°58'18.33"N	79°40'12.49"E
		3	19°58'27.93"N	79°40'21.80"E
		4	19°58'28.75"N	79°40'20.72"E
6.	टोपोशीट क्रमांक.	55P/12		
D	क्षेत्राची पर्यावरण ताळमेळ			
1.	नदी/जलाशय	उमा नदी आहे.		
2.	जवळचे गाव/जिल्हा	खनिपट्टा क्षेत्र हे चक दहेगाव पासून चे अंतर 0.50 कि.मी. आहे		
3.	जवळचे रेल्वे स्टेशन	जवळचे रेल्वे स्टेशन हे मुल रेल्वे स्टेशन असुन 8.50 कि.मी. अंतरावर आहे		
4.	जवळचे विमाणतळ	जवळचे विमाणतळ चंद्रपूर ला. 47.0 कि.मी दक्षिनेला आहे.		
5.	राज्याचा सिमा	राज्यालगतच्या सिमा नाही.		
6.	भुकंपाचे विभाग	नाही.		
D	खर्चाचा तपशील			
1.	ऑफसेट प्राईज	Rs. 3431800/-		
E	प्रकल्पासाठी आवश्यक बाबी			
1.	पाण्याची आवश्यकता	2.60 KLD		
2.	इंधनाची आवश्यकता	N/A		
3.	मणुष्य बळाची आवश्यकता	10 (कुशल आणि अकुशल व्यक्ती)		

पाणी आणि इतर द्रव्याची उपलब्धता

प्रस्तावीत प्रकल्पात पाण्याची नियमीत आवश्यकता 2.90 KLD. असुन मौजा गोंडसावरी येथे पुरवठा करण्याचे साधन आहे. पाण्याच्या आवश्यकतेचा तपशील खाली दिला आहे.

तपशील : पाण्याची मागणी

S. No.	तपशील	प्रमाण (KLD)
1.	घरघुती उपयोगासाठी	0.40
2.	धुळ दडपण्यासाठी पाण्याची फवारणी	1.20
3.	ग्रीन बेल्ट / वृक्षारोपण	1.00
Total		2.60

रेती घाटाचे नाव :- चक दहेगाव-2 मौजा चक दहेगाव-2 येथील स. नं. 168, 171, आराजी 1.25 हे. आर. तालूका — मुल , जिल्हा - चंद्रपूर

पर्यावरण व्यवस्थापनाचे नियोजन

अ. क्र.	पर्यावरणीय मापदंड	क्रियाकलाप	प्रभाव	ईएमपी / शमन उपायांचे भविष्यवाणी
1.	जल	खाणकाम किंवा वाळूचे निष्कर्षण	प्रवाहात बदल खोलीत वाढ केल्याने प्रवाहाची गती वाढू शकते पृष्ठभाग पाण्याची गुणवत्ता आणि भूजल गुणवत्तेत बदल घाण पाणी स्राव	कोणतेही विचलन प्रस्तावित नाही. प्रवाहाचे प्रमाण, पृष्ठभाग जलविज्ञान आणि भूजल प्रणालीवर कोणताही प्रतिकूल परिणाम होणार नाही. खाणकामांना 0.5 मीटर खोलीपुरती मर्यादित ठेवले जाईल, ज्यामुळे नदीच्या प्रवाहात जास्त बदल होणार नाही. पोर्टेबल टॉयलेट्स वापरली जातील; त्यामुळे कोणतेही सांडपाणी तयार होणार नाही.
2.	हवा	खनन क्रियाकलाप, वाहने वा ट्रॅक्टर हालचालीद्वारे वाळूची वाहतूक खनिज लोड करणे आणि उतारणे	या पसरलेल्या धूळ निर्मितीमुळे मानवी आरोग्यावर प्रतिकूल परिणाम होऊ शकतो पानांवर धूळ साचल्याने स्टोमेटल निर्देशांक कमी केला जाऊ शकतो.	सीपीसीबीच्या मार्गदर्शक सूचनांनुसार ग्रीन बेल्ट आवारात विकसित केला जाईल. कामगारांना डस्ट मास्क प्रदान केला जाईल. कच्च्या रस्त्यावर नियमित पाणी शिंपडणे. ट्रक / टिप्परचा एकसमान वेग राखण्यासाठी रस्ते सपाटीकरण केले जाईल. रस्त्यावर येणाऱ्या ट्रकचा वेग मर्यादित असेल आणि वाहतुकीच्या वेळी सामग्रीचे आवरण असेल. ओव्हरलोडिंग टाळले जाईल.
3.	ध्वनी	खाण स्थळापासून जवळपासच्या रस्त्यावर रहदारी.	वाहनांच्या रहदारी आणि खाणकामांच्या कारणांमुळे आवाज निर्मिती	आवाजाचे नियमितपणे परीक्षण केले जाईल. वाहतूक वाहनांशिवाय इतर कोणत्याही उपकरणांना परवानगी दिली जाणार नाही. कंपन आणि आवाज कमी करण्यासाठी वाहनांची योग्य देखभाल केली जाईल. कामगारांना इअर मफ प्रदान केले जातील.
4.	जागा	वाळू उत्खनन व वाहतूक	नदीच्या पात्रात जाण्याकरीता रस्त्याचा उतारामुळे नदीकाठाचे नुकसान, मातीची धूप होऊ शकते. नदीकाठावरील जमीन सपाट करणे आणि वाळू उपसल्यामुळे पर्यावरणीय. रस्ताच्या नेटवर्कमुळे पृष्ठभाग बिघडणे	नदीच्या रुंदीच्या १/ 4 मी नदीच्या काठापासून कमी सुरक्षीत अंतर सोडले जाईल ("शाश्वत वाळू उत्खनन मार्गदर्शक सूचना" नुसार) खाणकाम परवानगी पेक्षा जास्त होणार नाही. नदीकाठापर्यंत जाणाऱ्या रस्त्यांची नासधुस टाळले जाईल आणि उताराची देखभाल केली जाईल.
5.	इकोलॉजी	वाळू उत्खनन व वाहतूक	अल्प-कालावधीचा त्रास, ध्वनीमुळे वन्यजीवांना	नदीकाठाजवळील ग्रीन बेल्ट / समुदाय वनीकरण अप्रोच रोड बारीक धुलीकण उत्सर्जनास प्रतिबंधित

रेती घाटाचे नाव :- चक दहेगाव-2 मौजा चक दहेगाव-2 येथील स. नं. 168, 171, आराजी 1.25 हे. आर.
तालूका — मुल , जिल्हा - चंद्रपूर

			त्रास परिसरावर परिणाम होईल.	करेल.
6.	वाहतुकीची पध्दत	वाहनांच्या संख्येत वाढ	रेतीचे वाहतुकीकरीता साधनात वाढ केल्याने पर्यावरणावर विपरित परिणाम होईल.	प्रकल्पात पुरेसे रस्ते आणि पार्किंगच्या सहाय्याने वाहन वाहतुकीचे नियमन केले जाईल.

सामाजिक दायित्व- (CSR)

रेती उत्खनन केल्याने परिसरातील वातावरणात बदल होण्याची शक्यता असल्याने त्यावर विविध उपाययोजना करण्यात येतात. वाळु/रेती निर्गती सुधारीत धोरण दिनांक 3/09/2019 रोजी नुसार रेतीघाट प्रस्तावित असलेल्या ग्रामपंचायतीना अनुषंगीक विकास कामे करण्याकरीता निधी पुरवठा करण्याची तरतुद करण्यात आलेली आहे. ग्रामपंचायतीने रेती उत्खननास परवानगी दिल्यास मा. जिल्हाधिकारी यांच्या मार्फत लिलावात प्राप्त होणाऱ्या रक्कमेतून स्वामित्वधन वजा करून शिल्लक रक्कमेचा 25% पर्यंत निधी ग्रामपंचायतीना देण्याची तरतुद करण्यात आलेली आहे. लिलावाचा रक्कमेचा प्रमाणात ही रक्कम 10% ते 25% पर्यंत देय असेल.

ग्रामपंचायतीना देण्यात येणारा निधी त्याच्या अधीनस्त येण्याऱ्या शाळा/अंगणवाडी यांचा दुरुस्ती, रस्त्याचा दुरुस्ती तसेच इतर मुलभुत गरजा भागवण्याकरीता खर्च करणे आवश्यक आहे. प्रस्तावीत धोरणानुसार रेतीघाट लिलावात गेल्यास संबंधित ग्रामपंचायतीस निधीदेय असेल.

पर्यावरण संरक्षण उपाय सुधारण्यासाठी, नियंत्रण व देखरेखीसाठी पुढील तरतुदी आहेत(EMP COST)

अ.क्र.	तपशील	नियंत्रण उपाय	रक्कम
1.	ट्रॅक्टर ट्रॉली आणि खनिज वाहतूक द्वारे धूळ निर्माण होते.	पर्यावरण देखरेख (हवा, पाणी, माती, आणि आवाज)	45,000/-
		रस्त्यावर पाणी शिंपडणे	25,000/-
		तिरपाल	5000/-
2.	नदीकाठा रस्ता देखभाल दुरुस्ती	रस्ता देखभाल दुरुस्ती	1,25,000/-
3.	ग्रीन बेल्ट / वृक्षारोपण (Rs. 300 per tree)	नदीकाठा वरील	1,65,200/-
		रस्त्यावर	
4.	सुरक्षा	डिस्ट्रिब्यूट बोर्ड आणि इतर सुरक्षा उपाय (सीसीटीव्ही, कंपण इ.)	40,000/-

रेती घाटाचे नाव :- चक दहेगाव-2 मौजा चक दहेगाव-2 येथील स. नं. 168, 171, आराजी 1.25 हे. आर.
तालूका — मुल , जिल्हा - चंद्रपूर

5.	व्यावसायिक आरोग्य	व्यावसायिक आरोग्य आणि सुरक्षा (Mobile Toilet) व्ययक्तीक सुरक्षेची साधणे	1,37,250/-
एकुण			Rs. 5,42,450/-

रेती घाटाचे नाव :- चक नलेश्वर, मौजा चक नलेश्वर, येथील स. नं. 33, 34, 35, 36, 1, 72, आराजी 1.20 हे. आर. तालूका — मुल , जिल्हा - चंद्रपूर

संक्षिप्त माहिती

चंद्रपूर जिल्ह्यातील मौजा चक नलेश्वर येथील स.नं. 33, 34, 35, 36, 1, 72, आराजी 1.20 हे. आर. करीता सदर प्रस्ताव वाळु उत्खननाच्या दृष्टीने पर्यावरण विषयक मान्यते करीता तयार केलेले आहे. पर्यावरण, वन व वातावरणिय बदल मंत्रालय, मुंबई. यांच्या दिनांक. 14/09/2016 च्या तरतुदी नुसार 0 ते 05 हेक्टर क्षेत्रफळ असलेल्या रेती घाटास पर्यावरण विषयक मान्यता घेण्याकरीता जनसुनावणी घेण्यात येत आहे. त्याकरीता राज्य स्तरीय पर्यावरण समितीकडे पर्यावरण विषयक मान्यते करीता, अर्ज सादर करण्यात येत आहे. प्रस्तावित वाळू घाटाचे क्षेत्र सर्वे ऑफ इंडिया टोपीशीट क्र: P 55 पी / 12 आणि अक्षांश 19° 58'17.37"N 19°58'18.65"N आणि रेखांश 79° 40'5.71"E 79°40'5.50"E असे आहे.

वाळु हे गौण खनिज बांधकामाचा दृष्टीने अंत्यात महत्वाचे असून ईमारत बांधकाम करण्याकरीता अत्यंत आवश्यक व जास्तीत जास्त मागणी असलेले गौण खनिज आहे. वाळुची कठीणता व टिकाउपणा जास्त असल्याने हे मुख्यता रस्ते व इतर बांधकामात मोठ्या प्रमाणात वापरल्या जाते.

प्रस्तावीत मौजा चक नलेश्वर हा रेती घाट अंधारी नदी वर प्रस्तावीत असून वरील प्रमाणे स.नं. लगतचे नदी पात्रातुन वाळुची उत्खनन प्रस्तावीत आहे. सदर रेती घाटातुन रेतीचे उत्खनन हे मनुष्या द्वारे फावडे आणि घमेले वापरूनच करावयाचे प्रस्तावीत आहे. तसेच वाहतुक करण्याकरीता ट्रॅक्टर किंवा टिप्परचा उपयोग करीत असतांना त्यात रेतीचे भरण सुद्धा मनुष्य बळा द्वारे केला जाईल, वाळु निसर्गतः शैल असल्याने ड्रिलींग, ब्लास्टींग चा वापर केला जाणार नाही. सदर रेती घाटातुन वर्ष 2021-22 मध्ये 2120 ब्रास रेतीचे उत्खनन प्रस्तावीत असून पर्यावरण विषयक मान्यता प्राप्त झाल्यावर लिलावाद्वारे उत्खननास परवानगी देण्यात येईल. त्याकरीता खाणकाम योजना वरिष्ठ उपसंचालक, भुविज्ञान व खनिकर्म संचालनालय विभाग यांचा कडुन मान्यता प्रदान करण्यात आलेली आहे. दिनांक. 15 जानेवारी 2016 रोजीच्या पर्यावरण विभागाचा अधिसूचने नुसार प्रकल्प बी 2 च्या वर्गावारीत मोडत असल्याने संपूर्ण प्रकल्पाकरीता पुर्व व्यवहार्यता अहवाल पर्यावरण व्यवस्थापकिय योजना तयार करण्यात आलेली असून राज्य स्तरीय समितीकडे सादर करण्यात येत आहे.

सारणी : प्रस्थवीत स्थळाची ठळक वैशिष्टे

अ.क्र.	तपशील	माहिती
A.	प्रकल्पाचे स्वरूप	चक नलेश्वर रेती घाट
B.	प्रकल्पाचा आकार	
1.	उत्खनन क्षेत्रफळ	1.20 हे.आर
2.	प्रस्तावित उत्पादन क्षमता	2120 ब्रास/वार्षिक
C	स्थळाचे तपशील	
1.	गाव	चक नलेश्वर
2.	तालुका	मुल
3.	जिल्हा	चंद्रपूर
4.	राज्य	महाराष्ट्र
5.	अक्षांश व रेखांश	सिमा बिंदु अक्षांश रेखांश

रेती घाटाचे नाव :- चक नलेश्वर, मौजा चक नलेश्वर, येथील स. नं. 33, 34, 35, 36, 1, 72, आराजी 1.20 हे. आर. तालूका — मुल , जिल्हा - चंद्रपूर

		1	19°58'14.87"N	79°41'6.77"E
		2	19°58'18.33"N	79°40'12.49"E
		3	19°58'27.73"N	79°40'21.80"E
		4	19°58'28.76"N	79°40'20.74"E
6.	टोपोशीट क्रमांक.	55P/12		
D	क्षेत्राची पर्यावरण ताळमेळ			
1.	नदी/जलाशय	अंधारी नदी आहे.		
2.	जवळचे गाव/जिल्हा	खनिपट्टा क्षेत्र हे चक नलेश्वर पासून चे अंतर 0.50 कि.मी. आहे		
3.	जवळचे रेल्वे स्टेशन	जवळचे रेल्वे स्टेशन हे मुल रेल्वे स्टेशन असुन 8.50 कि.मी. अंतरावर आहे		
4.	जवळचे विमाणतळ	जवळचे विमाणतळ चंद्रपूर ला. 47.0 कि.मी दक्षिनेला आहे.		
5.	राज्याचा सिमा	राज्यालगतच्या सिमा नाही.		
6.	भुकंपाचे विभाग	नाही.		
D	खर्चाचा तपशील			
1.	ऑफसेट प्राईज	Rs. 3295000/-		
E	प्रकल्पासाठी आवश्यक बाबी			
1.	पाण्याची आवश्यकता	2.60 KLD		
2.	इंधनाची आवश्यकता	N/A		
3.	मणुष्य बळाची आवश्यकता	10 (कुशल आणि अकुशल व्यक्ती)		

पाणी आणि इतर द्रव्याची उपलब्धता

प्रस्तावीत प्रकल्पात पाण्याची नियमित आवश्यकता 2.90 KLD. असुन मौजा चक नलेश्वर येथे पुरवठा करण्याचे साधन आहे. पाण्याच्या आवश्यकतेचा तपशील खाली दिला आहे.

तपशील : पाण्याची मागणी

S. No.	तपशील	प्रमाण (KLD)
1.	घरघुती उपयोगासाठी	0.40
2.	धुळ दडपण्यासाठी पाण्याची फवारणी	1.20
3.	ग्रीन बेल्ट / वृक्षारोपण	1.00
Total		2.60

पर्यावरण व्यवस्थापनाचे नियोजन

अ. क्र.	पर्यावरणीय मापदंड	क्रियाकलाप	प्रभाव	ईएमपी / शमन उपायांचे भविष्यवाणी
---------	-------------------	------------	--------	---------------------------------

रेती घाटाचे नाव :- चक नलेश्वर, मौजा चक नलेश्वर, येथील स. नं. 33, 34, 35, 36, 1, 72, आराजी 1.20
हे. आर. तालूका — मुल , जिल्हा - चंद्रपूर

1.	जल	खाणकाम किंवा वाळूचे निष्कर्षण	प्रवाहात बदल खोलीत वाढ केल्याने प्रवाहाची गती वाढू शकते पृष्ठभाग पाण्याची गुणवत्ता आणि भूजल गुणवत्तेत बदल घाण पाणी स्राव	कोणतेही विचलन प्रस्तावित नाही. प्रवाहाचे प्रमाण, पृष्ठभाग जलविज्ञान आणि भूजल प्रणालीवर कोणताही प्रतिकूल परिणाम होणार नाही. खाणकामांना 0.5 मीटर खोलीपुरती मर्यादित ठेवले जाईल, ज्यामुळे नदीच्या प्रवाहात जास्त बदल होणार नाही. पोर्टेबल टॉयलेट्स वापरली जातील; त्यामुळे कोणतेही सांडपाणी तयार होणार नाही.
2.	हवा	खनन क्रियाकलाप, वाहने वा ट्रॅक्टर हालचालीद्वारे वाळूची वाहतूक खनिज लोड करणे आणि उतारणे	या पसरलेल्या धूळ निर्मितीमुळे मानवी आरोग्यावर प्रतिकूल परिणाम होऊ शकतो पानांवर धूळ साचल्याने स्टोमेटल निर्देशांक कमी केला जाऊ शकतो.	सीपीसीबीच्या मार्गदर्शक सूचनांनुसार ग्रीन बेल्ट आवारात विकसित केला जाईल. कामगारांना डस्ट मास्क प्रदान केला जाईल. कच्च्या रस्त्यावर नियमित पाणी शिंपडणे. ट्रक / टिप्परचा एकसमान वेग राखण्यासाठी रस्ते सपाटीकरण केले जाईल. रस्त्यावर येणाऱ्या ट्रकचा वेग मर्यादित असेल आणि वाहतुकीच्या वेळी सामग्रीचे आवरण असेल. ओव्हरलोडिंग टाळले जाईल.
3.	ध्वनी	खाण स्थळापासून जवळपासच्या रस्त्यावर रहदारी.	वाहनांच्या रहदारी आणि खाणकामांच्या कारणांमुळे आवाज निर्मिती	आवाजाचे नियमितपणे परीक्षण केले जाईल. वाहतूक वाहनांशिवाय इतर कोणत्याही उपकरणांना परवानगी दिली जाणार नाही. कंपन आणि आवाज कमी करण्यासाठी वाहनांची योग्य देखभाल केली जाईल. कामगारांना इअर मफ प्रदान केले जातील.
4.	जागा	वाळू उत्खनन व वाहतूक	नदीच्या पात्रात जाण्याकरीता रस्त्याचा उतारामुळे नदीकाठाचे नुकसान, मातीची धूप होऊ शकते. नदीकाठावरील जमीन सपाट करणे आणि वाळू उपसल्यामुळे पर्यावरणीय. रस्ताच्या नेटवर्कमुळे पृष्ठभाग बिघडणे	नदीच्या रुंदीच्या १/ 4 मी नदीच्या काठापासून कमी सुरक्षीत अंतर सोडले जाईल ("शाश्वत वाळू उत्खनन मार्गदर्शक सूचना" नुसार) खाणकाम परवानगी पेक्षा जास्त होणार नाही. नदीकाठापर्यंत जाणाऱ्या रस्त्यांची नासधुस टाळले जाईल आणि उताराची देखभाल केली जाईल.
5.	इकोलॉजी	वाळू उत्खनन व वाहतूक	अल्प-कालावधीचा त्रास, ध्वनीमुळे वन्यजीवांना त्रास परिसरावर परिणाम होईल.	नदीकाठाजवळील ग्रीन बेल्ट / समुदाय वनीकरण अप्रोच रोड बारीक धुलीकण उत्सर्जनास प्रतिबंधित करेल.
6.	वाहतुकीची	वाहनांच्या संख्येत	रेतीचे वाहतुकीकरीता	प्रकल्पात पुरेसे रस्ते आणि पार्किंगच्या सहाय्याने

रेती घाटाचे नाव :- चक नलेश्वर, मौजा चक नलेश्वर, येथील स. नं. 33, 34, 35, 36, 1, 72, आराजी 1.20 हे. आर. तालूका — मुल , जिल्हा - चंद्रपूर

पध्दत	वाढ	साधनात वाढ केल्याने पर्यावरणावर विपरित परिणाम होईल.	वाहन वाहतुकीचे नियमन केले जाईल.
-------	-----	---	---------------------------------

सामाजिक दायित्व- (CSR)

रेती उत्खनन केल्याने परिसरातील वातावरणात बदल होण्याची शक्यता असल्याने त्यावर विविध उपाययोजना करण्यात येतात. वाळु/रेती निर्गती सुधारीत धोरण दिनांक 3/09/2019 रोजी नुसार रेतीघाट प्रस्तावित असलेल्या ग्रामपंचायतीना अनुषंगीक विकास कामे करण्याकरीता निधी पुरवठा करण्याची तरतुद करण्यात आलेली आहे. ग्रामपंचायतीने रेती उत्खननास परवानगी दिल्यास मा. जिल्हाधिकारी यांच्या मार्फत लिलावात प्राप्त होणाऱ्या रक्कमेतून स्वामित्वधन वजा करून शिल्लक रक्कमेचा 25% पर्यंत निधी ग्रामपंचायतीना देण्याची तरतुद करण्यात आलेली आहे. लिलावाचा रक्कमेचा प्रमाणात ही रक्कम 10% ते 25% पर्यंत देय असेल. ग्रामपंचायतीना देण्यात येणारा निधी त्याच्या अधीनस्त येण्याऱ्या शाळा/अंगणवाडी यांचा दुरुस्ती, रस्त्याचा दुरुस्ती तसेच इतर मुलभुत गरजा भागवण्याकरीता खर्च करणे आवश्यक आहे. प्रस्तावीत धोरणानुसार रेतीघाट लिलावात गेल्यास संबंधित ग्रामपंचायतीस निधीदेय असेल.

पर्यावरण संरक्षण उपाय सुधारण्यासाठी, नियंत्रण व देखरेखीसाठी पुढील तरतुदी आहेत(EMP COST)

अ.क्र.	तपशील	नियंत्रण उपाय	रक्कम
1.	ट्रॅक्टर ट्रॉली आणि खनिज वाहतूक द्वारे धूळ निर्माण होते.	पर्यावरण देखरेख (हवा, पाणी, माती, आणि आवाज)	45,000/-
		रस्त्यावर पाणी शिंपडणे	25,000/-
		तिरपाल	5000/-
2.	नदीकाठा रस्ता देखभाल दुरुस्ती	रस्ता देखभाल दुरुस्ती	90,000/-
3.	ग्रीन बेल्ट / वृक्षारोपण (Rs. 300 per tree)	नदीकाठा वरील	1,58,400/-
		रस्त्यावर	
4.	सुरक्षा	डिस्प्ले बोर्ड आणि इतर सुरक्षा उपाय (सीसीटीव्ही, कुंपण इ.)	40,000/-
5.	व्यावसायिक आरोग्य	व्यावसायिक आरोग्य आणि सुरक्षा (Mobile Toilet) व्ययक्तीक सुरक्षेची साधने	1,38,250/-
एकुण			Rs. 5,01,650/-

रेती घाटाचे नाव :- चिचगांव, मौजा चिचगांव, येथील स. नं. 174, 175, 176, 204, 205, आराजी 3.15 हे.
आर. तालूका — ब्रम्हपुरी , जिल्हा - चंद्रपूर

संक्षिप्त माहिती

चंद्रपूर जिल्ह्यातील मौजा चिचगांव येथील स. नं. 174, 175, 176, 204, 205 आराजी 3.15 हे. आर. करीता सदर प्रस्ताव वाळु उत्खननाच्या दृष्टीने पर्यावरण विषयक मान्यते करीता तयार केलेले आहे. पर्यावरण, वन व वातावरणिय बदल मंत्रालय, मुंबई. यांच्या दिनांक. 14/09/2016 च्या तरतुदी नुसार 0 ते 05 हेक्टर क्षेत्रफळ असलेल्या रेती घाटास पर्यावरण विषयक मान्यता घेण्याकरीता जनसुनावणी घेण्यात येत आहे. त्याकरीता राज्य स्तरीय पर्यावरण समितीकडे पर्यावरण विषयक मान्यते करीता, अर्ज सादर करण्यात येत आहे. प्रस्तावित वाळू घाटाचे क्षेत्र सर्वे ऑफ इंडिया टोपीशीट क्र: 55P/15 आणि अक्षांश 20°27'06.15"N 20°27'05.73"N आणि रेखांश 79°56'18.48"E 79°56'22.58"E असे आहे.

वाळु हे गौण खनिज बांधकामाचा दृष्टीने अंत्यात महत्वाचे असून ईमारत बांधकाम करण्याकरीता अत्यंत आवश्यक व जास्तीत जास्त मागणी असलेले गौण खनिज आहे. वाळुची कठीणता व टिकाउपणा जास्त असल्याने हे मुख्यता रस्ते व इतर बांधकामात मोठ्या प्रमाणात वापरल्या जाते.

प्रस्तावीत मौजा चिचगांव हा रेती घाट वैनगंगा नदीवर प्रस्तावीत असून वरील प्रमाणे स.नं. लगतचे नदी पात्रातून वाळुची उत्खनन प्रस्तावीत आहे. सदर रेती घाटातून रेतीचे उत्खनन हे मनुष्या द्वारे फावडे आणि घमेले वापरूनच करावयाचे प्रस्तावीत आहे. तसेच वाहतुक करण्याकरीता ट्रॅक्टर किंवा टिप्परचा उपयोग करीत असतांना त्यात रेतीचे भरण सुध्दा मनुष्य बळा द्वारे केला जाईल, वाळु निसर्गतः शैल असल्याने ड्रिलिंग, ब्लास्टिंग चा वापर केला जाणार नाही. सदर रेती घाटातून वर्ष 2021-22 मध्ये 11131 ब्रास रेतीचे उत्खनन प्रस्तावीत असून पर्यावरण विषयक मान्यता प्राप्त झाल्यावर लिलावाद्वारे उत्खननास परवानगी देण्यात येईल. त्याकरीता खाणकाम योजना वरिष्ठ उपसंचालक, भुविज्ञान व खनिकर्म संचालनालय विभाग यांचा कडून मान्यता प्रदान करण्यात आलेली आहे. दिनांक. 15 जानेवारी 2016 रोजीच्या पर्यावरण विभागाचा अधिसूचने नुसार प्रकल्प बी 2 च्या वर्गवारीत मोडत असल्याने संपूर्ण प्रकल्पाकरीता पुर्व व्यवहार्यता अहवाल पर्यावरण व्यवस्थापकिय योजना तयार करण्यात आलेली असून राज्य स्तरीय समितीकडे सादर करण्यात येत आहे.

सारणी : प्रस्थवीत स्थळाची ठळक वैशिष्टे

अ.क्र.	तपशील	माहिती			
A.	प्रकल्पाचे स्वरूप	चिचगांव रेती घाट			
B.	प्रकल्पाचा आकार				
1.	उत्खनन क्षेत्रफळ	3.15 हे.आर			
2.	प्रस्तावित उत्पादन क्षमता	11131 ब्रास/वार्षिक			
C	स्थळाचे तपशील				
1.	गाव	चिचगांव			
2.	तालुका	ब्रम्हपुरी			
3.	जिल्हा	चंद्रपूर			
4.	राज्य	महाराष्ट्र			
5.	अक्षांश व रेखांश	<table border="1"> <tr> <td>सिमा बिंदु</td><td>अक्षांश</td><td>रेखांश</td></tr> </table>	सिमा बिंदु	अक्षांश	रेखांश
सिमा बिंदु	अक्षांश	रेखांश			

रेती घाटाचे नाव :- चिचगांव, मौजा चिचगांव, येथील स. नं. 174, 175, 176, 204, 205, आराजी 3.15 हे.
आर. तालूका — ब्रम्हपुरी , जिल्हा - चंद्रपूर

		1	20°27'06.15"N	79°56'18.48"E
		2	20°26'56.43"N	79°56'17.64"E
		3	20°26'56.01"N	79°56'21.75"E
		4	20°27'05.73"N	79°56'22.58"E
6.	टोपोशीट क्रमांक.	55P/15		
D	क्षेत्राची पर्यावरण ताळमेळ			
1.	नदी/जलाशय	वैनगंगा नदी आहे.		
2.	जवळचे गाव/जिल्हा	खनिपट्टा क्षेत्र हे चिचगांव पासून चे अंतर 0.50 कि.मी. आहे		
3.	जवळचे रेल्वे स्टेशन	जवळचे रेल्वे स्टेशन हे ब्रम्हपुरी रेल्वे स्टेशन असुन 19.0 कि.मी. अंतरावर आहे		
4.	जवळचे विमाणतळ	जवळचे विमाणतळ नागपूर ला 110 कि.मी आग्नेयला आहे.		
5.	राज्याचा सिमा	राज्यालगतच्या सिमा नाही.		
6.	भुकंपाचे विभाग	नाही.		
D	खर्चाचा तपशील			
1.	ऑफसेट प्राईज	Rs. 1,73,00,200/-		
E	प्रकल्पासाठी आवश्यक बाबी			
1.	पाण्याची आवश्यकता	2.80 KLD		
2.	इंधनाची आवश्यकता	N/A		
3.	मणुष्य बळाची आवश्यकता	22 (कुशल आणि अकुशल व्यक्ती)		

पाणी आणि इतर द्रव्याची उपलब्धता

प्रस्तावीत प्रकल्पात पाण्याची नियमित आवश्यकता 2.80 KLD. असुन मौजा हळदा-2 येथे पुरवठा करण्याचे साधन आहे. पाण्याच्या आवश्यकतेचा तपशील खाली दिला आहे.

तपशील : पाण्याची मागणी

S. No.	तपशील	प्रमाण (KLD)
1.	घरघुती उपयोगासाठी	1.10
2.	धुळ दडपण्यासाठी पाण्याची फवारणी	0.70
3.	ग्रीन बेल्ट / वृक्षारोपण	1.00
Total		2.80

पर्यावरण व्यवस्थापनाचे नियोजन

अ. क्र.	पर्यावरणीय मापदंड	क्रियाकलाप	प्रभाव	ईएमपी / शमन उपायांचे भविष्यवाणी
---------	-------------------	------------	--------	---------------------------------

रेती घाटाचे नाव :- चिचगांव, मौजा चिचगांव, येथील स. नं. 174, 175, 176, 204, 205, आराजी 3.15 हे.
आर. तालूका — ब्रम्हपुरी , जिल्हा - चंद्रपूर

1.	जल	खाणकाम किंवा वाळूचे निष्कर्षण	प्रवाहात बदल खोलीत वाढ केल्याने प्रवाहाची गती वाढू शकते पृष्ठभाग पाण्याची गुणवत्ता आणि भूजल गुणवत्तेत बदल घाण पाणी स्राव	कोणतेही विचलन प्रस्तावित नाही. प्रवाहाचे प्रमाण, पृष्ठभाग जलविज्ञान आणि भूजल प्रणालीवर कोणताही प्रतिकूल परिणाम होणार नाही. खाणकामांना 0.5 मीटर खोलीपुरती मर्यादित ठेवले जाईल, ज्यामुळे नदीच्या प्रवाहात जास्त बदल होणार नाही. पोर्टेबल टॉयलेट्स वापरली जातील; त्यामुळे कोणतेही सांडपाणी तयार होणार नाही.
2.	हवा	खनन क्रियाकलाप, वाहने वा ट्रॅक्टर हालचालीद्वारे वाळूची वाहतूक खनिज लोड करणे आणि उतारणे	या पसरलेल्या धूळ निर्मितीमुळे मानवी आरोग्यावर प्रतिकूल परिणाम होऊ शकतो पानांवर धूळ साचल्याने स्टोमेटल निर्देशांक कमी केला जाऊ शकतो.	सीपीसीबीच्या मार्गदर्शक सूचनांनुसार ग्रीन बेल्ट आवारात विकसित केला जाईल. कामगारांना डस्ट मास्क प्रदान केला जाईल. कच्च्या रस्त्यावर नियमित पाणी शिंपडणे. ट्रक / टिप्परचा एकसमान वेग राखण्यासाठी रस्ते सपाटीकरण केले जाईल. रस्त्यावर येणाऱ्या ट्रकचा वेग मर्यादित असेल आणि वाहतुकीच्या वेळी सामग्रीचे आवरण असेल. ओव्हरलोडिंग टाळले जाईल.
3.	ध्वनी	खाण स्थळापासून जवळपासच्या रस्त्यावर रहदारी.	वाहनांच्या रहदारी आणि खाणकामांच्या कारणांमुळे आवाज निर्मिती	आवाजाचे नियमितपणे परीक्षण केले जाईल. वाहतूक वाहनांशिवाय इतर कोणत्याही उपकरणांना परवानगी दिली जाणार नाही. कंपन आणि आवाज कमी करण्यासाठी वाहनांची योग्य देखभाल केली जाईल. कामगारांना इअर मफ प्रदान केले जातील.
4.	जागा	वाळू उत्खनन व वाहतूक	नदीच्या पात्रात जाण्याकरीता रस्त्याचा उतारामुळे नदीकाठाचे नुकसान, मातीची धूप होऊ शकते. नदीकाठावरील जमीन सपाट करणे आणि वाळू उपसल्यामुळे पर्यावरणीय. रस्ताच्या नेटवर्कमुळे पृष्ठभाग बिघडणे	नदीच्या रुंदीच्या १/ 4 मी नदीच्या काठापासून कमी सुरक्षीत अंतर सोडले जाईल (शाश्वत वाळू उत्खनन मार्गदर्शक सूचना नुसार) खाणकाम परवानगी पेक्षा जास्त होणार नाही. नदीकाठापर्यंत जाणाऱ्या रस्त्यांची नासधुस टाळले जाईल आणि उताराची देखभाल केली जाईल.
5.	इकोलॉजी	वाळू उत्खनन व वाहतूक	अल्प-कालावधीचा त्रास, ध्वनीमुळे वन्यजीवांना त्रास परिसरावर परिणाम होईल.	नदीकाठाजवळील ग्रीन बेल्ट / समुदाय वनीकरण अप्रोच रोड बारीक धुलीकण उत्सर्जनास प्रतिबंधित करेल.
6.	वाहतुकीची पध्दत	वाहनांच्या संख्येत वाढ	रेतीचे वाहतुकीकरीता साधनात वाढ केल्याने	प्रकल्पात पुरेसे रस्ते आणि पार्किंगच्या सहाय्याने वाहन वाहतुकीचे नियमन केले जाईल.

रेती घाटाचे नाव :- चिचगांव, मौजा चिचगांव, येथील स. नं. 174, 175, 176, 204, 205, आराजी 3.15 हे.
आर. तालूका — ब्रम्हपुरी , जिल्हा - चंद्रपूर

		पर्यावरणावर विपरित परिणाम होईल.	
--	--	------------------------------------	--

सामाजिक दायित्व- (CSR)

रेती उत्खनन केल्याने परिसरातील वातावरणात बदल होण्याची शक्यता असल्याने त्यावर विविध उपाययोजना करण्यात येतात. वाळु/रेती निर्गती सुधारीत धोरण दिनांक 3/09/2019 रोजी नुसार रेतीघाट प्रस्तावित असलेल्या ग्रामपंचायतीना अनुषंगीक विकास कामे करण्याकरीता निधी पुरवठा करण्याची तरतुद करण्यात आलेली आहे. ग्रामपंचायतीने रेती उत्खननास परवानगी दिल्यास मा. जिल्हाधिकारी यांच्या मार्फत लिलावात प्राप्त होणाऱ्या रक्कमेतून स्वामित्वधन वजा करून शिल्लक रक्कमेचा 25% पर्यंत निधी ग्रामपंचायतीना देण्याची तरतुद करण्यात आलेली आहे. लिलावाचा रक्कमेचा प्रमाणात ही रक्कम 10% ते 25% पर्यंत देय असेल.

ग्रामपंचायतीना देण्यात येणारा निधी त्याच्या अधीनस्त येण्याऱ्या शाळा/अंगणवाडी यांचा दुरुस्ती, रस्त्याचा दुरुस्ती तसेच इतर मुलभुत गरजा भागवण्याकरीता खर्च करणे आवश्यक आहे. प्रस्तावीत धोरणानुसार रेतीघाट लिलावात गेल्यास संबंधित ग्रामपंचायतीस निधीदेय असेल.

पर्यावरण संरक्षण उपाय सुधारण्यासाठी, नियंत्रण व देखरेखीसाठी पुढील तरतुदी आहेत(EMP COST)

अ.क्र.	तपशील	नियंत्रण उपाय	रक्कम
1.	ट्रॅक्टर ट्रॉली आणि खनिज वाहतूक द्वारे धूळ निर्माण होते.	पर्यावरण देखरेख (हवा, पाणी, माती, आणि आवाज)	45,000/-
		रस्त्यावर पाणी शिंपडणे	25,000/-
		तिरपाल	5000/-
2.	नदीकाठा रस्ता देखभाल दुरुस्ती	रस्ता देखभाल दुरुस्ती	80,000/-
3.	ग्रीन बेल्ट / वृक्षारोपण (Rs. 400 per tree)	नदीकाठा वरील	4,16,000/-
		रस्त्यावर	
4.	सुरक्षा	डिस्प्ले बोर्ड आणि इतर सुरक्षा उपाय (सीसीटीव्ही, कुंपण इ.)	40,000/-
5.	व्यावसायिक आरोग्य	व्यावसायिक आरोग्य आणि सुरक्षा (Mobile Toilet) व्ययक्तीक सुरक्षेची साधणे	1,37,250/-
एकुण			Rs. 7,48,250/-

रेती घाटाचे नाव :- चिंचाळा मौजा चिंचाळा येथील स.नं. 445, 442, 439 & 438, 454, 455 आराजी 1.13 हे.
आर. तालुका — मुल, जिल्हा — चंद्रपूर, महाराष्ट्र

संक्षिप्त माहिती

चंद्रपूर जिल्ह्यातील मौजा चिंचाळा, येथील स.नं. 445, 442, 439 & 438, आराजी 2.00 हे. आर.करीता सदर प्रस्ताव वाळु उत्खननाच्या दृष्टीने पर्यावरण विषयक मान्यते करीता तयार केलेले आहे. पर्यावरण, वन व वातावरणिय बदल मंत्रालय, मुंबई. यांच्या दिनांक. 14/09/2016 च्या तरतुदी नुसार 0 ते 05 हेक्टर क्षेत्रफळ असलेल्या रेती घाटास पर्यावरण विषयक मान्यता घेण्याकरीता जनसुनावणी घेण्यात येत आहे. त्याकरीता राज्य स्तरीय पर्यावरण समितीकडे पर्यावरण विषयक मान्यते करीता, अर्ज सादर करण्यात येत आहे. प्रस्तावित वाळू घाटाचे क्षेत्र सर्वे ऑफ इंडिया टोपीशीट क्र: P 55 पी/12 आणि अक्षांश 20°01'31.29"N — 20°01'30.41"N आणि रेखांश 79°41'53.05"E — 79°41'52.04"E. असे आहे.

वाळु हे गौण खनिज बांधकामाचा दृष्टीने अंत्यात महत्वाचे असून ईमारत बांधकाम करण्याकरीता अत्यंत आवश्यक व जास्तीत जास्त मागणी असलेले गौण खनिज आहे. वाळुची कठीणता व टिकाउपणा जास्त असल्याने हे मुख्यता रस्ते व इतर बांधकामात मोठ्या प्रमाणात वापरल्या जाते.

प्रस्तावीत मौजा चिंचाळा हा रेती घाट उमानदीवर प्रस्तावीत असून वरील प्रमाणे स.नं. लगतचे नदी पात्रातून वाळुची उत्खनन प्रस्तावीत आहे. सदर रेती घाटातून रेतीचे उत्खनन हे मनुष्या द्वारे फावडे आणि घमेले वापरूनच करावयाचे प्रस्तावीत आहे. तसेच वाहतुक करण्याकरीता ट्रॅक्टर किंवा टिप्परचा उपयोग करीत असतांना त्यात रेतीचे भरण सुध्दा मनुष्य बळा द्वारे केला जाईल, वाळु निसर्गतः शैल असल्याने ड्रिलिंग, ब्लास्टिंग चा वापर केला जाणार नाही. सदर रेती घाटातून वर्ष 2021-22 मध्ये 2010 ब्रास रेतीचे उत्खनन प्रस्तावीत असून पर्यावरण विषयक मान्यता प्राप्त झाल्यावर लिलावाद्वारे उत्खननास परवानगी देण्यात येईल. त्याकरीता खाणकाम योजना वरिष्ठ उपसंचालक, भुविज्ञान व खनिकर्म संचालनालय विभाग यांचा कडून मान्यता प्रदान करण्यात आलेली आहे. दिनांक. 15 जानेवारी 2016 रोजीच्या पर्यावरण विभागाचा अधिसूचने नुसार प्रकल्प बी 2 च्या वर्गवारीत मोडत असल्याने संपूर्ण प्रकल्पाकरीता पुर्व व्यवहार्यता अहवाल पर्यावरण व्यवस्थापकिय योजना तयार करण्यात आलेली असून राज्य स्तरीय समितीकडे सादर करण्यात येत आहे.

सारणी : प्रस्थवीत स्थळाची ठळक वैशिष्टे

अ.क्र.	तपशील	माहिती
A.	प्रकल्पा चे स्वरूप	चिंचाळा रेतीघाट
B.	प्रकल्पाचा आकार	
1.	उत्खनन क्षेत्रफळ	1.13 हे.आर
2.	प्रस्तावित उत्पादन क्षमता	2010 ब्रास/वार्षिक
C	स्थळाचे तपशील	
1.	गाव	चिंचाळा
2.	तालुका	मुल,
3.	जिल्हा	चंद्रपूर
4.	राज्य	महाराष्ट्र

रेती घाटाचे नाव :- चिंचाळा मौजा चिंचाळा येथील स.नं. 445, 442, 439 & 438, 454, 455 आराजी 1.13 हे.
आर. तालूका — मुल, जिल्हा — चंद्रपूर, महाराष्ट्र

5.	अक्षांशवरेखांश	सिमाबिंदु	अक्षांश	रेखांश
		1	20° 1'36.52"N	79°41'45.95"E
		2	20° 1'44.28"N	79°41'38.38"E
		3	20° 1'43.54"N	79°41'37.49"E
		4	20° 1'35.73"N	79°41'45.09"E
6.	टोपोशीटक्रमांक.	55P/2/SE		
D	क्षेत्राचीपर्यावरणताळमेळ			
1.	नदी/जलाशय	उमा नदी आहे.		
2.	जवळचेगाव/जिल्हा	खनिपट्टा क्षेत्र हे चिंचाळा पासून चे अंतर 2.10 कि.मी. आहे		
3.	जवळचेरेल्वेस्टेशन	जवळचे रेल्वेस्टेशनहे मुल,रेल्वेस्टेशनअसुन4.80कि.मी. अंतरावर आहे		
4.	जवळचेविमाणतळ	जवळचे विमाणतळ चंद्रपूर,51.24.कि.मी दक्षिनेलाआहे.		
5.	राज्याचासिमा	राज्या लगत च्या सिमानाही.		
6.	भुकंपाचेविभाग	नाही.		
D	खर्चाचातपशील			
1.	ऑफसेट प्राईज	Rs. 2507900/-		
E	प्रकल्पासाठीआवश्यकबाबी			
1.	पाण्याचीआवश्यकता	2.10 KLD		
2.	इंधनाचीआवश्यकता	N/A		
3.	मणुष्यबळाचीआवश्यकता	08 (कुशलआणिअकुशलव्यक्ती)		

स्थान (नकाशे दर्शवित सामान्य स्थान, विशिष्ट स्थान आणि प्रकल्प सीमा आणि प्रकल्प लेआउट)

पाणी आणि इतर द्रव्याची उपलब्धता

प्रस्तावीत प्रकल्पात पाण्याची नियमित आवश्यकता 2.10 KLD असून मौजा राजोली येथे पुरवठा करण्याचे साधन आहे. पाण्याच्या आवश्यकतेचा तपशील खाली दिला आहे.

रेती घाटाचे नाव :- चिंचाळा मौजा चिंचाळा येथील स.नं. 445, 442, 439 & 438, 454, 455 आराजी 1.13 हे.
आर. तालूका — मुल, जिल्हा — चंद्रपूर, महाराष्ट्र

तपशील: पाण्याची मागणी

S. No.	तपशील	प्रमाण (KLD)
1.	घरघुती उपयोगासाठी	0.30
2.	धुळ दडपण्यासाठी पाण्याची फवारणी	0.80
3.	ग्रीन बेल्ट / वृक्षारोपण	1.00
Total		2.10

पर्यावरण व्यवस्थापनाचे नियोजन

अ. क्र.	पर्यावरणीय मापदंड	क्रियाकलाप	प्रभाव	ईएमपी / शमन उपायांचे भविष्यवाणी
1.	जल	खाणकाम किंवा वाळूचे निष्कर्षण	प्रवाहात बदल खोलीत वाढ केल्याने प्रवाहाची गती वाढू शकते पृष्ठभाग पाण्याची गुणवत्ता आणि भूजल गुणवत्तेत बदल घाण पाणी स्राव	कोणतेही विचलन प्रस्तावित नाही. प्रवाहाचे प्रमाण, पृष्ठभाग जलविज्ञान आणि भूजल प्रणालीवर कोणताही प्रतिकूल परिणाम होणार नाही. खाणकामांना 0.5 मीटर खोलीपुरती मर्यादित ठेवले जाईल, ज्यामुळे नदीच्या प्रवाहात जास्त बदल होणार नाही. पोर्टेबल टॉयलेट्स वापरली जातील; त्यामुळे कोणतेही सांडपाणी तयार होणार नाही.
2.	हवा	खनन क्रियाकलाप, वाहने वा ट्रॅक्टर हालचालीद्वारे वाळूची वाहतूक खनिज लोड करणे आणि उतारणे	या पसरलेल्या धूळ निर्मितीमुळे मानवी आरोग्यावर प्रतिकूल परिणाम होऊ शकतो पानांवर धूळ साचल्याने स्टोमेटल निर्देशांक कमी केला जाऊ शकतो.	सीपीसीबीच्या मार्गदर्शक सूचनांनुसार ग्रीन बेल्ट आवारात विकसित केला जाईल. कामगारांना डस्ट मास्क प्रदान केला जाईल. कच्च्या रस्त्यावर नियमित पाणी शिंपडणे. ट्रक / टिप्परचा एकसमान वेग राखण्यासाठी रस्ते सपाटीकरण केले जाईल. रस्त्यावर येणाऱ्या ट्रकचा वेग मर्यादित असेल आणि वाहतुकीच्या वेळी सामग्रीचे आवरण असेल. ओव्हरलोडिंग टाळले जाईल.
3.	ध्वनी	खाण स्थळापासून जवळपासच्या रस्त्यावर रहदारी.	वाहनांच्या रहदारी आणि खाणकामांच्या कारणामुळे आवाज निर्मिती	आवाजाचे नियमितपणे परीक्षण केले जाईल. वाहतूक वाहनांशिवाय इतर कोणत्याही उपकरणांना परवानगी दिली जाणार नाही. कंपन आणि आवाज कमी करण्यासाठी वाहनांची योग्य देखभाल केली जाईल. कामगारांना इअर मफ प्रदान केले जातील.
4.	जागा	वाळू उत्खनन व वाहतूक	नदीच्या पात्रात जाण्याकरीता रस्त्याचा उतारामुळे नदीकाठाचे नुकसान, मातीची धूप होऊ शकते.	नदीच्या रूंदीच्या १/ 4 मी नदीच्या काठापासून कमी सुरक्षीत अंतर सोडले जाईल (शाश्वत वाळू उत्खनन मार्गदर्शक सूचना नुसार) खाणकाम परवानगी पेक्षा जास्त होणार नाही. नदीकाठापर्यंत जाणाऱ्या रस्त्यांची नासधूस टाळले

रेती घाटाचे नाव :- चिंचाळा मौजा चिंचाळा येथील स.नं. 445, 442, 439 & 438, 454, 455 आराजी 1.13 हे.
आर. तालूका — मुल, जिल्हा — चंद्रपूर, महाराष्ट्र

			नदीकाठावरील जमीन सपाट करणे आणि वाळू उपसल्यामुळे पर्यावरणीय. रस्ताच्या नेटवर्कमुळे पृष्ठभाग बिघडणे	जाईल आणि उताराची देखभाल केली जाईल.
5.	इकोलॉजी	वाळू उत्खनन व वाहतुक	अल्प-कालावधीचा त्रास, ध्वनीमुळे वन्यजीवांना त्रास परिसरावर परिणाम होईल.	नदीकाठाजवळील ग्रीन बेल्ट / समुदाय वनीकरण अप्रोच रोड बारीक धुलीकण उत्सर्जनास प्रतिबंधित करेल.
6.	वाहतुकीची पध्दत	वाहनांच्या संख्येत वाढ	रेतीचे वाहतुकीकरीता साधनात वाढ केल्याने पर्यावरणावर विपरित परिणाम होईल.	प्रकल्पात पुरेसे रस्ते आणि पार्किंगच्या सहाय्याने वाहन वाहतुकीचे नियमन केले जाईल.

सामाजिक दायित्व- (CSR)

रेती उत्खनन केल्याने परिसरातील वातावरणात बदल होण्याची शक्यता असल्याने त्यावर विविध उपाययोजना करण्यात येतात. वाळू/रेती निर्गती सुधारीत धोरण दिनांक 3/09/2019 रोजी नुसार रेतीघाट प्रस्तावित असलेल्या ग्रामपंचायतीना अनुषंगीक विकास कामे करण्याकरीता निधी पुरवठा करण्याची तरतुद करण्यात आलेली आहे. ग्रामपंचायतीने रेती उत्खननास परवानगी दिल्यास मा. जिल्हाधिकारी यांच्या मार्फत लिलावात प्राप्त होणाऱ्या रक्कमेतून स्वामित्वधन वजा करून शिल्लक रक्कमेचा 25% पर्यंत निधी ग्रामपंचायतीना देण्याची तरतुद करण्यात आलेली आहे. लिलावाचा रक्कमेचा प्रमाणात ही रक्कम 10% ते 25% पर्यंत देय असेल.

ग्रामपंचायतीना देण्यात येणारा निधी त्याच्या अधीनस्त येण्याऱ्या शाळा/अंगणवाडी यांचा दुरुस्ती, रस्त्याचा दुरुस्ती तसेच इतर मुलभुत गरजा भागवण्याकरीता खर्च करणे आवश्यक आहे. प्रस्तावीत धोरणानुसार रेतीघाट लिलावात गेल्यास संबंधित ग्रामपंचायतीस निधीदेय असेल.

पर्यावरण संरक्षण उपाय सुधारण्यासाठी, नियंत्रण व देखरेखीसाठी पुढील तरतुदी आहेत(EMP COST)

अ.क्र.	तपशील	नियंत्रण उपाय	रक्कम
1.	ट्रॅक्टर ट्रॉली आणि खनिज वाहतूक द्वारे धूळ निर्माण होते.	पर्यावरण देखरेख (हवा, पाणी, माती, आणि आवाज)	45,000/-
		रस्त्यावर पाणी शिंपडणे	25,000/-
		तिरपाल	5000/-

रेती घाटाचे नाव :- चिंचाळा मौजा चिंचाळा येथील स.नं. 445, 442, 439 & 438, 454, 455 आराजी 1.13 हे.
आर. तालूका — मुल, जिल्हा — चंद्रपूर, महाराष्ट्र

2.	नदीकाठा रस्ता देखभाल दुरुस्ती	रस्ता देखभाल दुरुस्ती	3,20,000/-
3.	ग्रीन बेल्ट / वृक्षारोपण (Rs. 300 per tree)	नदीकाठा वरील	5,94,000/-
		रस्त्यावर	
4.	सुरक्षा	डिस्प्ले बोर्ड आणि इतर सुरक्षा उपाय (सीसीटीव्ही, कंपण इ.)	10,000/-
5.	व्यावसायिक आरोग्य	व्यावसायिक आरोग्य आणि सुरक्षा (Mobile Toilet) व्ययक्तीक सुरक्षेची साधणे	1,38,250/-
एकुण			Rs. 11,37,250/-

रेती घाटाचे नाव :- चितेगांव, मौजा चितेगांवयेथील स.नं. 287, 92,93,94 आराजी 1.80 हे. आर. तालूका — मुल, जिल्हा — चंद्रपूर, महाराष्ट्र

संक्षिप्त माहिती

चंद्रपूर जिल्ह्यातील मौजा चितेगांव, येथील स.नं. 287, 92, 93, 94 आराजी 1.80 हे. आर.करीता सदर प्रस्ताव वाळु उत्खननाच्या दृष्टीने पर्यावरण विषयक मान्यते करीता तयार केलेले आहे. पर्यावरण, वन व वातावरणिय बदल मंत्रालय, मुंबई. यांच्या दिनांक. 14/09/2016 च्या तरतुदी नुसार 0 ते 05 हेक्टर क्षेत्रफळ असलेल्या रेती घाटास पर्यावरण विषयक मान्यता घेण्याकरीता जनसुनावणी घेण्यात येत आहे. त्याकरीता राज्य स्तरीय पर्यावरण समितीकडे पर्यावरण विषयक मान्यते करीता, अर्ज सादर करण्यात येत आहे.प्रस्तावित वाळू घाटाचे क्षेत्र सर्वे ऑफ इंडिया टोपीशीट क्र: P 55 पी / 12 आणि अक्षांश 20°05'45.41"N — 20°05'44.12"Nआणि रेखांश 79°41'2.81"E — 79°41'2.97"E. असे आहे.

वाळु हे गौण खनिज बांधकामाचा दृष्टीने अंत्यात महत्वाचे असून ईमारत बांधकाम करण्याकरीता अत्यंत आवश्यक व जास्तीत जास्त मागणी असलेले गौण खनिज आहे. वाळुची कठीणता व टिकाउपणा जास्त असल्याने हे मुख्यता रस्ते व इतर बांधकामात मोठ्या प्रमाणात वापरल्या जाते.

प्रस्तावीत मौजा चितेगांव,हा रेती घाट उमानदीवर प्रस्तावीत असून वरील प्रमाणे स.नं. लगतचे नदी पात्रातुन वाळुची उत्खनन प्रस्तावीत आहे. सदर रेती घाटातुन रेतीचे उत्खनन हे मनुष्या द्वारे फावडे आणि घमेले वापरुनच करावयाचे प्रस्तावीत आहे. तसेच वाहतुक करण्याकरीता ट्रॅक्टर किंवा टिप्परचा उपयोग करीत असतांना त्यात रेतीचे भरण सुध्दा मनुष्य बळा द्वारे केला जाईल, वाळु निसर्गतः शैल असल्याने ड्रिलींग, ब्लास्टींग चा वापर केला जाणार नाही. सदर रेती घाटातुन वर्ष 2021-22 मध्ये 2544 ब्रास रेतीचे उत्खनन प्रस्तावीत असुन पर्यावरण विषयक मान्यता प्राप्त झाल्यावर लिलावाद्वारे उत्खननास परवानगी देण्यात येईल. त्याकरीता खाणकाम योजना वरिष्ठ उपसंचालक, भुविज्ञान व खनिकर्म संचालनालय विभाग यांचा कडुन मान्यता प्रदान करण्यात आलेली आहे. दिनांक. 15 जानेवारी 2016 रोजीच्या पर्यावरण विभागाचा अधिसूचने नुसार प्रकल्प बी 2 च्या वर्गवारीत मोडत असल्याने संपुर्ण प्रकल्पा करीता पुर्व व्यवहार्यता अहवाल पर्यावरण व्यवस्थापकिय योजना तयार करण्यात आलेली असून राज्य स्तरीय समितीकडे सादर करण्यात येत आहे.

सारणी : प्रस्थवीत स्थळाचीठळकवैशिष्टे

अ.क्र.	तपशील	माहिती						
A.	प्रकल्पाचे स्वरूप	चितेगांव,रेतीघाट						
B.	प्रकल्पाचा आकार							
1.	उत्खनन क्षेत्रफळ	1.80 हे.आर						
2.	प्रस्तावितउत्पादन क्षमता	2544 ब्रास/वार्षिक						
C	स्थळाचेतपशील							
1.	गाव	चितेगांव,						
2.	तालुका	मुल,						
3.	जिल्हा	चंद्रपूर						
4.	राज्य	महाराष्ट्र						
5.	अक्षांशवरेखांश	<table> <tr> <th>सिमाबिंदु</th><th>अक्षांश</th><th>रेखांश</th></tr> <tr> <td>1</td><td>20° 5'45.07"N</td><td>79°41'2.85"E</td></tr> </table>	सिमाबिंदु	अक्षांश	रेखांश	1	20° 5'45.07"N	79°41'2.85"E
सिमाबिंदु	अक्षांश	रेखांश						
1	20° 5'45.07"N	79°41'2.85"E						

रेती घाटाचे नाव :- चितेगांव, मौजा चितेगांवयेथील स.नं. 287, 92,93,94 आराजी 1.80 हे. आर. तालूका — मुल, जिल्हा — चंद्रपूर, महाराष्ट्र

		2	20° 5'43.25"N	79°40'48.84"E
		3	20° 5'44.89"N	79°40'42.43"E
		4	20° 5'43.95"N	79°40'42.15"E
		5	20° 5'42.29"N	79°40'48.80"E
		6	20° 5'44.12"N	79°41'2.97"E
6.	टोपोशीटक्रमांक.	55P/12/SE		
D	क्षेत्राचीपर्यावरणताळमेळ			
1.	नदी/जलाशय	उमा नदी आहे.		
2.	जवळचेगाव/जिल्हा	खनिपट्टा क्षेत्रहे चितेगांव,पासूनचे अंतर1.5कि.मी. आहे		
3.	जवळचेरेल्वेस्टेशन	जवळचे रेल्वेस्टेशनहे मुल,रेल्वे स्टेशनअसुन 5.33 कि.मी. अंतरावरआहे		
4.	जवळचेविमाणतळ	जवळचे विमाणतळ चंद्रपूर,ला, 49.50कि.मी दक्षिणेलाआहे.		
5.	राज्याचासिमा	राज्या लगतच्या सिमानाही.		
6.	भुकंपाचेविभाग	नाही.		
D	खर्चाचातपशील			
1.	ऑफसेट प्राईज	Rs. 11161600/-		
E	प्रकल्पासाठीआवश्यकबाबी			
1.	पाण्याचीआवश्यकता	2.00 KLD		
2.	इंधनाचीआवश्यकता	N/A		
3.	मणुष्यबळाचीआवश्यकता	12 (कुशलआणिअकुशलव्यक्ती)		

स्थान (नकाशे दर्शवित सामान्य स्थान, विशिष्ट स्थान आणि प्रकल्प सीमा आणि प्रकल्प लेआउट)

रेती घाटाचे नाव :- चितेगांव, मौजा चितेगांवयेथील स.नं. 287, 92,93,94 आराजी 1.80 हे. आर. तालूका — मुल, जिल्हा — चंद्रपूर, महाराष्ट्र

पाणी आणि इतर द्रव्याची उपलब्धता

प्रस्तावीत प्रकल्पात पाण्याची नियमीत आवश्यकता 2.00 KLD.असुन मौजा चितेगांव, येथे पुरवठा करण्याचे साधन आहे. पाण्याच्या आवश्य कतेचात पशीलखालीदिला आहे.

तपशील: पाण्याचीमागणी

S. No.	तपशील	प्रमाण (KLD)
1.	घरघुती उपयोगासाठी	0.20
2.	धुळ दडपण्यासाठीपाण्याची फवारणी	0.80
3.	ग्रीन बेल्ट / वृक्षारोपण	1.00
Total		2.00

पर्यावरण व्यवस्थापनाचे नियोजन

अ. क्र.	पर्यावरणीय मापदंड	क्रियाकलाप	प्रभाव	ईएमपी / शमन उपायांचे भविष्यवाणी
1.	जल	खाणकाम किंवा वाळूचे निष्कर्षण	प्रवाहात बदल खोलीत वाढ केल्याने प्रवाहाची गती वाढू शकते पृष्ठभाग पाण्याची गुणवत्ता आणि भूजल गुणवत्तेत बदल घाण पाणी स्राव	कोणतेही विचलन प्रस्तावित नाही. प्रवाहाचे प्रमाण, पृष्ठभाग जलविज्ञान आणि भूजल प्रणालीवर कोणताही प्रतिकूल परिणाम होणार नाही. खाणकामांना 0.5 मीटर खोलीपुरती मर्यादित ठेवले जाईल, ज्यामुळे नदीच्या प्रवाहात जास्त बदल होणार नाही. पोर्टेबल टॉयलेट्स वापरली जातील; त्यामुळे कोणतेही सांडपाणी तयार होणार नाही.
2.	हवा	खनन क्रियाकलाप, वाहने वा ट्रॅक्टर हालचालीद्वारे वाळूची वाहतूक खनिज लोड करणे आणि उतारणे	या पसरलेल्या धूळ निर्मितीमुळे मानवी आरोग्यावर प्रतिकूल परिणाम होऊ शकतो पानांवर धूळ साचल्याने स्टोमेटल निर्देशांक कमी केला जाऊ शकतो.	सीपीसीबीच्या मार्गदर्शक सूचनांनुसार ग्रीन बेल्ट आवारात विकसित केला जाईल. कामगारांना डस्ट मास्क प्रदान केला जाईल. कच्च्या रस्त्यावर नियमित पाणी शिंपडणे. ट्रक / टिप्परचा एकसमान वेग राखण्यासाठी रस्ते सपाटीकरण केले जाईल. रस्त्यावर येणाऱ्या ट्रकचा वेग मर्यादित असेल आणि वाहतुकीच्या वेळी सामग्रीचे आवरण असेल. ओव्हरलोडिंग टाळले जाईल.
3.	ध्वनी	खाण स्थळापासुन जवळपासच्या रस्त्यावर रहदारी.	वाहनांच्या रहदारी आणि खाणकामांच्या कारणामुळे आवाज निर्मिती	आवाजाचे नियमितपणे परीक्षण केले जाईल. वाहतूक वाहनांशिवाय इतर कोणत्याही उपकरणांना परवानगी दिली जाणार नाही. कंपन आणि आवाज कमी करण्यासाठी वाहनांची योग्य देखभाल केली जाईल. कामगारांना इअर मफ प्रदान केले जातील.
4.	जागा	वाळू उत्खनन व वाहतूक	नदीच्या पात्रात जाण्याकरीता रस्त्याचा उतारामुळे नदीकाठाचे	नदीच्या रूंदीच्या १/ 4 मी नदीच्या काठापासुन कमी सुरक्षीत अंतर सोडले जाईल (शाश्वत वाळू उत्खनन मार्गदर्शक सूचना नुसार) खाणकाम परवानगी पेक्षा

रेती घाटाचे नाव :- चितेगांव, मौजा चितेगांवयेथील स.नं. 287, 92,93,94 आराजी 1.80 हे. आर. तालूका – मुल, जिल्हा – चंद्रपूर, महाराष्ट्र

			नुकसान, मातीची धूप होऊ शकते. नदीकाठावरील जमीन सपाट करणे आणि वाळू उपसल्यामुळे पर्यावरणीय. रस्ताच्या नेटवर्कमुळे पृष्ठभाग बिघडणे	जास्त होणार नाही. नदीकाठापर्यंत जाणाऱ्या रस्त्यांची नासधुस टाळले जाईल आणि उताराची देखभाल केली जाईल.
5.	इकोलॉजी	वाळू उत्खनन व वाहतुक	अल्प-कालावधीचा त्रास, ध्वनीमुळे वन्यजीवांना त्रास परिसरावर परिणाम होईल.	नदीकाठाजवळील ग्रीन बेल्ट / समुदाय वनीकरण अप्रोच रोड बारीक धुलीकण उत्सर्जनास प्रतिबंधित करेल.
6.	वाहतुकीची पध्दत	वाहनांच्या संख्येत वाढ	रेतीचे वाहतुकीकरीता साधनात वाढ केल्याने पर्यावरणावर विपरित परिणाम होईल.	प्रकल्पात पुरेसे रस्ते आणि पार्किंगच्या सहाय्याने वाहन वाहतुकीचे नियमन केले जाईल.

सामाजिक दायित्व- (CSR)

रेती उत्खनन केल्याने परिसरातील वातावरणात बदल होण्याची शक्यता असल्याने त्यावर विविध उपाययोजना करण्यात येतात. वाळू/रेती निर्गती सुधारीत धोरण दिनांक 3/09/2019 रोजी नुसार रेतीघाट प्रस्तावित असलेल्या ग्रामपंचायतीना अनुषंगीक विकास कामे करण्याकरीता निधी पुरवठा करण्याची तरतुद करण्यात आलेली आहे. ग्रामपंचायतीने रेती उत्खननास परवानगी दिल्यास मा. जिल्हाधिकारी यांच्या मार्फत लिलावात प्राप्त होणाऱ्या रक्कमेतून स्वामित्वधन वजा करून शिल्लक रक्कमेचा 25% पर्यंत निधी ग्रामपंचायतीना देण्याची तरतुद करण्यात आलेली आहे. लिलावाचा रक्कमेचा प्रमाणात ही रक्कम 10% ते 25% पर्यंत देय असेल. ग्रामपंचायतीना देण्यात येणारा निधी त्याच्या अधीनस्त येणाऱ्या शाळा/अंगणवाडी यांचा दुरूस्ती, रस्त्याचा दुरूस्ती तसेच इतर मुलभुत गरजा भागवण्याकरीता खर्च करणे आवश्यक आहे. प्रस्तावीत धोरणानुसार रेतीघाट लिलावात गेल्यास संबंधित ग्रामपंचायतीस निधीदेय असेल.

पर्यावरण संरक्षण उपाय सुधारण्यासाठी, नियंत्रण व देखरेखीसाठी पुढील तरतुदी आहेत(EMP COST)

अ.क्र.	तपशील	नियंत्रण उपाय	रक्कम
1.	ट्रॅक्टर ट्रॉली आणि खनिज वाहतूक द्वारे धूळ निर्माण होते.	पर्यावरण देखरेख (हवा, पाणी, माती, आणि आवाज)	45,000/-
		रस्त्यावर पाणी शिंपडणे	40,000/-

रेती घाटाचे नाव :- चितेगांव, मौजा चितेगांवयेथील स.नं. 287, 92,93,94 आराजी 1.80 हे. आर. तालूका — मुल, जिल्हा — चंद्रपूर, महाराष्ट्र

		तिरपाल	5000/-
2.	नदीकाठा रस्ता देखभाल दुरुस्ती	रस्ता देखभाल दुरुस्ती	80000/-
3.	ग्रीन बेल्ट / वृक्षारोपण (Rs. 300 per tree)	नदीकाठा वरील	2,37,600/-
		रस्त्यावर	
4.	सुरक्षा	डिस्प्ले बोर्ड आणि इतर सुरक्षा उपाय (सीसीटीव्ही, कुंपण इ.)	40,000/-
5.	व्यावसायिक आरोग्य	व्यावसायिक आरोग्य आणि सुरक्षा (Mobile Toilet) व्ययक्तीक सुरक्षेची साधणे	1,37,250/-
एकुण			Rs. 5,84,850/-

रेती घाटाचे नाव :- चक दहेगाव मौजा चक दहेगाव-1 येथील स.नं. 101, 117, आराजी 2.00 हे. आर. तालुका — मुल , जिल्हा - चंद्रपूर

संक्षिप्त माहिती

चंद्रपूर जिल्ह्यातील मौजा चक दहेगाव-1 येथील स.नं. 101, 117, आराजी 2.00 हे. आर. करीता सदर प्रस्ताव वाळु उत्खननाच्या दृष्टीने पर्यावरण विषयक मान्यते करीता तयार केलेले आहे. पर्यावरण, वन व वातावरणिय बदल मंत्रालय, मुंबई. यांच्या दिनांक. 14/09/2016 च्या तरतुदी नुसार 0 ते 05 हेक्टर क्षेत्रफळ असलेल्या रेती घाटास पर्यावरण विषयक मान्यता घेण्याकरीता जनसुनावणी घेण्यात येत आहे. त्याकरीता राज्य स्तरीय पर्यावरण समितीकडे पर्यावरण विषयक मान्यते करीता, अर्ज सादर करण्यात येत आहे. प्रस्तावित वाळू घाटाचे क्षेत्र सर्वे ऑफ इंडिया टोपीशीट क्र: P 55 पी / 12 आणि अक्षांश 19° 58'17.37"N 19°58'18.65"N आणि रेखांश 79° 40'5.71"E 79°40'5.50"E असे आहे.

वाळु हे गौण खनिज बांधकामाचा दृष्टीने अंत्यात महत्वाचे असून ईमारत बांधकाम करण्याकरीता अत्यंत आवश्यक व जास्तीत जास्त मागणी असलेले गौण खनिज आहे. वाळुची कठीणता व टिकाउपणा जास्त असल्याने हे मुख्यता रस्ते व इतर बांधकामात मोठ्या प्रमाणात वापरल्या जाते.

प्रस्तावीत मौजा चक हा रेती घाट उमा नदीवर प्रस्तावीत असून वरील प्रमाणे स.नं. लगतचे नदी पात्रातून वाळुची उत्खनन प्रस्तावीत आहे. सदर रेती घाटातून रेतीचे उत्खनन हे मनुष्या द्वारे फावडे आणि घमेले वापरूनच करावयाचे प्रस्तावीत आहे. तसेच वाहतुक करण्याकरीता ट्रॅक्टर किंवा टिप्परचा उपयोग करीत असतांना त्यात रेतीचे भरण सुद्धा मनुष्य बळा द्वारे केला जाईल, वाळु निसर्गतः शैल असल्याने ड्रिलींग, ब्लास्टींग चा वापर केला जाणार नाही. सदर रेती घाटातून वर्ष 2021-22 मध्ये 3534 ब्रास रेतीचे उत्खनन प्रस्तावीत असून पर्यावरण विषयक मान्यता प्राप्त झाल्यावर लिलावाद्वारे उत्खननास परवानगी देण्यात येईल. त्याकरीता खाणकाम योजना वरिष्ठ उपसंचालक, भुविज्ञान व खनिकर्म संचालनालय विभाग यांचा कडून मान्यता प्रदान करण्यात आलेली आहे. दिनांक. 15 जानेवारी 2016 रोजीच्या पर्यावरण विभागाचा अधिसूचने नुसार प्रकल्प बी 2 च्या वर्गवारीत मोडत असल्याने संपूर्ण प्रकल्पाकरीता पुर्व व्यवहार्यता अहवाल पर्यावरण व्यवस्थापकिय योजना तयार करण्यात आलेली असून राज्य स्तरीय समितीकडे सादर करण्यात येत आहे.

सारणी : प्रस्थवीत स्थळाची ठळक वैशिष्टे

अ.क्र.	तपशील	माहिती		
A.	प्रकल्पाचे स्वरूप	चक दहेगाव-1 रेती घाट		
B.	प्रकल्पाचा आकार			
1.	उत्खनन क्षेत्रफळ	2.00 हे.आर		
2.	प्रस्तावित उत्पादन क्षमता	3534 ब्रास/वार्षिक		
C	स्थळाचे तपशील			
1.	गाव	दहेगाव		
2.	तालुका	मुल		
3.	जिल्हा	चंद्रपूर		
4.	राज्य	महाराष्ट्र		
5.	अक्षांश व रेखांश	सिमा बिंदु	अक्षांश	रेखांश
		1	19°58'17.55"N	79°40'6.92"E

रेती घाटाचे नाव :- चक दहेगाव मौजा चक दहेगाव-1 येथील स.नं. 101, 117, आराजी 2.00 हे. आर.
तालुका — मुल , जिल्हा - चंद्रपूर

		2	19°58'18.39"N	79°40'12.52"E
		3	19°58'27.36"N	79°40'20.94"E
		4	19°58'28.05"N	79°40'20.04"E
		5	19°58'19.71"N	79°40'11.91"E
		6	19°58'18.87"N	79°40'6.78"E
6.	टोपोशीट क्रमांक.	56M/9/NE		
D	क्षेत्राची पर्यावरण ताळमेळ			
1.	नदी/जलाशय	उमा नदी आहे.		
2.	जवळचे गाव/जिल्हा	खनिपट्टा क्षेत्र हे चक दहेगाव पासून चे अंतर 0.50 कि.मी. आहे		
3.	जवळचे रेल्वे स्टेशन	जवळचे रेल्वे स्टेशन हे मुल रेल्वे स्टेशन असुन 8.50 कि.मी. अंतरावर आहे		
4.	जवळचे विमाणतळ	जवळचे विमाणतळ चंद्रपूर ला. 47.0 कि.मी दक्षिणेला आहे.		
5.	राज्याचा सिमा	राज्यालगतच्या सिमा नाही.		
6.	भुकंपाचे विभाग	नाही.		
D	खर्चाचा तपशील			
1.	ऑफसेट प्राईज	Rs. 5666800/-		
E	प्रकल्पासाठी आवश्यक बाबी			
1.	पाण्याची आवश्यकता	2.60 KLD		
2.	इंधनाची आवश्यकता	N/A		
3.	मणुष्य बळाची आवश्यकता	10 (कुशल आणि अकुशल व्यक्ती)		

स्थान (नकाशे दर्शवित सामान्य स्थान, विशिष्ट स्थान आणि प्रकल्प सीमा आणि प्रकल्प लेआउट)

रेती घाटाचे नाव :- चक दहेगाव मौजा चक दहेगाव-1 येथील स.नं. 101, 117, आराजी 2.00 हे. आर.
तालुका — मुल , जिल्हा - चंद्रपूर

पाणी आणि इतर द्रव्याची उपलब्धता

प्रस्तावीत प्रकल्पात पाण्याची नियमित आवश्यकता 2.90 KLD. असुन मौजा गोंडसावरी येथे पुरवठा करण्याचे साधन आहे. पाण्याच्या आवश्यकतेचा तपशील खाली दिला आहे.

तपशील : पाण्याची मागणी

S. No.	तपशील	प्रमाण (KLD)
1.	घरघुती उपयोगासाठी	0.40
2.	धुळ दडपण्यासाठी पाण्याची फवारणी	1.20
3.	ग्रीन बेल्ट / वृक्षारोपण	1.00
Total		2.60

पर्यावरण व्यवस्थापनाचे नियोजन

अ. क्र.	पर्यावरणीय मापदंड	क्रियाकलाप	प्रभाव	ईएमपी / शमन उपायांचे भविष्यवाणी
1.	जल	खाणकाम किंवा वाळूचे निष्कर्षण	प्रवाहात बदल खोलीत वाढ केल्याने प्रवाहाची गती वाढू शकते पृष्ठभाग पाण्याची गुणवत्ता आणि भूजल गुणवत्तेत बदल घाण पाणी स्राव	कोणतेही विचलन प्रस्तावित नाही. प्रवाहाचे प्रमाण, पृष्ठभाग जलविज्ञान आणि भूजल प्रणालीवर कोणताही प्रतिकूल परिणाम होणार नाही. खाणकामांना 0.5 मीटर खोलीपुरती मर्यादित ठेवले जाईल, ज्यामुळे नदीच्या प्रवाहात जास्त बदल होणार नाही. पोर्टेबल टॉयलेट्स वापरली जातील; त्यामुळे कोणतेही सांडपाणी तयार होणार नाही.
2.	हवा	खनन क्रियाकलाप, वाहने वा ट्रॅक्टर हालचालीद्वारे वाळूची वाहतूक खनिज लोड करणे आणि उतारणे	या पसरलेल्या धूळ निर्मितीमुळे मानवी आरोग्यावर प्रतिकूल परिणाम होऊ शकतो पानांवर धूळ साचल्याने स्टोमेटल निर्देशांक कमी केला जाऊ शकतो.	सीपीसीबीच्या मार्गदर्शक सूचनांनुसार ग्रीन बेल्ट आवारात विकसित केला जाईल. कामगारांना डस्ट मास्क प्रदान केला जाईल. कच्च्या रस्त्यावर नियमित पाणी शिंपडणे. ट्रक / टिप्परचा एकसमान वेग राखण्यासाठी रस्ते सपाटीकरण केले जाईल. रस्त्यावर येणाऱ्या ट्रकचा वेग मर्यादित असेल आणि वाहतुकीच्या वेळी सामग्रीचे आवरण असेल. ओव्हरलोडिंग टाळले जाईल.
3.	ध्वनी	खाण स्थळापासुन जवळपासच्या रस्त्यावर रहदारी.	वाहनांच्या रहदारी आणि खाणकामांच्या कारणामुळे आवाज निर्मिती	आवाजाचे नियमितपणे परीक्षण केले जाईल. वाहतूक वाहनांशिवाय इतर कोणत्याही उपकरणांना परवानगी दिली जाणार नाही. कंपन आणि आवाज कमी करण्यासाठी वाहनांची योग्य देखभाल केली जाईल. कामगारांना इअर मफ प्रदान केले जातील.

रेती घाटाचे नाव :- चक दहेगाव मौजा चक दहेगाव-1 येथील स.नं. 101, 117, आराजी 2.00 हे. आर.
तालूका — मुल , जिल्हा - चंद्रपूर

4.	जागा	वाळू उत्खनन व वाहतुक	नदीच्या पात्रात जाण्याकरीता रस्त्याचा उतारामुळे नदीकाठाचे नुकसान, मातीची धूप होऊ शकते. नदीकाठावरील जमीन सपाट करणे आणि वाळू उपसल्यामुळे पर्यावरणीय. रस्ताच्या नेटवर्कमुळे पृष्ठभाग बिघडणे	नदीच्या रूंदीच्या १/ 4 मी नदीच्या काठापासुन कमी सुरक्षीत अंतर सोडले जाईल (शाश्वत वाळू उत्खनन मार्गदर्शक सूचना नुसार) खाणकाम परवानगी पेक्षा जास्त होणार नाही. नदीकाठापर्यंत जाणाऱ्या रस्त्यांची नासधुस टाळले जाईल आणि उताराची देखभाल केली जाईल.
5.	इकोलॉजी	वाळू उत्खनन व वाहतुक	अल्प-कालावधीचा त्रास, ध्वनीमुळे वन्यजीवांना त्रास परिसरावर परिणाम होईल.	नदीकाठाजवळील ग्रीन बेल्ट / समुदाय वनीकरण अगोच रोड बारीक धुलीकण उत्सर्जनास प्रतिबंधित करेल.
6.	वाहतुकीची पध्दत	वाहनांच्या संख्येत वाढ	रेतीचे वाहतुकीकरीता साधनात वाढ केल्याने पर्यावरणावर विपरित परिणाम होईल.	प्रकल्पात पुरेसे रस्ते आणि पार्किंगच्या सहाय्याने वाहन वाहतुकीचे नियमन केले जाईल.

सामाजिक दायित्व- (CSR)

रेती उत्खनन केल्याने परिसरातील वातावरणात बदल होण्याची शक्यता असल्याने त्यावर विविध उपाययोजना करण्यात येतात. वाळू/रेती निर्गती सुधारीत धोरण दिनांक 3/09/2019 रोजी नुसार रेतीघाट प्रस्तावित असलेल्या ग्रामपंचायतीना अनुषंगीक विकास कामे करण्याकरीता निधी पुरवठा करण्याची तरतुद करण्यात आलेली आहे. ग्रामपंचायतीने रेती उत्खननास परवानगी दिल्यास मा. जिल्हाधिकारी यांच्या मार्फत लिलावात प्राप्त होणाऱ्या रक्कमेतून स्वामित्वधन वजा करून शिल्लक रक्कमेचा 25% पर्यंत निधी ग्रामपंचायतीना देण्याची तरतुद करण्यात आलेली आहे. लिलावाचा रक्कमेचा प्रमाणात ही रक्कम 10% ते 25% पर्यंत देय असेल. ग्रामपंचायतीना देण्यात येणारा निधी त्याच्या अधीनस्त येण्याऱ्या शाळा/अंगणवाडी यांचा दुरुस्ती, रस्त्याचा दुरुस्ती तसेच इतर मुलभुत गरजा भागवण्याकरीता खर्च करणे आवश्यक आहे. प्रस्तावीत धोरणानुसार रेतीघाट लिलावात गेल्यास संबंधित ग्रामपंचायतीस निधीदेय असेल.

पर्यावरण संरक्षण उपाय सुधारण्यासाठी, नियंत्रण व देखरेखीसाठी पुढील तरतुदी आहेत(EMP COST)

अ.क्र.	तपशील	नियंत्रण उपाय	रक्कम
1.	ट्रॅक्टर ट्रॉली आणि खनिज वाहतूक	पर्यावरण देखरेख (हवा, पाणी, माती, आणि	45,000/-

रेती घाटाचे नाव :- चक दहेगाव मौजा चक दहेगाव-1 येथील स.नं. 101, 117, आराजी 2.00 हे. आर.
तालूका — मुल , जिल्हा - चंद्रपूर

	द्वारे धूळ निर्माण होते.	आवाज)	
		रस्त्यावर पाणी शिंपडणे	30,000/-
		तिरपाल	10000/-
2.	नदीकाठा रस्ता देखभाल दुरुस्ती	रस्ता देखभाल दुरुस्ती	1,08,000/-
3.	ग्रीन बेल्ट / वृक्षारोपण (Rs. 300 per tree)	नदीकाठा वरील	3,96,000/-
		रस्त्यावर	
4.	सुरक्षा	डिस्प्ले बोर्ड आणि इतर सुरक्षा उपाय (सीसीटीव्ही, कंपण इ.)	40,000/-
5.	व्यावसायिक आरोग्य	व्यावसायिक आरोग्य आणि सुरक्षा (Mobile Toilet) व्ययक्तीक सुरक्षेची साधणे	1,38,250/-
एकुण			Rs. 7,67,250/-

रेती घाटाचे नाव :- गोंदेडा मौजा गोंदेडा येथील स.नं. 300, 301, व 302 आराजी 1.20 हे. आर. तालूका – चिमुर, जिल्हा - चंद्रपूर

संक्षिप्त माहिती

चंद्रपूर जिल्ह्यातील मौजा गोंदेडा येथील स.नं. 300, 301, व 302 आराजी 1.20 हे. आर करीता सदर प्रस्ताव वाळु उत्खननाच्या दृष्टीने पर्यावरण विषयक मान्यते करीता तयार केलेले आहे. पर्यावरण, वन व वातावरणिय बदल मंत्रालय, मुंबई. यांच्या दिनांक. 14/09/2016 च्या तरतुदी नुसार 0 ते 05 हेक्टर क्षेत्रफळ असलेल्या रेती घाटास पर्यावरण विषयक मान्यता घेण्याकरीता जनसुनावणी घेण्यात येत आहे. त्याकरीता राज्य स्तरीय पर्यावरण समितीकडे पर्यावरण विषयक मान्यते करीता, अर्ज सादर करण्यात येत आहे. प्रस्तावित वाळू घाटाचे क्षेत्र सर्वे ऑफ इंडिया टोपीशीट क्र: P 55 पी / 12 आणि अक्षांश 20° 24'31.18"N 20°24'31.73"N आणि रेखांश 79° 28'46.82"E 79°28'44.83"E असे आहे.

वाळु हे गौण खनिज बांधकामाचा दृष्टीने अंत्यात महत्वाचे असून ईमारत बांधकाम करण्याकरीता अत्यंत आवश्यक व जास्तीत जास्त मागणी असलेले गौण खनिज आहे. वाळुची कठीणता व टिकाउपणा जास्त असल्याने हे मुख्यता रस्ते व इतर बांधकामात मोठ्या प्रमाणात वापरल्या जाते.

प्रस्तावीत मौजा गोंदेडा हा रेती घाट उमा नदीवर प्रस्तावीत असून वरील प्रमाणे स.नं. लगतचे नदी पात्रातून वाळुची उत्खनन प्रस्तावीत आहे. सदर रेती घाटातून रेतीचे उत्खनन हे मनुष्या द्वारे फावडे आणि घमेले वापरूनच करावयाचे प्रस्तावीत आहे. तसेच वाहतुक करण्याकरीता ट्रॅक्टर किंवा टिप्परचा उपयोग करीत असतांना त्यात रेतीचे भरण सुद्धा मनुष्य बळा द्वारे केला जाईल, वाळु निसर्गतः शैल असल्याने ड्रिलींग, ब्लास्टींग चा वापर केला जाणार नाही. सदर रेती घाटातून वर्ष 2020-21 मध्ये 2120 ब्रास रेतीचे उत्खनन प्रस्तावीत असून पर्यावरण विषयक मान्यता प्राप्त झाल्यावर लिलावाद्वारे उत्खननास परवानगी देण्यात येईल. त्याकरीता खाणकाम योजना वरिष्ठ उपसंचालक, भुविज्ञान व खनिकर्म संचालनालय विभाग यांचा कडून मान्यता प्रदान करण्यात आलेली आहे. दिनांक. 15 जानेवारी 2016 रोजीच्या पर्यावरण विभागाचा अधिसूचने नुसार प्रकल्प बी 2 च्या वर्गवारीत मोडत असल्याने संपूर्ण प्रकल्पाकरीता पुर्व व्यवहार्यता अहवाल पर्यावरण व्यवस्थापकिय योजना तयार करण्यात आलेली असून राज्य स्तरीय समितीकडे सादर करण्यात येत आहे.

सारणी : प्रस्थवीत स्थळाची ठळक वैशिष्टे

अ.क्र.	तपशील	माहिती
A.	प्रकल्पाचे स्वरूप	गोंदेडा रेती घाट
B.	प्रकल्पाचा आकार	
1.	उत्खनन क्षेत्रफळ	1.20 हे.आर
2.	प्रस्तावित उत्पादन क्षमता	2120 ब्रास/वार्षिक
C	स्थळाचे तपशील	
1.	गाव	गोंदेडा
2.	तालुका	चिमुर
3.	जिल्हा	चंद्रपूर
4.	राज्य	महाराष्ट्र

रेती घाटाचे नाव :- गोंदेडा मौजा गोंदेडा येथील स.नं. 300, 301, व 302 आराजी 1.20 हे. आर. तालूका – चिमुर, जिल्हा - चंद्रपूर

5.	अक्षांश व रेखांश	सिमा बिंदु	अक्षांश	रेखांश
		1	20°24'31.18"N	79°28'46.82"E
		2	20°24'37.56"N	79°28'48.16"E
		3	20°24'38.11"N	79°28'46.17"E
		4	20°24'31.73"N	79°28'44.83"E
6.	टोपोशीट क्रमांक.	55P/7/NE		
D	क्षेत्राची पर्यावरण ताळमेळ			
1.	नदी/जलाशय	उमा नदी आहे.		
2.	जवळचे गाव/जिल्हा	खनिपट्टा क्षेत्र हे गोंदेडा पासून चे अंतर 0.90 कि.मी. आहे		
3.	जवळचे रेल्वे स्टेशन	जवळचे रेल्वे स्टेशन हे सिंदेवाही रेल्वे स्टेशन असुन 22.45 कि.मी. अंतरावर आहे		
4.	जवळचे विमानतळ	जवळचे विमानतळ नागपुर ला, 87.50 कि.मी दक्षिनेला आहे.		
5.	राज्याचा सिमा	राज्यालगतच्या सिमा नाही.		
6.	भुकंपाचे विभाग	नाही.		
D	खर्चाचा तपशील			
1.	ऑफसेट प्राईज	Rs. 3635600/-		
E	प्रकल्पासाठी आवश्यक बाबी			
1.	पाण्याची आवश्यकता	2.10 KLD		
2.	इंधनाची आवश्यकता	N/A		
3.	मनुष्य बळाची आवश्यकता	08 (कुशल आणि अकुशल व्यक्ती)		

स्थान (नकाशे दर्शवित सामान्य स्थान, विशिष्ट स्थान आणि प्रकल्प सीमा आणि प्रकल्प लेआउट)

रेती घाटाचे नाव :- गोंदेडा मौजा गोंदेडा येथील स.नं. 300, 301, व 302 आराजी 1.20 हे. आर. तालूका – चिमुर्, जिल्हा - चंद्रपूर

पाणी आणि इतर द्रव्याची उपलब्धता

प्रस्तावीत प्रकल्पात पाण्याची नियमित आवश्यकता 2.10 KLD. असुन मौजा गोंदेडा येथे पुरवठा करण्याचे साधन आहे. पाण्याच्या आवश्यकतेचा तपशील खाली दिला आहे.

तपशील : पाण्याची मागणी

S. No.	तपशील	प्रमाण (KLD)
1.	घरघुती उपयोगासाठी	0.30
2.	धुळ दडपण्यासाठी पाण्याची फवारणी	0.80
3.	ग्रीन बेल्ट / वृक्षारोपण	1.00
Total		2.10

पर्यावरण व्यवस्थापनाचे नियोजन

अ. क्र.	पर्यावरणीय मापदंड	क्रियाकलाप	प्रभाव	ईएमपी / शमन उपायांचे भविष्यवाणी
1.	जल	खाणकाम किंवा वाळूचे निष्कर्षण	प्रवाहात बदल खोलीत वाढ केल्याने प्रवाहाची गती वाढू शकते पृष्ठभाग पाण्याची गुणवत्ता आणि भूजल गुणवत्तेत बदल घाण पाणी स्राव	कोणतेही विचलन प्रस्तावित नाही. प्रवाहाचे प्रमाण, पृष्ठभाग जलविज्ञान आणि भूजल प्रणालीवर कोणताही प्रतिकूल परिणाम होणार नाही. खाणकामांना 0.5 मीटर खोलीपुरती मर्यादित ठेवले जाईल, ज्यामुळे नदीच्या प्रवाहात जास्त बदल होणार नाही. पोर्टेबल टॉयलेट्स वापरली जातील; त्यामुळे कोणतेही सांडपाणी तयार होणार नाही.
2.	हवा	खनन क्रियाकलाप, वाहने वा ट्रॅक्टर हालचालीद्वारे वाळूची वाहतूक खनिज लोड करणे आणि उतारणे	या पसरलेल्या धूळ निर्मितीमुळे मानवी आरोग्यावर प्रतिकूल परिणाम होऊ शकतो पानांवर धूळ साचल्याने स्टोमेटल निर्देशांक कमी केला जाऊ शकतो.	सीपीसीबीच्या मार्गदर्शक सूचनांनुसार ग्रीन बेल्ट आवारात विकसित केला जाईल. कामगारांना डस्ट मास्क प्रदान केला जाईल. कच्च्या रस्त्यावर नियमित पाणी शिंपडणे. ट्रक / टिप्परचा एकसमान वेग राखण्यासाठी रस्ते सपाटीकरण केले जाईल. रस्त्यावर येणाऱ्या ट्रकचा वेग मर्यादित असेल आणि वाहतुकीच्या वेळी सामग्रीचे आवरण असेल. ओव्हरलोडिंग टाळले जाईल.
3.	ध्वनी	खाण स्थळापासुन जवळपासच्या रस्त्यावर रहदारी.	वाहनांच्या रहदारी आणि खाणकामांच्या कारणामुळे आवाज निर्मिती	आवाजाचे नियमितपणे परीक्षण केले जाईल. वाहतूक वाहनांशिवाय इतर कोणत्याही उपकरणांना परवानगी दिली जाणार नाही. कंपन आणि आवाज कमी करण्यासाठी वाहनांची योग्य देखभाल केली जाईल. कामगारांना इअर मफ प्रदान केले जातील.
4.	जागा	वाळू उत्खनन व वाहतूक	नदीच्या पात्रात जाण्याकरीता रस्त्याचा	नदीच्या रूंदीच्या १/ 4 मी नदीच्या काठापासुन कमी सुरक्षीत अंतर सोडले जाईल (शाश्वत वाळू उत्खनन

रेती घाटाचे नाव :- गोंदेडा मौजा गोंदेडा येथील स.नं. 300, 301, व 302 आराजी 1.20 हे. आर. तालूका – चिमुर, जिल्हा - चंद्रपूर

			उतारामुळे नदीकाठाचे नुकसान, मातीची धूप होऊ शकते. नदीकाठावरील जमीन सपाट करणे आणि वाळू उपसल्यामुळे पर्यावरणीय. रस्ताच्या नेटवर्कमुळे पृष्ठभाग बिघडणे	मार्गदर्शक सूचना नुसार) खाणकाम परवानगी पेक्षा जास्त होणार नाही. नदीकाठापर्यंत जाणाऱ्या रस्त्यांची नासधूस टाळले जाईल आणि उताराची देखभाल केली जाईल.
5.	इकोलॉजी	वाळू उत्खनन व वाहतुक	अल्प-कालावधीचा त्रास, ध्वनीमुळे वन्यजीवांना त्रास परिसरावर परिणाम होईल.	नदीकाठाजवळील ग्रीन बेल्ट / समुदाय वनीकरण अगोच रोड बारीक धुलीकण उत्सर्जनास प्रतिबंधित करेल.
6.	वाहतुकीची पध्दत	वाहनांच्या संख्येत वाढ	रेतीचे वाहतुकीकरीता साधनात वाढ केल्याने पर्यावरणावर विपरित परिणाम होईल.	प्रकल्पात पुरेसे रस्ते आणि पार्किंगच्या सहाय्याने वाहन वाहतुकीचे नियमन केले जाईल.

सामाजिक दायित्व- (CSR)

रेती उत्खनन केल्याने परिसरातील वातावरणात बदल होण्याची शक्यता असल्याने त्यावर विविध उपाययोजना करण्यात येतात. वाळू/रेती निर्गती सुधारीत धोरण दिनांक 3/09/2019 रोजी नुसार रेतीघाट प्रस्तावित असलेल्या ग्रामपंचायतीना अनुषंगीक विकास कामे करण्याकरीता निधी पुरवठा करण्याची तरतुद करण्यात आलेली आहे. ग्रामपंचायतीने रेती उत्खननास परवानगी दिल्यास मा. जिल्हाधिकारी यांच्या मार्फत लिलावात प्राप्त होणाऱ्या रक्कमेतून स्वामित्वधन वजा करून शिल्लक रक्कमेचा 25% पर्यंत निधी ग्रामपंचायतीना देण्याची तरतुद करण्यात आलेली आहे. लिलावाचा रक्कमेचा प्रमाणात ही रक्कम 10% ते 25% पर्यंत देय असेल. ग्रामपंचायतीना देण्यात येणारा निधी त्याच्या अधीनस्त येण्याऱ्या शाळा/अंगणवाडी यांचा दुरुस्ती, रस्त्याचा दुरुस्ती तसेच इतर मुलभुत गरजा भागवण्याकरीता खर्च करणे आवश्यक आहे. प्रस्तावीत धोरणानुसार रेतीघाट लिलावात गेल्यास संबंधित ग्रामपंचायतीस निधीदेय असेल.

पर्यावरण संरक्षण उपाय सुधारण्यासाठी, नियंत्रण व देखरेखीसाठी पुढील तरतुदी आहेत(EMP COST)

अ.क्र.	तपशील	नियंत्रण उपाय	रक्कम
1.	ट्रॅक्टर ट्रॉली आणि खनिज वाहतूक द्वारे धूळ निर्माण होते.	पर्यावरण देखरेख (हवा, पाणी, माती, आणि आवाज)	45,000/-
		रस्त्यावर पाणी शिंपडणे	45,000/-

रेती घाटाचे नाव :- गोंदेडा मौजा गोंदेडा येथील स.नं. 300, 301, व 302 आराजी 1.20 हे. आर. तालूका – चिमुर्, जिल्हा - चंद्रपूर

		तिरपाल	10000/-
2.	नदीकाठा रस्ता देखभाल दुरुस्ती	रस्ता देखभाल दुरुस्ती	1,20,000/-
3.	ग्रीन बेल्ट / वृक्षारोपण (Rs. 300 per tree)	नदीकाठा वरील	1,58,400/-
		रस्त्यावर	
4.	सुरक्षा	डिस्प्ले बोर्ड आणि इतर सुरक्षा उपाय (सीसीटीव्ही, कुंपण इ.)	10,000/-
5.	व्यावसायिक आरोग्य	व्यावसायिक आरोग्य आणि सुरक्षा (Mobile Toilet) व्ययक्तीक सुरक्षेची साधणे	1,37,250/-
एकुण			Rs. 5,25,650/-

रेती घाटाचे नाव :- हळदा-2, मौजा हळदा-2, येथील स. नं. 909, 910, 912, 913, आराजी 2.40 हे. आर.
तालुका — ब्रम्हपुरी , जिल्हा - चंद्रपूर

संक्षिप्त माहिती

चंद्रपूर जिल्ह्यातील मौजा हळदा-2 येथील स. नं. 909, 910, 912, 913 आराजी 2.40 हे. आर. करीता सदर प्रस्ताव वाळु उत्खननाच्या दृष्टीने पर्यावरण विषयक मान्यते करीता तयार केलेले आहे. पर्यावरण, वन व वातावरणिय बदल मंत्रालय, मुंबई. यांच्या दिनांक. 14/09/2016 च्या तरतुदी नुसार 0 ते 05 हेक्टर क्षेत्रफळ असलेल्या रेती घाटास पर्यावरण विषयक मान्यता घेण्याकरीता जनसुनावणी घेण्यात येत आहे. त्याकरीता राज्य स्तरीय पर्यावरण समितीकडे पर्यावरण विषयक मान्यते करीता, अर्ज सादर करण्यात येत आहे. प्रस्तावित वाळू घाटाचे क्षेत्र सर्वे ऑफ इंडिया टोपीशीट क्र: 55P/15 आणि अक्षांश 20°20'38.75"N 20°20'36.61"N आणि रेखांश 79°58'03.06"E 79°58'07.70"E असे आहे. वाळु हे गौण खनिज बांधकामाचा दृष्टीने अंत्यात महत्वाचे असून ईमारत बांधकाम करण्याकरीता अत्यंत आवश्यक व जास्तीत जास्त मागणी असलेले गौण खनिज आहे. वाळुची कठीणता व टिकाउपणा जास्त असल्याने हे मुख्यता रस्ते व इतर बांधकामात मोठ्या प्रमाणात वापरल्या जाते.

प्रस्तावीत मौजा हळदा-2 हा रेती घाट वैनगंगा नदीवर प्रस्तावीत असून वरील प्रमाणे स.नं. लगतचे नदी पात्रातून वाळुची उत्खनन प्रस्तावीत आहे. सदर रेती घाटातून रेतीचे उत्खनन हे मनुष्या द्वारे फावडे आणि घमेले वापरूनच करावयाचे प्रस्तावीत आहे. तसेच वाहतुक करण्याकरीता ट्रॅक्टर किंवा टिप्परचा उपयोग करीत असतांना त्यात रेतीचे भरण सुध्दा मनुष्य बळा द्वारे केला जाईल, वाळु निसर्गतः शैल असल्याने ड्रिलिंग, ब्लास्टिंग चा वापर केला जाणार नाही. सदर रेती घाटातून वर्ष 2021-22 मध्ये 8481 ब्रास रेतीचे उत्खनन प्रस्तावीत असून पर्यावरण विषयक मान्यता प्राप्त झाल्यावर लिलावाद्वारे उत्खननास परवानगी देण्यात येईल. त्याकरीता खाणकाम योजना वरिष्ठ उपसंचालक, भुविज्ञान व खनिकर्म संचालनालय विभाग यांचा कडून मान्यता प्रदान करण्यात आलेली आहे. दिनांक. 15 जानेवारी 2016 रोजीच्या पर्यावरण विभागाचा अधिसूचने नुसार प्रकल्प बी 2 च्या वर्गवारीत मोडत असल्याने संपूर्ण प्रकल्पाकरीता पुर्व व्यवहार्यता अहवाल पर्यावरण व्यवस्थापकिय योजना तयार करण्यात आलेली असून राज्य स्तरीय समितीकडे सादर करण्यात येत आहे.

सारणी : प्रस्थवीत स्थळाची ठळक वैशिष्टे

अ.क्र.	तपशील	माहिती						
A.	प्रकल्पाचे स्वरूप	हळदा-2 रेती घाट						
B.	प्रकल्पाचा आकार							
1.	उत्खनन क्षेत्रफळ	2.40 हे.आर						
2.	प्रस्तावित उत्पादन क्षमता	8481 ब्रास/वार्षिक						
C	स्थळाचे तपशील							
1.	गाव	हळदा-2						
2.	तालुका	ब्रम्हपुरी						
3.	जिल्हा	चंद्रपूर						
4.	राज्य	महाराष्ट्र						
5.	अक्षांश व रेखांश	<table> <tr> <th>सिमा बिंदु</th><th>अक्षांश</th><th>रेखांश</th></tr> <tr> <td>1</td><td>20°20'38.75"N</td><td>79°58'03.06"E</td></tr> </table>	सिमा बिंदु	अक्षांश	रेखांश	1	20°20'38.75"N	79°58'03.06"E
सिमा बिंदु	अक्षांश	रेखांश						
1	20°20'38.75"N	79°58'03.06"E						

रेती घाटाचे नाव :- हळदा-2, मौजा हळदा-2, येथील स. नं. 909, 910, 912, 913, आराजी 2.40 हे. आर.
तालुका — ब्रम्हपुरी , जिल्हा - चंद्रपूर

		2	20°20'47.96"N	79°58'08.54"E
		3	20°20'45.83"N	79°58'13.19"E
		4	20°20'36.61"N	79°58'07.70"E
6.	टोपोशीट क्रमांक.	55P/15		
D	क्षेत्राची पर्यावरण ताळमेळ			
1.	नदी/जलाशय	वैनगंगा नदी आहे.		
2.	जवळचे गाव/जिल्हा	खनिपट्टा क्षेत्र हे हळदा-2 पासून चे अंतर 3.0 कि.मी. आहे		
3.	जवळचे रेल्वे स्टेशन	जवळचे रेल्वे स्टेशन हे ब्रम्हपुरी रेल्वे असुन 30.0 कि.मी. अंतरावर आहे		
4.	जवळचे विमाणतळ	जवळचे विमाणतळ नागपूर ला 110 कि.मी आग्नेयला आहे.		
5.	राज्याचा सिमा	राज्यालगतच्या सिमा नाही.		
6.	भुकंपाचे विभाग	नाही.		
D	खर्चाचा तपशील			
1.	ऑफसेट प्राईज	Rs. 1,31,81,500/-		
E	प्रकल्पासाठी आवश्यक बाबी			
1.	पाण्याची आवश्यकता	4.50 KLD		
2.	इंधनाची आवश्यकता	N/A		
3.	मणुष्य बळाची आवश्यकता	18 (कुशल आणि अकुशल व्यक्ती)		

पाणी आणि इतर द्रव्याची उपलब्धता

प्रस्तावीत प्रकल्पात पाण्याची नियमीत आवश्यकता 4.50 KLD. असुन मौजा हळदा-2 येथे पुरवठा करण्याचे साधन आहे. पाण्याच्या आवश्यकतेचा तपशील खाली दिला आहे.

तपशील : पाण्याची मागणी

S. No.	तपशील	प्रमाण (KLD)
1.	घरघुती उपयोगासाठी	0.90
2.	धुळ दडपण्यासाठी पाण्याची फवारणी	2.60
3.	ग्रीन बेल्ट / वृक्षारोपण	1.00
Total		4.50

पर्यावरण व्यवस्थापनाचे नियोजन

अ. क्र.	पर्यावरणीय मापदंड	क्रियाकलाप	प्रभाव	ईएमपी / शमन उपायांचे भविष्यवाणी
1.	जल	खाणकाम किंवा वाळूचे निष्कर्षण	प्रवाहात बदल खोलीत वाढ केल्याने प्रवाहाची गती वाढू शकते पृष्ठभाग पाण्याची	कोणतेही विचलन प्रस्तावित नाही. प्रवाहाचे प्रमाण, पृष्ठभाग जलविज्ञान आणि भूजल प्रणालीवर कोणताही प्रतिकूल परिणाम होणार नाही. खाणकामांना 0.5 मीटर खोलीपुरती मर्यादित ठेवले

रेती घाटाचे नाव :- हळदा-2, मौजा हळदा-2, येथील स. नं. 909, 910, 912, 913, आराजी 2.40 हे. आर.
तालुका — ब्रम्हपुरी , जिल्हा - चंद्रपूर

			गुणवत्ता आणि भूजल गुणवत्तेत बदल घाण पाणी स्राव	जाईल, ज्यामुळे नदीच्या प्रवाहात जास्त बदल होणार नाही. पोर्टेबल टॉयलेट्स वापरली जातील; त्यामुळे कोणतेही सांडपाणी तयार होणार नाही.
2.	हवा	खनन क्रियाकलाप, वाहने वा ट्रॅक्टर हालचालीद्वारे वाळूची वाहतूक खनिज लोड करणे आणि उतारणे	या पसरलेल्या धूळ निर्मितीमुळे मानवी आरोग्यावर प्रतिकूल परिणाम होऊ शकतो पानांवर धूळ साचल्याने स्टोमेटल निर्देशांक कमी केला जाऊ शकतो.	सीपीसीबीच्या मार्गदर्शक सूचनांनुसार ग्रीन बेल्ट आवारात विकसित केला जाईल. कामगारांना डस्ट मास्क प्रदान केला जाईल. कच्च्या रस्त्यावर नियमित पाणी शिंपडणे. ट्रक / टिप्परचा एकसमान वेग राखण्यासाठी रस्ते सपाटीकरण केले जाईल. रस्त्यावर येणाऱ्या ट्रकचा वेग मर्यादित असेल आणि वाहतुकीच्या वेळी सामग्रीचे आवरण असेल. ओव्हरलोडिंग टाळले जाईल.
3.	ध्वनी	खाण स्थळापासून जवळपासच्या रस्त्यावर रहदारी.	वाहनांच्या रहदारी आणि खाणकामांच्या कारणामुळे आवाज निर्मिती	आवाजाचे नियमितपणे परीक्षण केले जाईल. वाहतूक वाहनांशिवाय इतर कोणत्याही उपकरणांना परवानगी दिली जाणार नाही. कंपन आणि आवाज कमी करण्यासाठी वाहनांची योग्य देखभाल केली जाईल. कामगारांना इअर मफ प्रदान केले जातील.
4.	जागा	वाळू उत्खनन व वाहतूक	नदीच्या पात्रात जाण्याकरीता रस्त्याचा उतारामुळे नदीकाठाचे नुकसान, मातीची धूप होऊ शकते. नदीकाठावरील जमीन सपाट करणे आणि वाळू उपसल्यामुळे पर्यावरणीय. रस्ताच्या नेटवर्कमुळे पृष्ठभाग बिघडणे	नदीच्या रुंदीच्या १/ 4 मी नदीच्या काठापासून कमी सुरक्षीत अंतर सोडले जाईल (शाश्वत वाळू उत्खनन मार्गदर्शक सूचना नुसार) खाणकाम परवानगी पेक्षा जास्त होणार नाही. नदीकाठापर्यंत जाणाऱ्या रस्त्यांची नासधुस टाळले जाईल आणि उताराची देखभाल केली जाईल.
5.	इकोलॉजी	वाळू उत्खनन व वाहतूक	अल्प-कालावधीचा त्रास, ध्वनीमुळे वन्यजीवांना त्रास परिसरावर परिणाम होईल.	नदीकाठाजवळील ग्रीन बेल्ट / समुदाय वनीकरण अप्रोच रोड बारीक धुलीकण उत्सर्जनास प्रतिबंधित करेल.
6.	वाहतुकीची पध्दत	वाहनांच्या संख्येत वाढ	रेतीचे वाहतुकीकरीता साधनात वाढ केल्याने पर्यावरणावर विपरित परिणाम होईल.	प्रकल्पात पुरेसे रस्ते आणि पार्किंगच्या सहाय्याने वाहन वाहतुकीचे नियमन केले जाईल.

रेती घाटाचे नाव :- हळदा-2, मौजा हळदा-2, येथील स. नं. 909, 910, 912, 913, आराजी 2.40 हे. आर. तालूका — ब्रम्हपुरी , जिल्हा - चंद्रपूर

सामाजिक दायित्व- (CSR)

रेती उत्खनन केल्याने परिसरातील वातावरणात बदल होण्याची शक्यता असल्याने त्यावर विविध उपाययोजना करण्यात येतात. वाळु/रेती निर्गती सुधारीत धोरण दिनांक 3/09/2019 रोजी नुसार रेतीघाट प्रस्तावित असलेल्या ग्रामपंचायतीना अनुषंगीक विकास कामे करण्याकरीता निधी पुरवठा करण्याची तरतुद करण्यात आलेली आहे. ग्रामपंचायतीने रेती उत्खननास परवानगी दिल्यास मा. जिल्हाधिकारी यांच्या मार्फत लिलावात प्राप्त होणाऱ्या रक्कमेतून स्वामित्वधन वजा करून शिल्लक रक्कमेचा 25% पर्यंत निधी ग्रामपंचायतीना देण्याची तरतुद करण्यात आलेली आहे. लिलावाचा रक्कमेचा प्रमाणात ही रक्कम 10% ते 25% पर्यंत देय असेल. ग्रामपंचायतीना देण्यात येणारा निधी त्याच्या अधीनस्त येण्याऱ्या शाळा/अंगणवाडी यांचा दुरुस्ती, रस्त्याचा दुरुस्ती तसेच इतर मुलभुत गरजा भागवण्याकरीता खर्च करणे आवश्यक आहे. प्रस्तावीत धोरणानुसार रेतीघाट लिलावात गेल्यास संबंधित ग्रामपंचायतीस निधीदेय असेल.

पर्यावरण संरक्षण उपाय सुधारण्यासाठी, नियंत्रण व देखरेखीसाठी पुढील तरतुदी आहेत(EMP COST)

अ.क्र.	तपशील	नियंत्रण उपाय	रक्कम
1.	ट्रॅक्टर ट्रॉली आणि खनिज वाहतूक द्वारे धूळ निर्माण होते.	पर्यावरण देखरेख (हवा, पाणी, माती, आणि आवाज)	45,000/-
		रस्त्यावर पाणी शिंपडणे	40,000/-
		तिरपाल	5000/-
2.	नदीकाठा रस्ता देखभाल दुरुस्ती	रस्ता देखभाल दुरुस्ती	2,50,000/-
3.	ग्रीन बेल्ट / वृक्षारोपण (Rs. 400 per tree)	नदीकाठा वरील	3,16,800/-
		रस्त्यावर	
4.	सुरक्षा	डिस्प्ले बोर्ड आणि इतर सुरक्षा उपाय (सीसीटीव्ही, कुंपण इ.)	40,000/-
5.	व्यावसायिक आरोग्य	व्यावसायिक आरोग्य आणि सुरक्षा (Mobile Toilet) व्ययक्तीक सुरक्षेची साधणे	1,37,250/-
एकुण			Rs. 8,34,050/-

रेती घाटाचे नाव :- हिवरा, मौजा हिवरा, येथील स. नं. 297, 298, 306, 307/5, 236/1अ/2, 236/1क, 236/2, 237, 236/1ब आराजी 1.05 हे. आर. तालूका - गोंडपीपरी , जिल्हा -चंद्रपूर

संक्षिप्त माहिती

चंद्रपूर जिल्ह्यातील . हिवरा येथील स. नं. 297, 298, 306, 307/5, 236/1अ/2, 236/1क, 236/2, 237, 236/1ब आराजी 1.05 हे. आर. करीता सदर प्रस्ताव वाळु उत्खननाच्या दृष्टीने पर्यावरण विषयक मान्यते करीता तयार कलेले आहे. पर्यावरण, वन व वातावरणिय बदल मंत्रालय, मुंबई. यांच्या दिनांक. 14/09/2016 च्या तरतुदी नुसार 0 ते 05 हेक्टर क्षेत्रफळ असलेल्या रेती घाटास पर्यावरण विषयक मान्यता घेण्याकरीता जनसुनावणी घेण्यात येत आहे. त्याकरीता राज्य स्तरीय पर्यावरण समितीकडे पर्यावरण विषयक मान्यते करीता, अर्ज सादर करण्यात येत आहे. प्रस्तावित वाळू घाटाचे क्षेत्र सर्वे ऑफ इंडिया टोपीशीट क्र: P 55 पी / 12 व अक्षांश 20° 16'38.33"N 1920°16'36.87"N आणि रेखांश 79° 35'47.71"E 79°35'46.95"E असे आहे.

वाळु हे गौण खनिज बांधकामाचा दृष्टीने अंत्यात महत्वाचे असून ईमारत बांधकाम करण्याकरीता अत्यंत आवश्यक व जास्तीत जास्त मागणी असलेले गौण खनिज आहे. वाळुची कठीणता व टिकाउपणा जास्त असल्याने हे मुख्यता रस्ते व इतर बांधकामात मोठ्या प्रमाणात वापरल्या जाते.

प्रस्तावीत मौजा हिवरा हा रेती घाट हिवरा नाला नदीवर प्रस्तावीत असून वरील प्रमाणे स.नं. लगतचे नदी पात्रातून वाळुची उत्खनन प्रस्तावीत आहे. सदर रेती घाटातून रेतीचे उत्खनन हे मनुष्या द्वारे फावडे आणि घमेले वापरूनच करावयाचे प्रस्तावीत आहे. तसेच वाहतुक करण्याकरीता ट्रॅक्टर किंवा टिप्परचा उपयोग करीत असतांना त्यात रेतीचे भरण सुद्धा मनुष्य बळा द्वारे केला जाईल, वाळु निसर्गतः शैल असल्याने ड्रिलींग, ब्लास्टींग चा वापर केला जाणार नाही. सदर रेती घाटातून वर्ष 2021-22 मध्ये 1855 ब्रास रेतीचे उत्खनन प्रस्तावीत असून पर्यावरण विषयक मान्यता प्राप्त झाल्यावर लिलावाद्वारे उत्खननास परवानगी देण्यात येईल. त्याकरीता खाणकाम योजना वरिष्ठ उपसंचालक, भुविज्ञान व खनिकर्म संचालनालय विभाग यांचा कडून मान्यता प्रदान करण्यात आलेली आहे. दिनांक. 15 जानेवारी 2016 रोजीच्या पर्यावरण विभागाचा अधिसूचने नुसार प्रकल्प बी 2 च्या वर्गवारीत मोडत असल्याने संपूर्ण प्रकल्पाकरीता पुर्व व्यवहार्यता अहवाल पर्यावरण व्यवस्थापकिय योजना तयार करण्यात आलेली असून राज्य स्तरीय समितीकडे सादर करण्यात येत आहे.

सारणी : प्रस्थवीत स्थळाची ठळक वैशिष्टे

अ.क्र.	तपशील	माहिती			
A.	प्रकल्पाचे स्वरूप	हिवरा रेती घाट			
B.	प्रकल्पाचा आकार				
1.	उत्खनन क्षेत्रफळ	1.05 हे.आर			
2.	प्रस्तावित उत्पादन क्षमता	1855 ब्रास/वार्षिक			
C	स्थळाचे तपशील				
1.	गाव	हिवरा			
2.	तालुका	गोंडपीपरी			
3.	जिल्हा	चंद्रपूर			
4.	राज्य	महाराष्ट्र			
5.	अक्षांश व रेखांश	<table border="1"> <tr> <td>सिमा बिंदु</td><td>अक्षांश</td><td>रेखांश</td></tr> </table>	सिमा बिंदु	अक्षांश	रेखांश
सिमा बिंदु	अक्षांश	रेखांश			

रेती घाटाचे नाव :- हिवरा, मौजा हिवरा, येथील स. नं. 297, 298, 306, 307/5, 236/1अ/2, 236/1क, 236/2, 237, 236/1ब आराजी 1.05 हे. आर. तालूका - गोंडपीपरी , जिल्हा -चंद्रपूर

		1	20°16'38.33"N	79°35'47.71"E
		2	20°16'44.91"N	79°35'33.67"E
		3	20°16'50.40"N	79°35'29.17"E
		4	20°16'57.14"N	79°35'27.87"E
		5	20°17'1.07"N	79°35'28.03"E
		6	20°17'0.76"N	79°35'26.34"E
		7	20°16'56.93"N	79°35'26.16"E
		8	20°16'49.66"N	79°35'27.64"E
		9	20°16'43.67"N	79°35'32.63"E
		10	20°16'36.87"N	79°35'46.95"E
6.	टोपोशीट क्रमांक.	55P/12		
D	क्षेत्राची पर्यावरण ताळमेळ			
1.	नदी/जलाशय	हिवरा नाला नदी आहे.		
2.	जवळचे गाव/जिल्हा	खनिपट्टा क्षेत्र हे हिवरापासून चे अंतर 1.71 कि.मी. आहे		
3.	जवळचे रेल्वे स्टेशन	जवळचे रेल्वे स्टेशन हे गोंडपीपरी रेल्वे स्टेशन असुन 5.7 कि.मी. अंतरावर आहे		
4.	जवळचे विमाणतळ	जवळचे विमाणतळ नागपुर ला, 50.50 कि.मी दक्षिणेला आहे.		
5.	राज्याचा सिमा	राज्यालगतच्या सिमा नाही.		
6.	भुकंपाचे विभाग	नाही.		
D	खर्चाचा तपशील			
1.	ऑफसेट प्राईज	Rs. 28,83,100/-		
E	प्रकल्पासाठी आवश्यक बाबी			
1.	पाण्याची आवश्यकता	2.85 KLD		
2.	इंधनाची आवश्यकता	N/A		
3.	मणुष्य बळाची आवश्यकता	10 (कुशल आणि अकुशल व्यक्ती)		

पाणी आणि इतर द्रव्याची उपलब्धता

प्रस्तावीत प्रकल्पात पाण्याची नियमित आवश्यकता 2.85 KLD. असुन मौजा हिवरा येथे पुरवठा करण्याचे साधन आहे. पाण्याच्या आवश्यकतेचा तपशील खाली दिला आहे.

तपशील : पाण्याची मागणी

S. No.	तपशील	प्रमाण (KLD)
--------	-------	--------------

रेती घाटाचे नाव :- हिवरा, मौजा हिवरा, येथील स. नं. 297, 298, 306, 307/5, 236/1अ/2, 236/1क, 236/2, 237, 236/1ब आराजी 1.05 हे. आर. तालूका - गोंडपीपरी , जिल्हा -चंद्रपूर

1.	घरघुती उपयोगासाठी	0.85
2.	धुळ दडपण्यासाठी पाण्याची फवारणी	1.00
3.	ग्रीन बेल्ट / वृक्षारोपण	1.00
Total		2.85

पर्यावरण व्यवस्थापनाचे नियोजन

अ. क्र.	पर्यावरणीय मापदंड	क्रियाकलाप	प्रभाव	ईएमपी / शमन उपायांचे भविष्यवाणी
1.	जल	खाणकाम किंवा वाळूचे निष्कर्षण	प्रवाहात बदल खोलीत वाढ केल्याने प्रवाहाची गती वाढू शकते पृष्ठभाग पाण्याची गुणवत्ता आणि भूजल गुणवत्तेत बदल घाण पाणी स्राव	कोणतेही विचलन प्रस्तावित नाही. प्रवाहाचे प्रमाण, पृष्ठभाग जलविज्ञान आणि भूजल प्रणालीवर कोणताही प्रतिकूल परिणाम होणार नाही. खाणकामांना 0.5 मीटर खोलीपुरती मर्यादित ठेवले जाईल, ज्यामुळे नदीच्या प्रवाहात जास्त बदल होणार नाही. पोर्टेबल टॉयलेट्स वापरली जातील; त्यामुळे कोणतेही सांडपाणी तयार होणार नाही.
2.	हवा	खनन क्रियाकलाप, वाहने वा ट्रॅक्टर हालचालीद्वारे वाळूची वाहतूक खनिज लोड करणे आणि उतारणे	या पसरलेल्या धूळ निर्मितीमुळे मानवी आरोग्यावर प्रतिकूल परिणाम होऊ शकतो पानांवर धूळ साचल्याने स्टोमेटल निर्देशांक कमी केला जाऊ शकतो.	सीपीसीबीच्या मार्गदर्शक सूचनांनुसार ग्रीन बेल्ट आवारात विकसित केला जाईल. कामगारांना डस्ट मास्क प्रदान केला जाईल. कच्च्या रस्त्यावर नियमित पाणी शिंपडणे. ट्रक / टिप्परचा एकसमान वेग राखण्यासाठी रस्ते सपाटीकरण केले जाईल. रस्त्यावर येणाऱ्या ट्रकचा वेग मर्यादित असेल आणि वाहतुकीच्या वेळी सामग्रीचे आवरण असेल. ओव्हरलोडिंग टाळले जाईल.
3.	ध्वनी	खाण स्थळापासून जवळपासच्या रस्त्यावर रहदारी.	वाहनांच्या रहदारी आणि खाणकामांच्या कारणामुळे आवाज निर्मिती	आवाजाचे नियमितपणे परीक्षण केले जाईल. वाहतूक वाहनांशिवाय इतर कोणत्याही उपकरणांना परवानगी दिली जाणार नाही. कंपन आणि आवाज कमी करण्यासाठी वाहनांची योग्य देखभाल केली जाईल. कामगारांना इअर मफ प्रदान केले जातील.
4.	जागा	वाळू उत्खनन व वाहतूक	नदीच्या पात्रात जाण्याकरीता रस्त्याचा उतारामुळे नदीकाठाचे नुकसान, मातीची धूप होऊ शकते. नदीकाठावरील जमीन सपाट करणे आणि वाळू उपसल्यामुळे	नदीच्या रूंदीच्या १/ 4 मी नदीच्या काठापासून कमी सुरक्षीत अंतर सोडले जाईल (शाश्वत वाळू उत्खनन मार्गदर्शक सूचना नुसार) खाणकाम परवानगी पेक्षा जास्त होणार नाही. नदीकाठापर्यंत जाणाऱ्या रस्त्यांची नासधुस टाळले जाईल आणि उताराची देखभाल केली जाईल.

रेती घाटाचे नाव :- हिवरा, मौजा हिवरा, येथील स. नं. 297, 298, 306, 307/5, 236/1अ/2, 236/1क, 236/2, 237, 236/1ब आराजी 1.05 हे. आर. तालूका - गोंडपीपरी , जिल्हा -चंद्रपूर

			पर्यावरणीय. रस्ताच्या नेटवर्कमुळे पृष्ठभाग बिघडणे	
5.	इकोलॉजी	वाळु उत्खनन व वाहतुक	अल्प-कालावधीचा त्रास, ध्वनीमुळे वन्यजीवांना त्रास परिसरावर परिणाम होईल.	नदीकाठाजवळील ग्रीन बेल्ट / समुदाय वनीकरण अप्रोच रोड बारीक धुलीकण उत्सर्जनास प्रतिबंधित करेल.
6.	वाहतुकीची पध्दत	वाहनांच्या संख्येत वाढ	रेतीचे वाहतुकीकरीता साधनात वाढ केल्याने पर्यावरणावर विपरित परिणाम होईल.	प्रकल्पात पुरेसे रस्ते आणि पार्किंगच्या सहाय्याने वाहन वाहतुकीचे नियमन केले जाईल.

सामाजिक दायित्व- (CSR)

रेती उत्खनन केल्याने परिसरातील वातावरणात बदल होण्याची शक्यता असल्याने त्यावर विविध उपाययोजना करण्यात येतात. वाळु/रेती निर्गती सुधारीत धोरण दिनांक 3/09/2019 रोजी नुसार रेतीघाट प्रस्तावित असलेल्या ग्रामपंचायतीना अनुषंगीक विकास कामे करण्याकरीता निधी पुरवठा करण्याची तरतुद करण्यात आलेली आहे. ग्रामपंचायतीने रेती उत्खननास परवानगी दिल्यास मा. जिल्हाधिकारी यांच्या मार्फत लिलावात प्राप्त होणाऱ्या रक्कमेतून स्वामित्वधन वजा करून शिल्लक रक्कमेचा 25% पर्यंत निधी ग्रामपंचायतीना देण्याची तरतुद करण्यात आलेली आहे. लिलावाचा रक्कमेचा प्रमाणात ही रक्कम 10% ते 25% पर्यंत देय असेल. ग्रामपंचायतीना देण्यात येणारा निधी त्याच्या अधीनस्त येण्याऱ्या शाळा/अंगणवाडी यांचा दुरुस्ती, रस्त्याचा दुरुस्ती तसेच इतर मुलभुत गरजा भागवण्याकरीता खर्च करणे आवश्यक आहे. प्रस्तावीत धोरणानुसार रेतीघाट लिलावात गेल्यास संबंधित ग्रामपंचायतीस निधीदेय असेल.

पर्यावरण संरक्षण उपाय सुधारण्यासाठी, नियंत्रण व देखरेखीसाठी पुढील तरतुदी आहेत(EMP COST)

अ.क्र.	तपशील	नियंत्रण उपाय	रक्कम
1.	ट्रॅक्टर ट्रॉली आणि खनिज वाहतूक द्वारे धूळ निर्माण होते.	पर्यावरण देखरेख (हवा, पाणी, माती, आणि आवाज)	45,000/-
		रस्त्यावर पाणी शिंपडणे	30,000/-
		तिरपाल	5000/-
2.	नदीकाठा रस्ता देखभाल दुरुस्ती	रस्ता देखभाल दुरुस्ती	1,80,000/-

रेती घाटाचे नाव :- हिवरा, मौजा हिवरा, येथील स. नं. 297, 298, 306, 307/5, 236/1अ/2, 236/1क, 236/2, 237, 236/1ब आराजी 1.05 हे. आर. तालूका - गोंडपीपरी , जिल्हा -चंद्रपूर

3.	ग्रीन बेल्ट / वृक्षारोपण (Rs. 400 per tree)	नदीकाठा वरील	1,38,800/-
		रस्त्यावर	
4.	सुरक्षा	डिस्प्ले बोर्ड आणि इतर सुरक्षा उपाय (सीसीटीव्ही, कुंपण इ.)	40,000/-
5.	व्यावसायिक आरोग्य	व्यावसायिक आरोग्य आणि सुरक्षा (Mobile Toilet) व्ययक्तीक सुरक्षेची साधणे	1,37,250/-
एकुण			Rs. 5,76,050/-

रेती घाटाचे नाव :- काग मौजा काग येथील स.नं. 80, 81, 82 व 83 84 आराजी 1.00 हे. आर. तालूका — चिमुर , जिल्हा - चंद्रपूर

संक्षिप्त माहिती

चंद्रपूर जिल्ह्यातील मौजा काग येथील स.नं. 80, 81, 82 व 83, 84 आराजी 1.00 हे. आर. करीता सदर प्रस्ताव वाळू उत्खननाच्या दृष्टीने पर्यावरण विषयक मान्यते करीता तयार केलेले आहे. पर्यावरण, वन व वातावरणिय बदल मंत्रालय, मुंबई. यांच्या दिनांक. 14/09/2016 च्या तरतुदी नुसार 0 ते 05 हेक्टर क्षेत्रफळ असलेल्या रेती घाटास पर्यावरण विषयक मान्यता घेण्याकरीता जनसुनावणी घेण्यात येत आहे. त्याकरीता राज्य स्तरीय पर्यावरण समितीकडे पर्यावरण विषयक मान्यते करीता, अर्ज सादर करण्यात येत आहे. प्रस्तावित वाळू घाटाचे क्षेत्र सर्वे ऑफ इंडिया टोपीशीट क्र: P 55 पी / 12 आणि अक्षांश 20° 28'13.43"N 19°20'28'14.73"N आणि रेखांश 79° 24'34.28"E 79°24'35.29"E असे आहे.

वाळू हे गौण खनिज बांधकामाचा दृष्टीने अंत्यात महत्वाचे असून ईमारत बांधकाम करण्याकरीता अत्यंत आवश्यक व जास्तीत जास्त मागणी असलेले गौण खनिज आहे. वाळूची कठीणता व टिकाउपणा जास्त असल्याने हे मुख्यता रस्ते व इतर बांधकामात मोठ्या प्रमाणात वापरल्या जाते.

प्रस्तावीत मौजा काग हा रेती घाट उमा नदीवर प्रस्तावीत असून वरील प्रमाणे स.नं. लगतचे नदी पात्रातून वाळूची उत्खनन प्रस्तावीत आहे. सदर रेती घाटातून रेतीचे उत्खनन हे मनुष्या द्वारे फावडे आणि घमेले वापरूनच करावयाचे प्रस्तावीत आहे. तसेच वाहतुक करण्याकरीता ट्रॅक्टर किंवा टिप्परचा उपयोग करीत असतांना त्यात रेतीचे भरण सुद्धा मनुष्य बळा द्वारे केला जाईल, वाळू निसर्गतः शैल असल्याने ड्रिलींग, ब्लास्टिंग चा वापर केला जाणार नाही. सदर रेती घाटातून वर्ष 2020-21 मध्ये 2208 ब्रास रेतीचे उत्खनन प्रस्तावीत असून पर्यावरण विषयक मान्यता प्राप्त झाल्यावर लिलावाद्वारे उत्खननास परवानगी देण्यात येईल. त्याकरीता खाणकाम योजना वरिष्ठ उपसंचालक, भुविज्ञान व खनिकर्म संचालनालय विभाग यांचा कडून मान्यता प्रदान करण्यात आलेली आहे. दिनांक. 15 जानेवारी 2016 रोजीच्या पर्यावरण विभागाचा अधिसूचने नुसार प्रकल्प बी 2 च्या वर्गवारीत मोडत असल्याने संपूर्ण प्रकल्पाकरीता पुर्व व्यवहार्यता अहवाल पर्यावरण व्यवस्थापकिय योजना तयार करण्यात आलेली असून राज्य स्तरीय समितीकडे सादर करण्यात येत आहे.

सारणी : प्रस्थवीत स्थळाची ठळक वैशिष्टे

अ.क्र.	तपशील	माहिती
A.	प्रकल्पाचे स्वरूप	काग रेती घाट
B.	प्रकल्पाचा आकार	
1.	उत्खनन क्षेत्रफळ	1.00 हे.आर
2.	प्रस्तावित उत्पादन क्षमता	1767 ब्रास/वार्षिक
C	स्थळाचे तपशील	
1.	गाव	काग
2.	तालुका	चिमुर
3.	जिल्हा	चंद्रपूर
4.	राज्य	महाराष्ट्र

रेती घाटाचे नाव :- काग मौजा काग येथील स.नं. 80, 81, 82 व 83 84 आराजी 1.00 हे. आर. तालूका – चिमुर , जिल्हा - चंद्रपूर

5.	अक्षांश व रेखांश	सिमा बिंदु	अक्षांश	रेखांश
		1	20°28'15.88"N	79°24'33.84"E
		2	20°28'14.43"N	79°24'33.17"E
		3	20°28'17.05"N	79°24'26.85"E
		4	20°28'18.59"N	79°24'27.43"E
6.	टोपोशीट क्रमांक.	55P/7/NE		
D	क्षेत्राची पर्यावरण ताळमेळ			
1.	नदी/जलाशय	उमा नदी आहे.		
2.	जवळचे गाव/जिल्हा	खनिपट्टा क्षेत्र हे काग पासून चे अंतर 0.55 कि.मी. आहे		
3.	जवळचे रेल्वे स्टेशन	जवळचे रेल्वे स्टेशन हे नागभिड रेल्वे स्टेशन असुन 32.65 कि.मी. अंतरावर आहे		
4.	जवळचे विमानतळ	जवळचे विमानतळ चंद्रपूर ला 56.10 कि.मी आग्नेयला आहे.		
5.	राज्याचा सिमा	राज्यालगतच्या सिमा नाही.		
6.	भुकंपाचे विभाग	नाही.		
D	खर्चाचा तपशील			
1.	ऑफसेट प्राईज	Rs. 3936200/-		
E	प्रकल्पासाठी आवश्यक बाबी			
1.	पाण्याची आवश्यकता	2.25 KLD		
2.	इंधनाची आवश्यकता	N/A		
3.	मणुष्य बळाची आवश्यकता	18 (कुशल आणि अकुशल व्यक्ती)		

स्थान (नकाशे दर्शवित सामान्य स्थान, विशिष्ट स्थान आणि प्रकल्प सीमा आणि प्रकल्प लेआउट)

रेती घाटाचे नाव :- काग मौजा काग येथील स.नं. 80, 81, 82 व 83 84 आराजी 1.00 हे. आर. तालूका — चिमुर , जिल्हा - चंद्रपूर

पाणी आणि इतर द्रव्याची उपलब्धता

प्रस्तावीत प्रकल्पात पाण्याची नियमित आवश्यकता 2.25 KLD. असुन मौजा काग येथे पुरवठा करण्याचे साधन आहे. पाण्याच्या आवश्यकतेचा तपशील खाली दिला आहे.

तपशील : पाण्याची मागणी

S. No.	तपशील	प्रमाण (KLD)
1.	घरघुती उपयोगासाठी	0.40
2.	धुळ दडपण्यासाठी पाण्याची फवारणी	0.85
3.	ग्रीन बेल्ट / वृक्षारोपण	1.00
Total		2.25

पर्यावरण व्यवस्थापनाचे नियोजन

अ. क्र.	पर्यावरणीय मापदंड	क्रियाकलाप	प्रभाव	ईएमपी / शमन उपायांचे भविष्यवाणी
1.	जल	खाणकाम किंवा वाळूचे निष्कर्षण	प्रवाहात बदल खोलीत वाढ केल्याने प्रवाहाची गती वाढू शकते पृष्ठभाग पाण्याची गुणवत्ता आणि भूजल गुणवत्तेत बदल घाण पाणी स्राव	कोणतेही विचलन प्रस्तावित नाही. प्रवाहाचे प्रमाण, पृष्ठभाग जलविज्ञान आणि भूजल प्रणालीवर कोणताही प्रतिकूल परिणाम होणार नाही. खाणकामांना 0.5 मीटर खोलीपुरती मर्यादित ठेवले जाईल, ज्यामुळे नदीच्या प्रवाहात जास्त बदल होणार नाही. पोर्टेबल टॉयलेट्स वापरली जातील; त्यामुळे कोणतेही सांडपाणी तयार होणार नाही.
2.	हवा	खनन क्रियाकलाप, वाहने वा ट्रॅक्टर हालचालीद्वारे वाळूची वाहतूक खनिज लोड करणे आणि उतारणे	या पसरलेल्या धूळ निर्मितीमुळे मानवी आरोग्यावर प्रतिकूल परिणाम होऊ शकतो पानांवर धूळ साचल्याने स्टोमेटल निर्देशांक कमी केला जाऊ शकतो.	सीपीसीबीच्या मार्गदर्शक सूचनांनुसार ग्रीन बेल्ट आवारात विकसित केला जाईल. कामगारांना डस्ट मास्क प्रदान केला जाईल. कच्च्या रस्त्यावर नियमित पाणी शिंपडणे. ट्रक / टिप्परचा एकसमान वेग राखण्यासाठी रस्ते सपाटीकरण केले जाईल. रस्त्यावर येणाऱ्या ट्रकचा वेग मर्यादित असेल आणि वाहतुकीच्या वेळी सामग्रीचे आवरण असेल. ओव्हरलोडिंग टाळले जाईल.
3.	ध्वनी	खाण स्थळापासुन जवळपासच्या रस्त्यावर रहदारी.	वाहनांच्या रहदारी आणि खाणकामांच्या कारणामुळे आवाज निर्मिती	आवाजाचे नियमितपणे परीक्षण केले जाईल. वाहतूक वाहनांशिवाय इतर कोणत्याही उपकरणांना परवानगी दिली जाणार नाही. कंपन आणि आवाज कमी करण्यासाठी वाहनांची योग्य देखभाल केली जाईल. कामगारांना इअर मफ प्रदान केले जातील.
4.	जागा	वाळू उत्खनन व	नदीच्या पात्रात	नदीच्या रुंदीच्या १/ 4 मी नदीच्या काठापासुन कमी

रेती घाटाचे नाव :- काग मौजा काग येथील स.नं. 80, 81, 82 व 83 84 आराजी 1.00 हे. आर. तालूका – चिमुर , जिल्हा - चंद्रपूर

		वाहतुक	जाण्याकरीता रस्त्याचा उतारामुळे नदीकाठाचे नुकसान, मातीची धूप होऊ शकते. नदीकाठावरील जमीन सपाट करणे आणि वाळू उपसल्यामुळे पर्यावरणीय. रस्ताच्या नेटवर्कमुळे पृष्ठभाग बिघडणे	सुरक्षीत अंतर सोडले जाईल (शाश्वत वाळू उत्खनन मार्गदर्शक सूचना नुसार) खाणकाम परवानगी पेक्षा जास्त होणार नाही. नदीकाठापर्यंत जाणाऱ्या रस्त्यांची नासधुस टाळले जाईल आणि उताराची देखभाल केली जाईल.
5.	इकोलॉजी	वाळू उत्खनन व वाहतुक	अल्प-कालावधीचा त्रास, ध्वनीमुळे वन्यजीवांना त्रास परिसरावर परिणाम होईल.	नदीकाठाजवळील ग्रीन बेल्ट / समुदाय वनीकरण अप्रोच रोड बारीक धुलीकण उत्सर्जनास प्रतिबंधित करेल.
6.	वाहतुकीची पद्धत	वाहनांच्या संख्येत वाढ	रेतीचे वाहतुकीकरीता साधनात वाढ केल्याने पर्यावरणावर विपरित परिणाम होईल.	प्रकल्पात पुरेसे रस्ते आणि पार्किंगच्या सहाय्याने वाहन वाहतुकीचे नियमन केले जाईल.

सामाजिक दायित्व- (CSR)

रेती उत्खनन केल्याने परिसरातील वातावरणात बदल होण्याची शक्यता असल्याने त्यावर विविध उपाययोजना करण्यात येतात. वाळू/रेती निर्गती सुधारीत धोरण दिनांक 3/09/2019 रोजी नुसार रेतीघाट प्रस्तावित असलेल्या ग्रामपंचायतीना अनुषंगीक विकास कामे करण्याकरीता निधी पुरवठा करण्याची तरतुद करण्यात आलेली आहे. ग्रामपंचायतीने रेती उत्खननास परवानगी दिल्यास मा. जिल्हाधिकारी यांच्या मार्फत लिलावात प्राप्त होणाऱ्या रक्कमेतून स्वामित्वधन वजा करून शिल्लक रक्कमेचा 25% पर्यंत निधी ग्रामपंचायतीना देण्याची तरतुद करण्यात आलेली आहे. लिलावाचा रक्कमेचा प्रमाणात ही रक्कम 10% ते 25% पर्यंत देय असेल. ग्रामपंचायतीना देण्यात येणारा निधी त्याच्या अधीनस्त येण्याऱ्या शाळा/अंगणवाडी यांचा दुरूस्ती, रस्त्याचा दुरूस्ती तसेच इतर मुलभुत गरजा भागवण्याकरीता खर्च करणे आवश्यक आहे. प्रस्तावीत धोरणानुसार रेतीघाट लिलावात गेल्यास संबंधित ग्रामपंचायतीस निधीदेय असेल.

पर्यावरण संरक्षण उपाय सुधारण्यासाठी, नियंत्रण व देखरेखीसाठी पुढील तरतुदी आहेत(EMP COST)

अ.क्र.	तपशील	नियंत्रण उपाय	रक्कम
1.	ट्रॅक्टर ट्रॉली आणि खनिज वाहतूक द्वारे धूळ निर्माण होते.	पर्यावरण देखरेख (हवा, पाणी, माती, आणि आवाज)	45,000/-

रेती घाटाचे नाव :- काग मौजा काग येथील स.नं. 80, 81, 82 व 83 84 आराजी 1.00 हे. आर. तालूका —
चिमुर , जिल्हा - चंद्रपूर

		रस्त्यावर पाणी शिंपडणे	40,000/-
		तिरपाल	5000/-
2.	नदीकाठा रस्ता देखभाल दुरुस्ती	रस्ता देखभाल दुरुस्ती	60,000/-
3.	ग्रीन बेल्ट / वृक्षारोपण (Rs. 400 per tree)	नदीकाठा वरील	1,32,000/-
		रस्त्यावर	
4.	सुरक्षा	डिस्प्ले बोर्ड आणि इतर सुरक्षा उपाय (सीसीटीव्ही, कुंपण इ.)	40,000/-
5.	व्यावसायिक आरोग्य	व्यावसायिक आरोग्य आणि सुरक्षा (Mobile Toilet) व्ययक्तीक सुरक्षेची साधणे	1,37,250/-
एकुण			Rs. 4,59,250/-

रेती घाटाचे नाव :- कळमगांव गन्ना, मौजा कळमगांव गन्ना, येथील स. नं. 190, 191, 192 आराजी 1.05 हे.
आर. तालूका - सिंदेवाही , जिल्हा -चंद्रपूर

संक्षिप्त माहिती

चंद्रपूर जिल्ह्यातील . कळमगांव गन्ना येथील स. नं. 190, 191, 192 आराजी 1.05 हे. आर. करीता सदर प्रस्ताव वाळु उत्खननाच्या दृष्टीने पर्यावरण विषयक मान्यते करीता तयार केलेले आहे. पर्यावरण, वन व वातावरणिय बदल मंत्रालय, मुंबई. यांच्या दिनांक. 14/09/2016 च्या तरतुदी नुसार 0 ते 05 हेक्टर क्षेत्रफळ असलेल्या रेती घाटास पर्यावरण विषयक मान्यता घेण्याकरीता जनसुनावणी घेण्यात येत आहे. त्याकरीता राज्य स्तरीय पर्यावरण समितीकडे पर्यावरण विषयक मान्यते करीता, अर्ज सादर करण्यात येत आहे. प्रस्तावित वाळू घाटाचे क्षेत्र सर्वे ऑफ इंडिया टोपीशीट क्र: P 55 पी / 12 व अक्षांश 20° 16'38.33"N 1920°16'36.87"N आणि रेखांश 79° 35'47.71"E 79°35'46.95"E असे आहे.

वाळु हे गौण खनिज बांधकामाचा दृष्टीने अंत्यात महत्वाचे असून ईमारत बांधकाम करण्याकरीता अत्यंत आवश्यक व जास्तीत जास्त मागणी असलेले गौण खनिज आहे. वाळुची कठीणता व टिकाउपणा जास्त असल्याने हे मुख्यता रस्ते व इतर बांधकामात मोठ्या प्रमाणात वापरल्या जाते.

प्रस्तावीत मौजा कळमगांव गन्ना हा रेती घाट उमा नदीवर प्रस्तावीत असून वरील प्रमाणे स.नं. लगतचे नदी पात्रातुन वाळुची उत्खनन प्रस्तावीत आहे. सदर रेती घाटातुन रेतीचे उत्खनन हे मनुष्या द्वारे फावडे आणि घमेले वापरूनच करावयाचे प्रस्तावीत आहे. तसेच वाहतुक करण्याकरीता ट्रॅक्टर किंवा टिप्परचा उपयोग करीत असतांना त्यात रेतीचे भरण सुद्धा मनुष्य बळा द्वारे केला जाईल, वाळु निसर्गतः शैल असल्याने ड्रिलींग, ब्लास्टींग चा वापर केला जाणार नाही. सदर रेती घाटातुन वर्ष 2021-22 मध्ये 1855 ब्रास रेतीचे उत्खनन प्रस्तावीत असून पर्यावरण विषयक मान्यता प्राप्त झाल्यावर लिलावाद्वारे उत्खननास परवानगी देण्यात येईल. त्याकरीता खाणकाम योजना वरिष्ठ उपसंचालक, भुविज्ञान व खनिकर्म संचालनालय विभाग यांचा कडुन मान्यता प्रदान करण्यात आलेली आहे. दिनांक. 15 जानेवारी 2016 रोजीच्या पर्यावरण विभागाचा अधिसूचने नुसार प्रकल्प बी 2 च्या वर्गावारीत मोडत असल्याने संपूर्ण प्रकल्पाकरीता पुर्व व्यवहार्यता अहवाल पर्यावरण व्यवस्थापकिय योजना तयार करण्यात आलेली असून राज्य स्तरीय समितीकडे सादर करण्यात येत आहे.

सारणी : प्रस्थवीत स्थळाची ठळक वैशिष्टे

अ.क्र.	तपशील	माहिती
A.	प्रकल्पाचे स्वरूप	कळमगांव गन्ना रेती घाट
B.	प्रकल्पाचा आकार	
1.	उत्खनन क्षेत्रफळ	1.05 हे.आर
2.	प्रस्तावित उत्पादन क्षमता	1855 ब्रास/वार्षिक
C	स्थळाचे तपशील	
1.	गाव	कळमगांव गन्ना
2.	तालुका	सिंदेवाही
3.	जिल्हा	चंद्रपूर

रेती घाटाचे नाव :- कळमगांव गन्ना, मौजा कळमगांव गन्ना, येथील स. नं. 190, 191, 192 आराजी 1.05 हे.
आर. तालूका - सिंदेवाही , जिल्हा -चंद्रपूर

4.	राज्य	महाराष्ट्र		
5.	अक्षांश व रेखांश	सिमा बिंदु	अक्षांश	रेखांश
		1	20°16'56.93"N	79°35'26.16"E
		2	20°16'49.66"N	79°35'27.64"E
		3	20°16'43.67"N	79°35'32.63"E
		4	20°16'36.87"N	79°35'46.95"E
6.	टोपोशीट क्रमांक.	55P/12		
D	क्षेत्राची पर्यावरण ताळमेळ			
1.	नदी/जलाशय	उमा नदी आहे.		
2.	जवळचे गाव/जिल्हा	खनिपट्टा क्षेत्र हे कळमगांव गन्ना पासून चे अंतर 1.71 कि.मी. आहे		
3.	जवळचे रेल्वे स्टेशन	जवळचे रेल्वे स्टेशन हे सिंदेवाही रेल्वे स्टेशन असुन 5.7 कि.मी. अंतरावर आहे		
4.	जवळचे विमानतळ	जवळचे विमानतळ नागपुर ला, 50.50 कि.मी दक्षिनेला आहे.		
5.	राज्याचा सिमा	राज्यालगतच्या सिमा नाही.		
6.	भुकंपाचे विभाग	नाही.		
D	खर्चाचा तपशील			
1.	ऑफसेट प्राईज	Rs. 28,83,100/-		
E	प्रकल्पासाठी आवश्यक बाबी			
1.	पाण्याची आवश्यकता	2.85 KLD		
2.	इंधनाची आवश्यकता	N/A		
3.	मणुष्य बळाची आवश्यकता	10 (कुशल आणि अकुशल व्यक्ती)		

पाणी आणि इतर द्रव्याची उपलब्धता

प्रस्तावीत प्रकल्पात पाण्याची नियमीत आवश्यकता 2.85 KLD. असुन मौजा कळमगांव गन्ना येथे पुरवठा करण्याचे साधन आहे. पाण्याच्या आवश्यकतेचा तपशील खाली दिला आहे.

तपशील : पाण्याची मागणी

S. No.	तपशील	प्रमाण (KLD)
1.	घरघुती उपयोगासाठी	0.85
2.	धुळ दडपण्यासाठी पाण्याची फवारणी	1.00
3.	ग्रीन बेल्ट / वृक्षारोपण	1.00
Total		2.85

पर्यावरण व्यवस्थापनाचे नियोजन

अ.	पर्यावरणी	क्रियाकलाप	प्रभाव	ईएमपी / शमन उपायांचे भविष्यवाणी
----	-----------	------------	--------	---------------------------------

रेती घाटाचे नाव :- कळमगांव गन्ना, मौजा कळमगांव गन्ना, येथील स. नं. 190, 191, 192 आराजी 1.05 हे.
आर. तालूका - सिंदेवाही , जिल्हा -चंद्रपूर

क्र.	य मापदंड			
1.	जल	खाणकाम किंवा वाळूचे निष्कर्षण	प्रवाहात बदल खोलीत वाढ केल्याने प्रवाहाची गती वाढू शकते पृष्ठभाग पाण्याची गुणवत्ता आणि भूजल गुणवत्तेत बदल घाण पाणी स्राव	कोणतेही विचलन प्रस्तावित नाही. प्रवाहाचे प्रमाण, पृष्ठभाग जलविज्ञान आणि भूजल प्रणालीवर कोणताही प्रतिकूल परिणाम होणार नाही. खाणकामांना 0.5 मीटर खोलीपुरती मर्यादित ठेवले जाईल, ज्यामुळे नदीच्या प्रवाहात जास्त बदल होणार नाही. पोर्टेबल टॉयलेट्स वापरली जातील; त्यामुळे कोणतेही सांडपाणी तयार होणार नाही.
2.	हवा	खनन क्रियाकलाप, वाहने वा ट्रॅक्टर हालचालीद्वारे वाळूची वाहतूक खनिज लोड करणे आणि उतारणे	या पसरलेल्या धूळ निर्मितीमुळे मानवी आरोग्यावर प्रतिकूल परिणाम होऊ शकतो पानांवर धूळ साचल्याने स्टोमेटल निर्देशांक कमी केला जाऊ शकतो.	सीपीसीबीच्या मार्गदर्शक सूचनांनुसार ग्रीन बेल्ट आवारात विकसित केला जाईल. कामगारांना डस्ट मास्क प्रदान केला जाईल. कच्च्या रस्त्यावर नियमित पाणी शिंपडणे. ट्रक / टिप्परचा एकसमान वेग राखण्यासाठी रस्ते सपाटीकरण केले जाईल. रस्त्यावर येणाऱ्या ट्रकचा वेग मर्यादित असेल आणि वाहतुकीच्या वेळी सामग्रीचे आवरण असेल. ओव्हरलोडिंग टाळले जाईल.
3.	ध्वनी	खाण स्थळापासून जवळपासच्या रस्त्यावर रहदारी.	वाहनांच्या रहदारी आणि खाणकामांच्या कारणामुळे आवाज निर्मिती	आवाजाचे नियमितपणे परीक्षण केले जाईल. वाहतूक वाहनांशिवाय इतर कोणत्याही उपकरणांना परवानगी दिली जाणार नाही. कंपन आणि आवाज कमी करण्यासाठी वाहनांची योग्य देखभाल केली जाईल. कामगारांना इअर मफ प्रदान केले जातील.
4.	जागा	वाळू उत्खनन व वाहतूक	नदीच्या पात्रात जाण्याकरीता रस्त्याचा उतारामुळे नदीकाठाचे नुकसान, मातीची धूप होऊ शकते. नदीकाठावरील जमीन सपाट करणे आणि वाळू उपसल्यामुळे पर्यावरणीय. रस्ताच्या नेटवर्कमुळे पृष्ठभाग बिघडणे	नदीच्या रुंदीच्या १/ 4 मी नदीच्या काठापासून कमी सुरक्षीत अंतर सोडले जाईल ("शाश्वत वाळू उत्खनन मार्गदर्शक सूचना" नुसार) खाणकाम परवानगी पेक्षा जास्त होणार नाही. नदीकाठापर्यंत जाणाऱ्या रस्त्यांची नासधूस टाळले जाईल आणि उताराची देखभाल केली जाईल.
5.	इकोलॉजी	वाळू उत्खनन व वाहतूक	अल्प-कालावधीचा त्रास, ध्वनीमुळे वन्यजीवांना त्रास परिसरावर परिणाम होईल.	नदीकाठाजवळील ग्रीन बेल्ट / समुदाय वनीकरण अप्रोच रोड बारीक धुलीकण उत्सर्जनास प्रतिबंधित करेल.
6.	वाहतुकीची पध्दत	वाहनांच्या संख्येत वाढ	रेतीचे वाहतुकीकरीता साधनात वाढ केल्याने	प्रकल्पात पुरेसे रस्ते आणि पार्किंगच्या सहाय्याने वाहन वाहतुकीचे नियमन केले जाईल.

रेती घाटाचे नाव :- कळमगांव गन्ना, मौजा कळमगांव गन्ना, येथील स. नं. 190, 191, 192 आराजी 1.05 हे.
आर. तालूका - सिंदेवाही , जिल्हा -चंद्रपूर

		पर्यावरणावर विपरित परिणाम होईल.	
--	--	------------------------------------	--

सामाजिक दायित्व- (CSR)

रेती उत्खनन केल्याने परिसरातील वातावरणात बदल होण्याची शक्यता असल्याने त्यावर विविध उपाययोजना करण्यात येतात. वाळु/रेती निर्गती सुधारीत धोरण दिनांक 3/09/2019 रोजी नुसार रेतीघाट प्रस्तावित असलेल्या ग्रामपंचायतीना अनुषंगीक विकास कामे करण्याकरीता निधी पुरवठा करण्याची तरतुद करण्यात आलेली आहे. ग्रामपंचायतीने रेती उत्खननास परवानगी दिल्यास मा. जिल्हाधिकारी यांच्या मार्फत लिलावात प्राप्त होणाऱ्या रक्कमेतून स्वामित्वधन वजा करून शिल्लक रक्कमेचा 25% पर्यंत निधी ग्रामपंचायतीना देण्याची तरतुद करण्यात आलेली आहे. लिलावाचा रक्कमेचा प्रमाणात ही रक्कम 10% ते 25% पर्यंत देय असेल.

ग्रामपंचायतीना देण्यात येणारा निधी त्याच्या अधीनस्त येण्याऱ्या शाळा/अंगणवाडी यांचा दुरुस्ती, रस्त्याचा दुरुस्ती तसेच इतर मुलभुत गरजा भागवण्याकरीता खर्च करणे आवश्यक आहे. प्रस्तावीत धोरणानुसार रेतीघाट लिलावात गेल्यास संबंधित ग्रामपंचायतीस निधीदेय असेल.

पर्यावरण संरक्षण उपाय सुधारण्यासाठी, नियंत्रण व देखरेखीसाठी पुढील तरतुदी आहेत(EMP COST)

अ.क्र.	तपशील	नियंत्रण उपाय	रक्कम
1.	ट्रॅक्टर ट्रॉली आणि खनिज वाहतूक द्वारे धूळ निर्माण होते.	पर्यावरण देखरेख (हवा, पाणी, माती, आणि आवाज)	45,000/-
		रस्त्यावर पाणी शिंपडणे	25,000/-
		तिरपाल	5000/-
2.	नदीकाठा रस्ता देखभाल दुरुस्ती	रस्ता देखभाल दुरुस्ती	80,000/-
3.	ग्रीन बेल्ट / वृक्षारोपण (Rs. 400 per tree)	नदीकाठा वरील	1,38,800/-
		रस्त्यावर	
4.	सुरक्षा	डिस्प्ले बोर्ड आणि इतर सुरक्षा उपाय (सीसीटीव्ही, कुंपण इ.)	40,000/-
5.	व्यावसायिक आरोग्य	व्यावसायिक आरोग्य आणि सुरक्षा (Mobile Toilet) व्ययक्तीक सुरक्षेची साधणे	1,38,250/-
एकुण			Rs. 4,72,050/-

रेती घाटाचे नाव :- कळमगांव तुकूम, मौजा कळमगांव तुकूम, येथील स. नं. 142, 145, 146, 246, 247/1 व 247/2 आराजी 1.05 हे. आर. तालुका - सिंदेवाही , जिल्हा -चंद्रपूर

संक्षिप्त माहिती

चंद्रपूर जिल्ह्यातील . कळमगांव तुकूम येथील स. नं. 142, 145, 146, 246, 247/1 व 247/2 आराजी 1.05 हे. आर. करीता सदर प्रस्ताव वाळु उत्खननाच्या दृष्टीने पर्यावरण विषयक मान्यते करीता तयार केलेले आहे. पर्यावरण, वन व वातावरणिय बदल मंत्रालय, मुंबई. यांच्या दिनांक. 14/09/2016 च्या तरतुदी नुसार 0 ते 05 हेक्टर क्षेत्रफळ असलेल्या रेती घाटास पर्यावरण विषयक मान्यता घेण्याकरीता जनसुनावणी घेण्यात येत आहे. त्याकरीता राज्य स्तरीय पर्यावरण समितीकडे पर्यावरण विषयक मान्यते करीता, अर्ज सादर करण्यात येत आहे. प्रस्तावित वाळू घाटाचे क्षेत्र सर्वे ऑफ इंडिया टोपीशीट क्र: P 55 पी / 12 व अक्षांश 20° 16'38.33"N 1920°16'36.87"N आणि रेखांश 79° 35'47.71"E 79°35'46.95"E असे आहे.

वाळु हे गौण खनिज बांधकामाचा दृष्टीने अंत्यात महत्वाचे असून ईमारत बांधकाम करण्याकरीता अत्यंत आवश्यक व जास्तीत जास्त मागणी असलेले गौण खनिज आहे. वाळुची कठीणता व टिकाउपणा जास्त असल्याने हे मुख्यता रस्ते व इतर बांधकामात मोठ्या प्रमाणात वापरल्या जाते.

प्रस्तावीत मौजा कळमगांव तुकूम हा रेती घाट उमा नदीवर प्रस्तावीत असून वरील प्रमाणे स.नं. लगतचे नदी पात्रातुन वाळुची उत्खनन प्रस्तावीत आहे. सदर रेती घाटातुन रेतीचे उत्खनन हे मनुष्या द्वारे फावडे आणि घमेले वापरुनच करावयाचे प्रस्तावीत आहे. तसेच वाहतुक करण्याकरीता ट्रॅक्टर किंवा टिप्परचा उपयोग करीत असतांना त्यात रेतीचे भरण सुद्धा मनुष्य बळा द्वारे केला जाईल, वाळु निसर्गतः शैल असल्याने ड्रिलींग, ब्लास्टींग चा वापर केला जाणार नाही. सदर रेती घाटातुन वर्ष 2021-22 मध्ये 1855 ब्रास रेतीचे उत्खनन प्रस्तावीत असून पर्यावरण विषयक मान्यता प्राप्त झाल्यावर लिलावाद्वारे उत्खननास परवानगी देण्यात येईल. त्याकरीता खाणकाम योजना वरिष्ठ उपसंचालक, भुविज्ञान व खनिकर्म संचालनालय विभाग यांचा कडुन मान्यता प्रदान करण्यात आलेली आहे. दिनांक. 15 जानेवारी 2016 रोजीच्या पर्यावरण विभागाचा अधिसूचने नुसार प्रकल्प बी 2 च्या वर्गवारीत मोडत असल्याने संपूर्ण प्रकल्पाकरीता पुर्व व्यवहार्यता अहवाल पर्यावरण व्यवस्थापकिय योजना तयार करण्यात आलेली असून राज्य स्तरीय समितीकडे सादर करण्यात येत आहे.

सारणी : प्रस्थवीत स्थळाची ठळक वैशिष्टे

अ.क्र.	तपशील	माहिती
A.	प्रकल्पाचे स्वरूप	कळमगांव तुकूम रेती घाट
B.	प्रकल्पाचा आकार	
1.	उत्खनन क्षेत्रफळ	1.05 हे.आर
2.	प्रस्तावित उत्पादन क्षमता	1855 ब्रास/वार्षिक
C	स्थळाचे तपशील	
1.	गाव	कळमगांव तुकूम
2.	तालुका	सिंदेवाही
3.	जिल्हा	चंद्रपूर
4.	राज्य	महाराष्ट्र
5.	अक्षांश व रेखांश	सिमा बिंदु अक्षांश रेखांश

रेती घाटाचे नाव :- कळमगांव तुकूम, मौजा कळमगांव तुकूम, येथील स. नं. 142, 145, 146, 246, 247/1 व 247/2 आराजी 1.05 हे. आर. तालूका - सिंदेवाही , जिल्हा -चंद्रपूर

		1	20°16'38.33"N	79°35'47.71"E
		2	20°16'44.91"N	79°35'33.67"E
		3	20°16'50.40"N	79°35'29.17"E
		4	20°16'57.14"N	79°35'27.87"E
		5	20°17'1.07"N	79°35'28.03"E
		6	20°17'0.76"N	79°35'26.34"E
		7	20°16'56.93"N	79°35'26.16"E
		8	20°16'49.66"N	79°35'27.64"E
		9	20°16'43.67"N	79°35'32.63"E
		10	20°16'36.87"N	79°35'46.95"E
6.	टोपोशीट क्रमांक.	55P/12		
D	क्षेत्राची पर्यावरण ताळमेळ			
1.	नदी/जलाशय	उमा नदी आहे.		
2.	जवळचे गाव/जिल्हा	खनिपट्टा क्षेत्र हे कळमगांव तुकूम पासून चे अंतर 1.71 कि.मी. आहे		
3.	जवळचे रेल्वे स्टेशन	जवळचे रेल्वे स्टेशन हे सिंदेवाही रेल्वे स्टेशन असुन 5.7 कि.मी. अंतरावर आहे		
4.	जवळचे विमाणतळ	जवळचे विमाणतळ नागपुर ला, 50.50 कि.मी दक्षिनेला आहे.		
5.	राज्याचा सिमा	राज्यालगतच्या सिमा नाही.		
6.	भुकंपाचे विभाग	नाही.		
D	खर्चाचा तपशील			
1.	ऑफसेट प्राईज	Rs. 28,83,100/-		
E	प्रकल्पासाठी आवश्यक बाबी			
1.	पाण्याची आवश्यकता	2.85 KLD		
2.	इंधनाची आवश्यकता	N/A		
3.	मणुष्य बळाची आवश्यकता	10 (कुशल आणि अकुशल व्यक्ती)		

पाणी आणि इतर द्रव्याची उपलब्धता

प्रस्तावीत प्रकल्पात पाण्याची नियमीत आवश्यकता 2.85 KLD. असुन मौजा कळमगांव तुकूम येथे पुरवठा करण्याचे साधन आहे. पाण्याच्या आवश्यकतेचा तपशील खाली दिला आहे.

तपशील : पाण्याची मागणी

S. No.	तपशील	प्रमाण (KLD)
--------	-------	--------------

रेती घाटाचे नाव :- कळमगांव तुकूम, मौजा कळमगांव तुकूम, येथील स. नं. 142, 145, 146, 246, 247/1 व 247/2 आराजी 1.05 हे. आर. तालूका - सिंदेवाही , जिल्हा -चंद्रपूर

1.	घरघुती उपयोगासाठी	0.85
2.	धुळ दडपण्यासाठी पाण्याची फवारणी	1.00
3.	ग्रीन बेल्ट / वृक्षारोपण	1.00
Total		2.85

पर्यावरण व्यवस्थापनाचे नियोजन

अ. क्र.	पर्यावरणीय मापदंड	क्रियाकलाप	प्रभाव	ईएमपी / शमन उपायांचे भविष्यवाणी
1.	जल	खाणकाम किंवा वाळूचे निष्कर्षण	प्रवाहात बदल खोलीत वाढ केल्याने प्रवाहाची गती वाढू शकते पृष्ठभाग पाण्याची गुणवत्ता आणि भूजल गुणवत्तेत बदल घाण पाणी स्राव	कोणतेही विचलन प्रस्तावित नाही. प्रवाहाचे प्रमाण, पृष्ठभाग जलविज्ञान आणि भूजल प्रणालीवर कोणताही प्रतिकूल परिणाम होणार नाही. खाणकामांना 0.5 मीटर खोलीपुरती मर्यादित ठेवले जाईल, ज्यामुळे नदीच्या प्रवाहात जास्त बदल होणार नाही. पोर्टेबल टॉयलेट्स वापरली जातील; त्यामुळे कोणतेही सांडपाणी तयार होणार नाही.
2.	हवा	खनन क्रियाकलाप, वाहने वा ट्रॅक्टर हालचालीद्वारे वाळूची वाहतूक खनिज लोड करणे आणि उतारणे	या पसरलेल्या धूळ निर्मितीमुळे मानवी आरोग्यावर प्रतिकूल परिणाम होऊ शकतो पानांवर धूळ साचल्याने स्टोमेटल निर्देशांक कमी केला जाऊ शकतो.	सीपीसीबीच्या मार्गदर्शक सूचनांनुसार ग्रीन बेल्ट आवारात विकसित केला जाईल. कामगारांना डस्ट मास्क प्रदान केला जाईल. कच्च्या रस्त्यावर नियमित पाणी शिंपडणे. ट्रक / टिप्परचा एकसमान वेग राखण्यासाठी रस्ते सपाटीकरण केले जाईल. रस्त्यावर येणाऱ्या ट्रकचा वेग मर्यादित असेल आणि वाहतुकीच्या वेळी सामग्रीचे आवरण असेल. ओव्हरलोडिंग टाळले जाईल.
3.	ध्वनी	खाण स्थळापासून जवळपासच्या रस्त्यावर रहदारी.	वाहनांच्या रहदारी आणि खाणकामांच्या कारणामुळे आवाज निर्मिती	आवाजाचे नियमितपणे परीक्षण केले जाईल. वाहतूक वाहनांशिवाय इतर कोणत्याही उपकरणांना परवानगी दिली जाणार नाही. कंपन आणि आवाज कमी करण्यासाठी वाहनांची योग्य देखभाल केली जाईल. कामगारांना इअर मफ प्रदान केले जातील.
4.	जागा	वाळू उत्खनन व वाहतूक	नदीच्या पात्रात जाण्याकरीता रस्त्याचा उतारामुळे नदीकाठाचे नुकसान, मातीची धूप होऊ शकते. नदीकाठावरील जमीन सपाट करणे आणि वाळू उपसल्यामुळे पर्यावरणीय. रस्ताच्या नेटवर्कमुळे पृष्ठभाग	नदीच्या रूंदीच्या १/ 4 मी नदीच्या काठापासून कमी सुरक्षीत अंतर सोडले जाईल ("शाश्वत वाळू उत्खनन मार्गदर्शक सूचना" नुसार) खाणकाम परवानगी पेक्षा जास्त होणार नाही. नदीकाठापर्यंत जाणाऱ्या रस्त्यांची नासधुस टाळले जाईल आणि उताराची देखभाल केली जाईल.

रेती घाटाचे नाव :- कळमगांव तुकूम, मौजा कळमगांव तुकूम, येथील स. नं. 142, 145, 146, 246, 247/1 व 247/2 आराजी 1.05 हे. आर. तालूका - सिंदेवाही , जिल्हा -चंद्रपूर

			बिघडणे	
5.	इकोलॉजी	वाळु उत्खनन व वाहतूक	अल्प-कालावधीचा त्रास, ध्वनीमुळे वन्यजीवांना त्रास परिसरावर परिणाम होईल.	नदीकाठाजवळील ग्रीन बेल्ट / समुदाय वनीकरण अप्रोच रोड बारीक धुलीकण उत्सर्जनास प्रतिबंधित करेल.
6.	वाहतुकीची पध्दत	वाहनांच्या संख्येत वाढ	रेतीचे वाहतुकीकरीता साधनात वाढ केल्याने पर्यावरणावर विपरित परिणाम होईल.	प्रकल्पात पुरेसे रस्ते आणि पार्किंगच्या सहाय्याने वाहन वाहतुकीचे नियमन केले जाईल.

सामाजिक दायित्व- (CSR)

रेती उत्खनन केल्याने परिसरातील वातावरणात बदल होण्याची शक्यता असल्याने त्यावर विविध उपाययोजना करण्यात येतात. वाळु/रेती निर्गती सुधारीत धोरण दिनांक 3/09/2019 रोजी नुसार रेतीघाट प्रस्तावित असलेल्या ग्रामपंचायतीना अनुषंगीक विकास कामे करण्याकरीता निधी पुरवठा करण्याची तरतुद करण्यात आलेली आहे. ग्रामपंचायतीने रेती उत्खननास परवानगी दिल्यास मा. जिल्हाधिकारी यांच्या मार्फत लिलावात प्राप्त होणाऱ्या रक्कमेतून स्वामित्वधन वजा करून शिल्लक रक्कमेचा 25% पर्यंत निधी ग्रामपंचायतीना देण्याची तरतुद करण्यात आलेली आहे. लिलावाचा रक्कमेचा प्रमाणात ही रक्कम 10% ते 25% पर्यंत देय असेल. ग्रामपंचायतीना देण्यात येणारा निधी त्याच्या अधीनस्त येण्याऱ्या शाळा/अंगणवाडी यांचा दुरुस्ती, रस्त्याचा दुरुस्ती तसेच इतर मुलभुत गरजा भागवण्याकरीता खर्च करणे आवश्यक आहे. प्रस्तावीत धोरणानुसार रेतीघाट लिलावात गेल्यास संबंधित ग्रामपंचायतीस निधीदेय असेल.

पर्यावरण संरक्षण उपाय सुधारण्यासाठी, नियंत्रण व देखरेखीसाठी पुढील तरतुदी आहेत(EMP COST)

अ.क्र.	तपशील	नियंत्रण उपाय	रक्कम
1.	ट्रॅक्टर ट्रॉली आणि खनिज वाहतूक द्वारे धूळ निर्माण होते.	पर्यावरण देखरेख (हवा, पाणी, माती, आणि आवाज)	45,000/-
		रस्त्यावर पाणी शिंपडणे	25,000/-
		तिरपाल	5000/-
2.	नदीकाठा रस्ता देखभाल दुरुस्ती	रस्ता देखभाल दुरुस्ती	80,000/-
3.	ग्रीन बेल्ट / वृक्षारोपण (Rs. 400 per tree)	नदीकाठा वरील	1,38,800/-
		रस्त्यावर	
4.	सुरक्षा	डिस्प्ले बोर्ड आणि इतर सुरक्षा उपाय	40,000/-

रेती घाटाचे नाव :- कळमगांव तुकूम, मौजा कळमगांव तुकूम, येथील स. नं. 142, 145, 146, 246, 247/1 व 247/2 आराजी 1.05 हे. आर. तालूका - सिंदेवाही , जिल्हा -चंद्रपूर

		(सीसीटीव्ही, कुंपण इ.)	
5.	व्यावसायिक आरोग्य	व्यावसायिक आरोग्य आणि सुरक्षा (Mobile Toilet) व्ययक्तीक सुरक्षेची साधणे	1,38,250/-
एकुण			Rs. 4,72,050/-

रेती घाटाचे नाव :- करंजी मौजा करंजी येथील स.नं. 145, 146, 147, 148, 149 आराजी 2.10 हे. आर.
तालुका - वरोरा, जिल्हा - चंद्रपूर

संक्षिप्त माहिती

चंद्रपूर जिल्ह्यातील मौजा करंजी येथील स.नं. 145, 146, 147, 148, 149 आराजी 2.10 हे. आर. करीता सदर प्रस्ताव वाळु उत्खननाच्या दृष्टीने पर्यावरण विषयक मान्यते करीता तयार केलेले आहे. पर्यावरण, वन व वातावरणिय बदल मंत्रालय, मुंबई. यांच्या दिनांक. 14/09/2016 च्या तरतुदी नुसार 0 ते 05 हेक्टर क्षेत्रफळ असलेल्या रेती घाटास पर्यावरण विषयक मान्यता घेण्याकरीता जनसुनावणी घेण्यात येत आहे. त्याकरीता राज्य स्तरीय पर्यावरण समितीकडे पर्यावरण विषयक मान्यते करीता, अर्ज सादर करण्यात येत आहे. प्रस्तावित वाळू घाटाचे क्षेत्र सर्वे ऑफ इंडिया टोपीशीट क्र: P 55 पी / 12 आणि अक्षांश 20°10' 0.10"N 20°9'57.91"N आणि रेखांश 78° 57'57.27"E 78°57'56.56"E असे आहे.

वाळु हे गौण खनिज बांधकामाचा दृष्टीने अंत्यात महत्वाचे असून ईमारत बांधकाम करण्याकरीता अत्यंत आवश्यक व जास्तीत जास्त मागणी असलेले गौण खनिज आहे. वाळुची कठीणता व टिकाउपणा जास्त असल्याने हे मुख्यता रस्ते व इतर बांधकामात मोठ्या प्रमाणात वापरल्या जाते.

प्रस्तावीत मौजा करंजी हा रेती घाट वर्धा नदीवर प्रस्तावीत असून वरील प्रमाणे स.नं. लगतचे नदी पात्रातून वाळुची उत्खनन प्रस्तावीत आहे. सदर रेती घाटातून रेतीचे उत्खनन हे मनुष्या द्वारे फावडे आणि घमेले वापरूनच करावयाचे प्रस्तावीत आहे. तसेच वाहतुक करण्याकरीता ट्रॅक्टर किंवा टिप्परचा उपयोग करीत असतांना त्यात रेतीचे भरण सुद्धा मनुष्य बळा द्वारे केला जाईल, वाळु निसर्गतः शैल असल्याने ड्रिलिंग, ब्लास्टिंग चा वापर केला जाणार नाही. सदर रेती घाटातून वर्ष 2021-22 मध्ये 3710 ब्रास रेतीचे उत्खनन प्रस्तावीत असून पर्यावरण विषयक मान्यता प्राप्त झाल्यावर लिलावाद्वारे उत्खननास परवानगी देण्यात येईल. त्याकरीता खाणकाम योजना वरिष्ठ उपसंचालक, भुविज्ञान व खनिकर्म संचालनालय विभाग यांचा कडून मान्यता प्रदान करण्यात आलेली आहे. दिनांक. 15 जानेवारी 2016 रोजीच्या पर्यावरण विभागाचा अधिसूचने नुसार प्रकल्प बी 2 च्या वर्गवारीत मोडत असल्याने संपूर्ण प्रकल्पाकरीता पुर्व व्यवहार्यता अहवाल पर्यावरण व्यवस्थापकिय योजना तयार करण्यात आलेली असून राज्य स्तरीय समितीकडे सादर करण्यात येत आहे.

सारणी : प्रस्थवीत स्थळाची ठळक वैशिष्टे

अ.क्र.	तपशील	माहिती
A.	प्रकल्पाचे स्वरूप	करंजी रेती घाट
B.	प्रकल्पाचा आकार	
1.	उत्खनन क्षेत्रफळ	2.10 हे.आर
2.	प्रस्तावित उत्पादन क्षमता	3710 ब्रास/वार्षिक
C	स्थळाचे तपशील	
1.	गाव	करंजी
2.	तालुका	चंद्रपूर
3.	जिल्हा	चंद्रपूर
4.	राज्य	महाराष्ट्र

रेती घाटाचे नाव :- करंजी मौजा करंजी येथील स.नं. 145, 146, 147, 148, 149 आराजी 2.10 हे. आर.
तालुका - वरोरा, जिल्हा - चंद्रपूर

5.	अक्षांश व रेखांश	सिमा बिंदु	अक्षांश	रेखांश
		1	20°10'0.10"N	78°57'57.27"E
		2	20°10'1.43"N	78°57'48.78"E
		3	20° 9'59.24"N	78°57'48.07"E
		4	20° 9'57.91"N	78°57'56.56"E
6.	टोपोशीट क्रमांक.	55L/16/NE		
D	क्षेत्राची पर्यावरण ताळमेळ			
1.	नदी/जलाशय	वर्धा नदी आहे.		
2.	जवळचे गाव/जिल्हा	खनिपट्टा क्षेत्र हे करंजी पासून चे अंतर 2.00 कि.मी. आहे		
3.	जवळचे रेल्वे स्टेशन	जवळचे रेल्वे स्टेशन हे माजरी रेल्वे स्टेशन असुन 8.29 कि.मी. अंतरावर आहे		
4.	जवळचे विमानतळ	जवळचे विमानतळ मोरवा , चंद्रपूर 32.90 कि.मी आग्नेयला आहे.		
5.	राज्याचा सिमा	राज्यालगतच्या सिमा नाही.		
6.	भुकंपाचे विभाग	नाही.		
D	खर्चाचा तपशील			
1.	ऑफसेट प्राईज	Rs. 4444900/-		
E	प्रकल्पासाठी आवश्यक बाबी			
1.	पाण्याची आवश्यकता	2.20 KLD		
2.	इंधनाची आवश्यकता	N/A		
3.	मणुष्य बळाची आवश्यकता	08 (कुशल आणि अकुशल व्यक्ती)		

स्थान (नकाशे दर्शवित सामान्य स्थान, विशिष्ट स्थान आणि प्रकल्प सीमा आणि प्रकल्प लेआउट)

रेती घाटाचे नाव :- करंजी मौजा करंजी येथील स.नं. 145, 146, 147, 148, 149 आराजी 2.10 हे. आर.
तालुका - वरोरा, जिल्हा - चंद्रपूर

पाणी आणि इतर द्रव्याची उपलब्धता

प्रस्तावीत प्रकल्पात पाण्याची नियमित आवश्यकता 2.20 KLD. असुन मौजा करंजी येथे पुरवठा करण्याचे साधन आहे. पाण्याच्या आवश्यकतेचा तपशील खाली दिला आहे.

तपशील : पाण्याची मागणी

S. No.	तपशील	प्रमाण (KLD)
1.	घरघुती उपयोगासाठी	0.40
2.	धुळ दडपण्यासाठी पाण्याची फवारणी	0.80
3.	ग्रीन बेल्ट / वृक्षारोपण	1.00
Total		2.20

पर्यावरण व्यवस्थापनाचे नियोजन

अ. क्र.	पर्यावरणीय मापदंड	क्रियाकलाप	प्रभाव	ईएमपी / शमन उपायांचे भविष्यवाणी
1.	जल	खाणकाम किंवा वाळूचे निष्कर्षण	प्रवाहात बदल खोलीत वाढ केल्याने प्रवाहाची गती वाढू शकते पृष्ठभाग पाण्याची गुणवत्ता आणि भूजल गुणवत्तेत बदल घाण पाणी स्राव	कोणतेही विचलन प्रस्तावित नाही. प्रवाहाचे प्रमाण, पृष्ठभाग जलविज्ञान आणि भूजल प्रणालीवर कोणताही प्रतिकूल परिणाम होणार नाही. खाणकामांना 0.5 मीटर खोलीपुरती मर्यादित ठेवले जाईल, ज्यामुळे नदीच्या प्रवाहात जास्त बदल होणार नाही. पोर्टेबल टॉयलेट्स वापरली जातील; त्यामुळे कोणतेही सांडपाणी तयार होणार नाही.
2.	हवा	खनन क्रियाकलाप, वाहने वा ट्रॅक्टर हालचालीद्वारे वाळूची वाहतूक खनिज लोड करणे आणि उतारणे	या पसरलेल्या धूळ निर्मितीमुळे मानवी आरोग्यावर प्रतिकूल परिणाम होऊ शकतो पानांवर धूळ साचल्याने स्टोमेटल निर्देशांक कमी केला जाऊ शकतो.	सीपीसीबीच्या मार्गदर्शक सूचनांनुसार ग्रीन बेल्ट आवारात विकसित केला जाईल. कामगारांना डस्ट मास्क प्रदान केला जाईल. कच्च्या रस्त्यावर नियमित पाणी शिंपडणे. ट्रक / टिप्परचा एकसमान वेग राखण्यासाठी रस्ते सपाटीकरण केले जाईल. रस्त्यावर येणाऱ्या ट्रकचा वेग मर्यादित असेल आणि वाहतुकीच्या वेळी सामग्रीचे आवरण असेल. ओव्हरलोडिंग टाळले जाईल.
3.	ध्वनी	खाण स्थळापासून जवळपासच्या रस्त्यावर रहदारी.	वाहनांच्या रहदारी आणि खाणकामांच्या कारणामुळे आवाज निर्मिती	आवाजाचे नियमितपणे परीक्षण केले जाईल. वाहतूक वाहनांशिवाय इतर कोणत्याही उपकरणांना परवानगी दिली जाणार नाही. कंपन आणि आवाज कमी करण्यासाठी वाहनांची योग्य देखभाल केली जाईल. कामगारांना इअर मफ प्रदान केले जातील.
4.	जागा	वाळू उत्खनन व वाहतूक	नदीच्या पात्रात जाण्याकरीता रस्त्याचा उतारामुळे नदीकाठाचे	नदीच्या रूंदीच्या १/ 4 मी नदीच्या काठापासून कमी सुरक्षीत अंतर सोडले जाईल (शाश्वत वाळू उत्खनन मार्गदर्शक सूचना नुसार) खाणकाम परवानगी पेशा

रेती घाटाचे नाव :- करंजी मौजा करंजी येथील स.नं. 145, 146, 147, 148, 149 आराजी 2.10 हे. आर.
तालूका - वरोरा, जिल्हा - चंद्रपूर

			नुकसान, मातीची धूप होऊ शकते. नदीकाठावरील जमीन सपाट करणे आणि वाळू उपसल्यामुळे पर्यावरणीय. रस्ताच्या नेटवर्कमुळे पृष्ठभाग बिघडणे	जास्त होणार नाही. नदीकाठापर्यंत जाणाऱ्या रस्त्यांची नासधुस टाळले जाईल आणि उताराची देखभाल केली जाईल.
5.	इकोलॉजी	वाळू उत्खनन व वाहतुक	अल्प-कालावधीचा त्रास, ध्वनीमुळे वन्यजीवांना त्रास परिसरावर परिणाम होईल.	नदीकाठाजवळील ग्रीन बेल्ट / समुदाय वनीकरण अप्रोच रोड बारीक धुलीकण उत्सर्जनास प्रतिबंधित करेल.
6.	वाहतुकीची पध्दत	वाहनांच्या संख्येत वाढ	रेतीचे वाहतुकीकरीता साधनात वाढ केल्याने पर्यावरणावर विपरित परिणाम होईल.	प्रकल्पात पुरेसे रस्ते आणि पार्किंगच्या सहाय्याने वाहन वाहतुकीचे नियमन केले जाईल.

सामाजिक दायित्व- (CSR)

रेती उत्खनन केल्याने परिसरातील वातावरणात बदल होण्याची शक्यता असल्याने त्यावर विविध उपाययोजना करण्यात येतात. वाळू/रेती निर्गती सुधारीत धोरण दिनांक 3/09/2019 रोजी नुसार रेतीघाट प्रस्तावित असलेल्या ग्रामपंचायतीना अनुषंगीक विकास कामे करण्याकरीता निधी पुरवठा करण्याची तरतुद करण्यात आलेली आहे. ग्रामपंचायतीने रेती उत्खननास परवानगी दिल्यास मा. जिल्हाधिकारी यांच्या मार्फत लिलावात प्राप्त होणाऱ्या रक्कमेतून स्वामित्वधन वजा करून शिल्लक रक्कमेचा 25% पर्यंत निधी ग्रामपंचायतीना देण्याची तरतुद करण्यात आलेली आहे. लिलावाचा रक्कमेचा प्रमाणात ही रक्कम 10% ते 25% पर्यंत देय असेल. ग्रामपंचायतीना देण्यात येणारा निधी त्याच्या अधीनस्त येण्याऱ्या शाळा/अंगणवाडी यांचा दुरुस्ती, रस्त्याचा दुरुस्ती तसेच इतर मुलभुत गरजा भागवण्याकरीता खर्च करणे आवश्यक आहे. प्रस्तावीत धोरणानुसार रेतीघाट लिलावात गेल्यास संबंधित ग्रामपंचायतीस निधीदेय असेल.

पर्यावरण संरक्षण उपाय सुधारण्यासाठी, नियंत्रण व देखरेखीसाठी पुढील तरतुदी आहेत(EMP COST)

अ.क्र.	तपशील	नियंत्रण उपाय	रक्कम
1.	ट्रॅक्टर ट्रॉली आणि खनिज वाहतूक द्वारे धूळ निर्माण होते.	पर्यावरण देखरेख (हवा, पाणी, माती, आणि आवाज)	45,000/-
		रस्त्यावर पाणी शिंपडणे	40,000/-

रेती घाटाचे नाव :- करंजी मौजा करंजी येथील स.नं. 145, 146, 147, 148, 149 आराजी 2.10 हे. आर.
तालूका - वरोरा, जिल्हा - चंद्रपूर

		तिरपाल	5000/-
2.	नदीकाठा रस्ता देखभाल दुरुस्ती	रस्ता देखभाल दुरुस्ती	1,20,000/-
3.	ग्रीन बेल्ट / वृक्षारोपण (Rs. 400 per tree)	नदीकाठा वरील	2,77,200/-
		रस्त्यावर	
4.	सुरक्षा	डिस्प्ले बोर्ड आणि इतर सुरक्षा उपाय (सीसीटीव्ही, कुंपण इ.)	40,000/-
5.	व्यावसायिक आरोग्य	व्यावसायिक आरोग्य आणि सुरक्षा (Mobile Toilet) व्ययक्तीक सुरक्षेची साधणे	1,37,250/-
एकुण			Rs. 6,64,450/-

रेती घाटाचे नाव :- खांबाळा मौजा खांबाळा येथील स.नं. 34,35,36, आराजी 1.05 हे. आर. तालूका — राजुरा ,जिल्हा - चंद्रपूर

संक्षिप्त माहिती

चंद्रपूर जिल्ह्यातील मौजा खांबाळा येथील स.नं. 34, 35, 36 आराजी 1.05 हे. आर. करीता सदर प्रस्ताव वाळू उत्खननाच्या दृष्टीने पर्यावरण विषयक मान्यते करीता तयार केलेले आहे. पर्यावरण, वन व वातावरणिय बदल मंत्रालय, मुंबई. यांच्या दिनांक. 14/09/2016 च्या तरतुदी नुसार 0 ते 05 हेक्टर क्षेत्रफळ असलेल्या रेती घाटास पर्यावरण विषयक मान्यता घेण्याकरीता जनसुनावणी घेण्यात येत आहे. त्याकरीता राज्य स्तरीय पर्यावरण समितीकडे पर्यावरण विषयक मान्यते करीता, अर्ज सादर करण्यात येत आहे. प्रस्तावित वाळू घाटाचे क्षेत्र सर्वे ऑफ इंडिया टोपीशीट क्र: P 55 पी / 12 आणि अक्षांश 19° 39'26.11"N 19°39'26.26"N आणि रेखांश 79° 24'54.44"E 79°24'53.95"E असे आहे.

वाळू हे गौण खनिज बांधकामाचा दृष्टीने अंत्यात महत्वाचे असून ईमारत बांधकाम करण्याकरीता अत्यंत आवश्यक व जास्तीत जास्त मागणी असलेले गौण खनिज आहे. वाळूची कठीणता व टिकाउपणा जास्त असल्याने हे मुख्यता रस्ते व इतर बांधकामात मोठ्या प्रमाणात वापरल्या जाते.

प्रस्तावीत मौजा खांबाळा हा रेती घाट खांबाडा नाल्यावर प्रस्तावीत असून वरील प्रमाणे स.नं. लगतचे नदी पात्रातून वाळूची उत्खनन प्रस्तावीत आहे. सदर रेती घाटातून रेतीचे उत्खनन हे मनुष्या द्वारे फावडे आणि घमेले वापरूनच करावयाचे प्रस्तावीत आहे. तसेच वाहतुक करण्याकरीता ट्रॅक्टर किंवा टिप्परचा उपयोग करीत असतांना त्यात रेतीचे भरण सुद्धा मनुष्य बळा द्वारे केला जाईल, वाळू निसर्गतः शैल असल्याने ड्रिलिंग, ब्लास्टिंग चा वापर केला जाणार नाही. सदर रेती घाटातून वर्ष 2020-21 मध्ये 1113 ब्रास रेतीचे उत्खनन प्रस्तावीत असून पर्यावरण विषयक मान्यता प्राप्त झाल्यावर लिलावाद्वारे उत्खननास परवानगी देण्यात येईल. त्याकरीता खाणकाम योजना वरिष्ठ उपसंचालक, भुविज्ञान व खनिकर्म संचालनालय विभाग यांचा कडून मान्यता प्रदान करण्यात आलेली आहे. दिनांक. 15 जानेवारी 2016 रोजीच्या पर्यावरण विभागाचा अधिसूचने नुसार प्रकल्प बी 2 च्या वर्गवारीत मोडत असल्याने संपूर्ण प्रकल्पाकरीता पुर्व व्यवहार्यता अहवाल पर्यावरण व्यवस्थापकिय योजना तयार करण्यात आलेली असून राज्य स्तरीय समितीकडे सादर करण्यात येत आहे.

सारणी : प्रस्थवीत स्थळाची ठळक वैशिष्टे

अ.क्र.	तपशील	माहिती						
A.	प्रकल्पाचे स्वरूप	खांबाळा रेती घाट						
B.	प्रकल्पाचा आकार							
1.	उत्खनन क्षेत्रफळ	1.05 हे.आर						
2.	प्रस्तावित उत्पादन क्षमता	1113 ब्रास/वार्षिक						
C	स्थळाचे तपशील							
1.	गाव	खांबाळा						
2.	तालुका	राजुरा						
3.	जिल्हा	चंद्रपूर						
4.	राज्य	महाराष्ट्र						
5.	अक्षांश व रेखांश	<table border="1"> <tr> <th>सिमा बिंदु</th><th>अक्षांश</th><th>रेखांश</th></tr> <tr> <td>1</td><td>19°39'26.11"N</td><td>79°24'54.44"E</td></tr> </table>	सिमा बिंदु	अक्षांश	रेखांश	1	19°39'26.11"N	79°24'54.44"E
सिमा बिंदु	अक्षांश	रेखांश						
1	19°39'26.11"N	79°24'54.44"E						

रेती घाटाचे नाव :- खांबाळा मौजा खांबाळा येथील स.नं. 34,35,36, आराजी 1.05 हे. आर. तालूका — राजुरा ,जिल्हा - चंद्रपूर

		2	19°39'20.43"N	79°24'52.09"E
		3	19°39'16.67"N	79°24'52.03"E
		4	19°39'13.41"N	79°24'56.63"E
		5	19°39'6.94"N	79°25'0.55"E
		6	19°39'6.70"N	79°25'0.10"E
		7	19°39'13.10"N	79°24'56.22"E
		8	19°39'16.43"N	79°24'51.56"
		9	19°39'20.47"N	79°24'51.55"E
		10	19°39'26.26"N	79°24'53.95"E
6.	टोपोशीट क्रमांक.	56M/9		
D	क्षेत्राची पर्यावरण ताळमेळ			
1.	नदी/जलाशय	खांबाळा नाला आहे.		
2.	जवळचे गाव/जिल्हा	खनिपट्टा क्षेत्र हे खांबाळा पासून चे अंतर 1.55 कि.मी. आहे		
3.	जवळचे रेल्वे स्टेशन	जवळचे रेल्वे स्टेशन हे विरूर रेल्वे स्टेशन असुन 1.85 कि.मी. अंतरावर आहे		
4.	जवळचे विमानतळ	जवळचे विमानतळ नागपुर ला,168.50 कि.मी दक्षिनेला आहे.		
5.	राज्याचा सिमा	राज्यालगतच्या सिमा नाही.		
6.	भुकंपाचे विभाग	नाही.		
D	खर्चाचा तपशील			
1.	ऑफसेट प्राईज	Rs. 1327500/-		
E	प्रकल्पासाठी आवश्यक बाबी			
1.	पाण्याची आवश्यकता	2.80 KLD		
2.	इंधनाची आवश्यकता	N/A		
3.	मणुष्य बळाची आवश्यकता	10 (कुशल आणि अकुशल व्यक्ती)		

रेती घाटाचे नाव :- खांबाळा मौजा खांबाळा येथील स.नं. 34,35,36, आराजी 1.05 हे. आर. तालूका — राजुरा ,जिल्हा - चंद्रपूर

स्थान (नकाशे दर्शवित सामान्य स्थान, विशिष्ट स्थान आणि प्रकल्प सीमा आणि प्रकल्प लेआउट)

पाणी आणि इतर द्रव्याची उपलब्धता

प्रस्तावीत प्रकल्पात पाण्याची नियमीत आवश्यकता 2.80 KLD. असून मौजा खांबाळा येथे पुरवठा करण्याचे साधन आहे. पाण्याच्या आवश्यकतेचा तपशील खाली दिला आहे.

तपशील : पाण्याची मागणी

S. No.	तपशील	प्रमाण (KLD)
1.	घरघुती उपयोगासाठी	0.30
2.	धुळ दडपण्यासाठी पाण्याची फवारणी	1.00
3.	ग्रीन बेल्ट / वृक्षारोपण	1.00
Total		2.80

पर्यावरण व्यवस्थापनाचे नियोजन

अ. क्र.	पर्यावरणीय मापदंड	क्रियाकलाप	प्रभाव	ईएमपी / शमन उपायांचे भविष्यवाणी
1.	जल	खाणकाम किंवा वाळूचे निष्कर्षण	प्रवाहात बदल खोलीत वाढ केल्याने प्रवाहाची गती वाढू शकते पृष्ठभाग पाण्याची गुणवत्ता आणि भूजल गुणवत्तेत बदल घाण पाणी स्त्राव	कोणतेही विचलन प्रस्तावित नाही. प्रवाहाचे प्रमाण, पृष्ठभाग जलविज्ञान आणि भूजल प्रणालीवर कोणताही प्रतिकूल परिणाम होणार नाही. खाणकामांना 1.0 मीटर खोलीपुरती मर्यादित ठेवले जाईल, ज्यामुळे नदीच्या प्रवाहात जास्त बदल होणार नाही. पोर्टेबल टॉयलेट्स वापरली जातील; त्यामुळे कोणतेही सांडपाणी तयार होणार नाही.
2.	हवा	खनन क्रियाकलाप, वाहने वा ट्रॅक्टर हालचालीद्वारे	या पसरलेल्या धूळ निर्मितीमुळे मानवी आरोग्यावर प्रतिकूल	सीपीसीबीच्या मार्गदर्शक सूचनांनुसार ग्रीन बेल्ट आवारात विकसित केला जाईल. कामगारांना डस्ट मास्क प्रदान केला जाईल. कच्च्या

रेती घाटाचे नाव :- खांबाळा मौजा खांबाळा येथील स.नं. 34,35,36, आराजी 1.05 हे. आर. तालूका — राजुरा ,जिल्हा - चंद्रपूर

		वाळूची वाहतूक खनिज लोड करणे आणि उतारणे	परिणाम होऊ शकतो पानांवर धूळ साचल्याने स्टोमेटल निर्देशांक कमी केला जाऊ शकतो.	रस्त्यावर नियमित पाणी शिंपडणे. ट्रक / टिप्परचा एकसमान वेग राखण्यासाठी रस्ते सपाटीकरण केले जाईल. रस्त्यावर येणाऱ्या ट्रकचा वेग मर्यादित असेल आणि वाहतुकीच्या वेळी सामग्रीचे आवरण असेल. ओव्हरलोडिंग टाळले जाईल.
3.	ध्वनी	खाण स्थळापासून जवळपासच्या रस्त्यावर रहदारी.	वाहनांच्या रहदारी आणि खाणकामांच्या कारणामुळे आवाज निर्मिती	आवाजाचे नियमितपणे परीक्षण केले जाईल. वाहतूक वाहनांशिवाय इतर कोणत्याही उपकरणांना परवानगी दिली जाणार नाही. कंपन आणि आवाज कमी करण्यासाठी वाहनांची योग्य देखभाल केली जाईल. कामगारांना इअर मफ प्रदान केले जातील.
4.	जागा	वाळू उत्खनन व वाहतूक	नदीच्या पात्रात जाण्याकरीता रस्त्याचा उतारामुळे नदीकाठाचे नुकसान, मातीची धूप होऊ शकते. नदीकाठावरील जमीन सपाट करणे आणि वाळू उपसल्यामुळे पर्यावरणीय. रस्ताच्या नेटवर्कमुळे पृष्ठभाग बिघडणे	नदीच्या रुंदीच्या १/ 4 मी नदीच्या काठापासून कमी सुरक्षीत अंतर सोडले जाईल (शाश्वत वाळू उत्खनन मार्गदर्शक सूचनानुसार) खाणकाम परवानगी पेक्षा जास्त होणार नाही. नदीकाठापर्यंत जाणाऱ्या रस्त्यांची नासधुस टाळले जाईल आणि उताराची देखभाल केली जाईल.
5.	इकोलॉजी	वाळू उत्खनन व वाहतूक	अल्प-कालावधीचा त्रास, ध्वनीमुळे वन्यजीवांना त्रास परिसरावर परिणाम होईल.	नदीकाठाजवळील ग्रीन बेल्ट / समुदाय वनीकरण अप्रोच रोड बारीक धुलीकण उत्सर्जनास प्रतिबंधित करेल.
6.	वाहतुकीची पद्धत	वाहनांच्या संख्येत वाढ	रेतीचे वाहतुकीकरीता साधनात वाढ केल्याने पर्यावरणावर विपरित परिणाम होईल.	प्रकल्पात पुरेसे रस्ते आणि पार्किंगच्या सहाय्याने वाहन वाहतुकीचे नियमन केले जाईल.

सामाजिक दायित्व- (CSR)

रेती उत्खनन केल्याने परिसरातील वातावरणात बदल होण्याची शक्यता असल्याने त्यावर विविध उपाययोजना करण्यात येतात. वाळू/रेती निर्गती सुधारीत धोरण दिनांक 3/09/2019 रोजी नुसार रेतीघाट प्रस्तावित असलेल्या ग्रामपंचायतीना अनुषंगीक विकास कामे करण्याकरीता निधी पुरवठा करण्याची तरतुद करण्यात आलेली आहे. ग्रामपंचायतीने रेती उत्खननास परवानगी दिल्यास मा. जिल्हाधिकारी यांच्या मार्फत लिलावात प्राप्त होणाऱ्या

रेती घाटाचे नाव :- खांबाळा मौजा खांबाळा येथील स.नं. 34,35,36, आराजी 1.05 हे. आर. तालूका — राजुरा ,जिल्हा - चंद्रपूर

रक्कमेतून स्वामित्वधन वजा करून शिल्लक रक्कमेचा 25% पर्यंत निधी ग्रामपंचायतीना देण्याची तरतुद करण्यात आलेली आहे. लिलावाचा रक्कमेचा प्रमाणात ही रक्कम 10% ते 25% पर्यंत देय असेल.

ग्रामपंचायतीना देण्यात येणारा निधी त्याच्या अधीनस्त येण्याऱ्या शाळा/अंगणवाडी यांचा दुरुस्ती, रस्त्याचा दुरुस्ती तसेच इतर मुलभुत गरजा भागवण्याकरीता खर्च करणे आवश्यक आहे. प्रस्तावीत धोरणानुसार रेतीघाट लिलावात गेल्यास संबंधित ग्रामपंचायतीस निधीदेय असेल.

पर्यावरण संरक्षण उपाय सुधारण्यासाठी, नियंत्रण व देखरेखीसाठी पुढील तरतुदी आहेत(EMP COST)

अ.क्र.	तपशील	नियंत्रण उपाय	रक्कम
1.	ट्रॅक्टर ट्रॉली आणि खनिज वाहतूक द्वारे धूळ निर्माण होते.	पर्यावरण देखरेख (हवा, पाणी, माती, आणि आवाज)	45,000/-
		रस्त्यावर पाणी शिंपडणे	35,000/-
		तिरपाल	5000/-
2.	नदीकाठा रस्ता देखभाल दुरुस्ती	रस्ता देखभाल दुरुस्ती	80,000/-
3.	ग्रीन बेल्ट / वृक्षारोपण (Rs. 400 per tree)	नदीकाठा वरील	1,04,900/-
		रस्त्यावर	
4.	सुरक्षा	डिस्प्ले बोर्ड आणि इतर सुरक्षा उपाय (सीसीटीव्ही, कुंपण इ.)	10,000/-
5.	व्यावसायिक आरोग्य	व्यावसायिक आरोग्य आणि सुरक्षा (Mobile Toilet) व्ययक्तीक सुरक्षेची साधणे	1,37,250/-
एकुण			Rs. 4,16,350/-

रेती घाटाचे नाव :- खरकाडा, मौजा खरकाडा, येथील स. नं. 159, 160, 161, 162, 164 आराजी 2.00 हे.
आर. तालूका — ब्रम्हपुरी , जिल्हा - चंद्रपूर

संक्षिप्त माहिती

चंद्रपूर जिल्ह्यातील मौजा खरकाडा येथील स. नं. 159, 160, 161, 162, 164 आराजी 2.00 हे. आर. करीता सदर प्रस्ताव वाळु उत्खननाच्या दृष्टीने पर्यावरण विषयक मान्यते करीता तयार केलेले आहे. पर्यावरण, वन व वातावरणिय बदल मंत्रालय, मुंबई. यांच्या दिनांक. 14/09/2016 च्या तरतुदी नुसार 0 ते 05 हेक्टर क्षेत्रफळ असलेल्या रेती घाटास पर्यावरण विषयक मान्यता घेण्याकरीता जनसुनावणी घेण्यात येत आहे. त्याकरीता राज्य स्तरीय पर्यावरण समितीकडे पर्यावरण विषयक मान्यते करीता, अर्ज सादर करण्यात येत आहे. प्रस्तावित वाळू घाटाचे क्षेत्र सर्वे ऑफ इंडिया टोपीशीट क्र: 56M/09 आणि अक्षांश 20°33'03.19"N 20°33'02.77"N आणि रेखांश 79°46'20.44"E 79°46'24.54"E असे आहे.

वाळु हे गौण खनिज बांधकामाचा दृष्टीने अंत्यात महत्वाचे असून ईमारत बांधकाम करण्याकरीता अत्यंत आवश्यक व जास्तीत जास्त मागणी असलेले गौण खनिज आहे. वाळुची कठीणता व टिकाउपणा जास्त असल्याने हे मुख्यता रस्ते व इतर बांधकामात मोठ्या प्रमाणात वापरल्या जाते.

प्रस्तावीत मौजा खरकाडा हा रेती घाट वैनगंगा नदीवर प्रस्तावीत असून वरील प्रमाणे स.नं. लगतचे नदी पात्रातून वाळुची उत्खनन प्रस्तावीत आहे. सदर रेती घाटातून रेतीचे उत्खनन हे मनुष्या द्वारे फावडे आणि घमेले वापरूनच करावयाचे प्रस्तावीत आहे. तसेच वाहतुक करण्याकरीता ट्रॅक्टर किंवा टिप्परचा उपयोग करीत असतांना त्यात रेतीचे भरण सुध्दा मनुष्य बळा द्वारे केला जाईल, वाळु निसर्गतः शैल असल्याने ड्रिलींग, ब्लास्टींग चा वापर केला जाणार नाही. सदर रेती घाटातून वर्ष 2021-22 मध्ये 7067 ब्रास रेतीचे उत्खनन प्रस्तावीत असून पर्यावरण विषयक मान्यता प्राप्त झाल्यावर लिलावाद्वारे उत्खननास परवानगी देण्यात येईल. त्याकरीता खाणकाम योजना वरिष्ठ उपसंचालक, भुविज्ञान व खनिकर्म संचालनालय विभाग यांचा कडून मान्यता प्रदान करण्यात आलेली आहे. दिनांक. 15 जानेवारी 2016 रोजीच्या पर्यावरण विभागाचा अधिसूचने नुसार प्रकल्प बी 2 च्या वर्गवारीत मोडत असल्याने संपूर्ण प्रकल्पाकरीता पुर्व व्यवहार्यता अहवाल पर्यावरण व्यवस्थापकिय योजना तयार करण्यात आलेली असून राज्य स्तरीय समितीकडे सादर करण्यात येत आहे.

सारणी : प्रस्थवीत स्थळाची ठळक वैशिष्टे

अ.क्र.	तपशील	माहिती			
A.	प्रकल्पाचे स्वरूप	खरकाडा रेती घाट			
B.	प्रकल्पाचा आकार				
1.	उत्खनन क्षेत्रफळ	2.00 हे.आर			
2.	प्रस्तावित उत्पादन क्षमता	7067 ब्रास/वार्षिक			
C	स्थळाचे तपशील				
1.	गाव	खरकाडा			
2.	तालुका	ब्रम्हपुरी			
3.	जिल्हा	चंद्रपूर			
4.	राज्य	महाराष्ट्र			
5.	अक्षांश व रेखांश	<table border="1"> <tr> <td>सिमा बिंदु</td><td>अक्षांश</td><td>रेखांश</td></tr> </table>	सिमा बिंदु	अक्षांश	रेखांश
सिमा बिंदु	अक्षांश	रेखांश			

रेती घाटाचे नाव :- खरकाडा, मौजा खरकाडा, येथील स. नं. 159, 160, 161, 162, 164 आराजी 2.00 हे.
आर. तालूका — ब्रम्हपुरी , जिल्हा - चंद्रपूर

		1	20°33'03.19"N	79°46'20.44"E
		2	20°32'53.47"N	79°46'19.60"E
		3	20°32'53.05"N	79°46'23.71"E
		4	20°33'02.77"N	79°46'24.54"E
6.	टोपोशीट क्रमांक.	56M/09		
D	क्षेत्राची पर्यावरण ताळमेळ			
1.	नदी/जलाशय	वैनगंगा नदी आहे.		
2.	जवळचे गाव/जिल्हा	खनिपट्टा क्षेत्र हे खरकाडा पासून चे अंतर 0.5 कि.मी. आहे		
3.	जवळचे रेल्वे स्टेशन	जवळचे रेल्वे स्टेशन हे ब्रम्हपुरी रेल्वे स्टेशन असुन 8.5 कि.मी. अंतरावर आहे		
4.	जवळचे विमाणतळ	जवळचे विमाणतळ नागपूर ला 112 कि.मी आग्नेयला आहे.		
5.	राज्याचा सिमा	राज्यालगतच्या सिमा नाही.		
6.	भुकंपाचे विभाग	नाही.		
D	खर्चाचा तपशील			
1.	ऑफसेट प्राईज	Rs. 1,09,83,800/-		
E	प्रकल्पासाठी आवश्यक बाबी			
1.	पाण्याची आवश्यकता	2.80 KLD		
2.	इंधनाची आवश्यकता	N/A		
3.	मणुष्य बळाची आवश्यकता	18 (कुशल आणि अकुशल व्यक्ती)		

पाणी आणि इतर द्रव्याची उपलब्धता

प्रस्तावीत प्रकल्पात पाण्याची नियमीत आवश्यकता 2.80 KLD. असुन मौजा खरकाडा येथे पुरवठा करण्याचे साधन आहे. पाण्याच्या आवश्यकतेचा तपशील खाली दिला आहे.

तपशील : पाण्याची मागणी

S. No.	तपशील	प्रमाण (KLD)
1.	घरघुती उपयोगासाठी	0.60
2.	धुळ दडपण्यासाठी पाण्याची फवारणी	1.20
3.	ग्रीन बेल्ट / वृक्षारोपण	1.00
Total		2.80

पर्यावरण व्यवस्थापनाचे नियोजन

अ.	पर्यावरणी	क्रियाकलाप	प्रभाव	ईएमपी / शमन उपायांचे भविष्यवाणी
----	-----------	------------	--------	---------------------------------

रेती घाटाचे नाव :- खरकाडा, मौजा खरकाडा, येथील स. नं. 159, 160, 161, 162, 164 आराजी 2.00 हे.
आर. तालूका — ब्रम्हपुरी , जिल्हा - चंद्रपूर

क्र.	य मापदंड			
1.	जल	खाणकाम किंवा वाळूचे निष्कर्षण	प्रवाहात बदल खोलीत वाढ केल्याने प्रवाहाची गती वाढू शकते पृष्ठभाग पाण्याची गुणवत्ता आणि भूजल गुणवत्तेत बदल घाण पाणी स्राव	कोणतेही विचलन प्रस्तावित नाही. प्रवाहाचे प्रमाण, पृष्ठभाग जलविज्ञान आणि भूजल प्रणालीवर कोणताही प्रतिकूल परिणाम होणार नाही. खाणकामांना 0.5 मीटर खोलीपुरती मर्यादित ठेवले जाईल, ज्यामुळे नदीच्या प्रवाहात जास्त बदल होणार नाही. पोर्टेबल टॉयलेट्स वापरली जातील; त्यामुळे कोणतेही सांडपाणी तयार होणार नाही.
2.	हवा	खनन क्रियाकलाप, वाहने वा ट्रॅक्टर हालचालीद्वारे वाळूची वाहतूक खनिज लोड करणे आणि उतारणे	या पसरलेल्या धूळ निर्मितीमुळे मानवी आरोग्यावर प्रतिकूल परिणाम होऊ शकतो पानांवर धूळ साचल्याने स्टोमेटल निर्देशांक कमी केला जाऊ शकतो.	सीपीसीबीच्या मार्गदर्शक सूचनांनुसार ग्रीन बेल्ट आवारात विकसित केला जाईल. कामगारांना डस्ट मास्क प्रदान केला जाईल. कच्च्या रस्त्यावर नियमित पाणी शिंपडणे. ट्रक / टिप्परचा एकसमान वेग राखण्यासाठी रस्ते सपाटीकरण केले जाईल. रस्त्यावर येणाऱ्या ट्रकचा वेग मर्यादित असेल आणि वाहतुकीच्या वेळी सामग्रीचे आवरण असेल. ओव्हरलोडिंग टाळले जाईल.
3.	ध्वनी	खाण स्थळापासून जवळपासच्या रस्त्यावर रहदारी.	वाहनांच्या रहदारी आणि खाणकामांच्या कारणामुळे आवाज निर्मिती	आवाजाचे नियमितपणे परीक्षण केले जाईल. वाहतूक वाहनांशिवाय इतर कोणत्याही उपकरणांना परवानगी दिली जाणार नाही. कंपन आणि आवाज कमी करण्यासाठी वाहनांची योग्य देखभाल केली जाईल. कामगारांना इअर मफ प्रदान केले जातील.
4.	जागा	वाळू उत्खनन व वाहतूक	नदीच्या पात्रात जाण्याकरीता रस्त्याचा उतारामुळे नदीकाठाचे नुकसान, मातीची धूप होऊ शकते. नदीकाठावरील जमीन सपाट करणे आणि वाळू उपसल्यामुळे पर्यावरणीय. रस्ताच्या नेटवर्कमुळे पृष्ठभाग बिघडणे	नदीच्या रुंदीच्या १/ 4 मी नदीच्या काठापासून कमी सुरक्षीत अंतर सोडले जाईल (शाश्वत वाळू उत्खनन मार्गदर्शक सूचना नुसार) खाणकाम परवानगी पेक्षा जास्त होणार नाही. नदीकाठापर्यंत जाणाऱ्या रस्त्यांची नासधूस टाळले जाईल आणि उताराची देखभाल केली जाईल.
5.	इकोलॉजी	वाळू उत्खनन व वाहतूक	अल्प-कालावधीचा त्रास, ध्वनीमुळे वन्यजीवांना त्रास परिसरावर परिणाम होईल.	नदीकाठाजवळील ग्रीन बेल्ट / समुदाय वनीकरण अप्रोच रोड बारीक धुलीकण उत्सर्जनास प्रतिबंधित करेल.
6.	वाहतुकीची	वाहनांच्या संख्येत	रेतीचे वाहतुकीकरीता	प्रकल्पात पुरेसे रस्ते आणि पार्किंगच्या सहाय्याने

रेती घाटाचे नाव :- खरकाडा, मौजा खरकाडा, येथील स. नं. 159, 160, 161, 162, 164 आराजी 2.00 हे.
आर. तालूका — ब्रम्हपुरी , जिल्हा - चंद्रपूर

पध्दत	वाढ	साधनात वाढ केल्याने पर्यावरणावर विपरित परिणाम होईल.	वाहन वाहतुकीचे नियमन केले जाईल.
-------	-----	---	---------------------------------

सामाजिक दायित्व- (CSR)

रेती उत्खनन केल्याने परिसरातील वातावरणात बदल होण्याची शक्यता असल्याने त्यावर विविध उपाययोजना करण्यात येतात. वाळु/रेती निर्गती सुधारीत धोरण दिनांक 3/09/2019 रोजी नुसार रेतीघाट प्रस्तावित असलेल्या ग्रामपंचायतीना अनुषंगीक विकास कामे करण्याकरीता निधी पुरवठा करण्याची तरतुद करण्यात आलेली आहे. ग्रामपंचायतीने रेती उत्खननास परवानगी दिल्यास मा. जिल्हाधिकारी यांच्या मार्फत लिलावात प्राप्त होणाऱ्या रक्कमेतून स्वामित्वधन वजा करून शिल्लक रक्कमेचा 25% पर्यंत निधी ग्रामपंचायतीना देण्याची तरतुद करण्यात आलेली आहे. लिलावाचा रक्कमेचा प्रमाणात ही रक्कम 10% ते 25% पर्यंत देय असेल. ग्रामपंचायतीना देण्यात येणारा निधी त्याच्या अधीनस्त येण्याऱ्या शाळा/अंगणवाडी यांचा दुरुस्ती, रस्त्याचा दुरुस्ती तसेच इतर मुलभुत गरजा भागवण्याकरीता खर्च करणे आवश्यक आहे. प्रस्तावीत धोरणानुसार रेतीघाट लिलावात गेल्यास संबंधित ग्रामपंचायतीस निधीदेय असेल.

पर्यावरण संरक्षण उपाय सुधारण्यासाठी, नियंत्रण व देखरेखीसाठी पुढील तरतुदी आहेत(EMP COST)

अ.क्र.	तपशील	नियंत्रण उपाय	रक्कम
1.	ट्रॅक्टर ट्रॉली आणि खनिज वाहतूक द्वारे धूळ निर्माण होते.	पर्यावरण देखरेख (हवा, पाणी, माती, आणि आवाज)	45,000/-
		रस्त्यावर पाणी शिंपडणे	30,000/-
		तिरपाल	5000/-
2.	नदीकाठा रस्ता देखभाल दुरुस्ती	रस्ता देखभाल दुरुस्ती	1,28,000/-
3.	ग्रीन बेल्ट / वृक्षारोपण (Rs. 400 per tree)	नदीकाठा वरील	2,64,000/-
		रस्त्यावर	
4.	सुरक्षा	डिस्प्ले बोर्ड आणि इतर सुरक्षा उपाय (सीसीटीव्ही, कुंपण इ.)	40,000/-
5.	व्यावसायिक आरोग्य	व्यावसायिक आरोग्य आणि सुरक्षा (Mobile Toilet) व्ययक्तीक सुरक्षेची साधणे	1,37,250/-
एकुण			Rs. 6,49,250/-

रेती घाटाचे नाव :- कोडसी खु, मौजा कोडसी खु येथील स.नं. 5,7,8 आराजी 2.25 हे. आर. तालूका — कोरपना, जिल्हा -चंद्रपूर

संक्षिप्त माहिती

चंद्रपूर जिल्ह्यातील मौजा कोडसी खु येथील स.नं. 5,7,8 आराजी 2.25 हे. आर. करीता सदर प्रस्ताव वाळु उत्खननाच्या दृष्टीने पर्यावरण विषयक मान्यते करीता तयार केलेले आहे. पर्यावरण, वन व वातावरणिय बदल मंत्रालय, मुंबई. यांच्या दिनांक. 14/09/2016 च्या तरतुदी नुसार 0 ते 05 हेक्टर क्षेत्रफळ असलेल्या रेती घाटास पर्यावरण विषयक मान्यता घेण्याकरीता जनसुनावणी घेण्यात येत आहे. त्याकरीता राज्य स्तरीय पर्यावरण समितीकडे पर्यावरण विषयक मान्यते करीता, अर्ज सादर करण्यात येत आहे. प्रस्तावित वाळू घाटाचे क्षेत्र सर्वे ऑफ इंडिया टोपीशीट क्र: P 55 पी / 12 आणि अक्षांश 19° 48'20.89"N 19°48'23.79"N आणि रेखांश 79° 0'18.36"E 79°0'18.83"E असे आहे.

वाळु हे गौण खनिज बांधकामाचा दृष्टीने अंत्यात महत्वाचे असून ईमारत बांधकाम करण्याकरीता अत्यंत आवश्यक व जास्तीत जास्त मागणी असलेले गौण खनिज आहे. वाळुची कठीणता व टिकाउपणा जास्त असल्याने हे मुख्यता रस्ते व इतर बांधकामात मोठ्या प्रमाणात वापरल्या जाते.

प्रस्तावीत मौजा कोडसी खु हा रेती घाट पेनगंगा नदीवर प्रस्तावीत असून वरील प्रमाणे स.नं. लगतचे नदी पात्रातून वाळुची उत्खनन प्रस्तावीत आहे. सदर रेती घाटातून रेतीचे उत्खनन हे मनुष्या द्वारे फावडे आणि घमेले वापरूनच करावयाचे प्रस्तावीत आहे. तसेच वाहतुक करण्याकरीता ट्रॅक्टर किंवा टिप्परचा उपयोग करीत असतांना त्यात रेतीचे भरण सुद्धा मनुष्य बळा द्वारे केला जाईल, वाळु निसर्गतः शैल असल्याने ड्रिलिंग, ब्लास्टिंग चा वापर केला जाणार नाही. सदर रेती घाटातून वर्ष 2021-22 मध्ये 3658 ब्रास रेतीचे उत्खनन प्रस्तावीत असून पर्यावरण विषयक मान्यता प्राप्त झाल्यावर लिलावाद्वारे उत्खननास परवानगी देण्यात येईल. त्याकरीता खाणकाम योजना वरिष्ठ उपसंचालक, भुविज्ञान व खनिकर्म संचालनालय विभाग यांचा कडून मान्यता प्रदान करण्यात आलेली आहे. दिनांक. 15 जानेवारी 2016 रोजीच्या पर्यावरण विभागाचा अधिसूचने नुसार प्रकल्प बी 2 च्या वर्गवारीत मोडत असल्याने संपूर्ण प्रकल्पाकरीता पुर्व व्यवहार्यता अहवाल पर्यावरण व्यवस्थापकिय योजना तयार करण्यात आलेली असून राज्य स्तरीय समितीकडे सादर करण्यात येत आहे.

सारणी : प्रस्थवीत स्थळाची ठळक वैशिष्टे

अ.क्र.	तपशील	माहिती						
A.	प्रकल्पाचे स्वरूप	कोडसी खु रेती घाट						
B.	प्रकल्पाचा आकार							
1.	उत्खनन क्षेत्रफळ	2.25 हे.आर						
2.	प्रस्तावित उत्पादन क्षमता	3658 ब्रास/वार्षिक						
C	स्थळाचे तपशील							
1.	गाव	कोडसी खु						
2.	तालुका	चंद्रपूर						
3.	जिल्हा	चंद्रपूर						
4.	राज्य	महाराष्ट्र						
5.	अक्षांश व रेखांश	<table> <tr> <th>सिमा बिंदु</th><th>अक्षांश</th><th>रेखांश</th></tr> <tr> <td>1</td><td>19°48'21.57"N</td><td>79° 0'18.49"E</td></tr> </table>	सिमा बिंदु	अक्षांश	रेखांश	1	19°48'21.57"N	79° 0'18.49"E
सिमा बिंदु	अक्षांश	रेखांश						
1	19°48'21.57"N	79° 0'18.49"E						

रेती घाटाचे नाव :- कोडसी खु, मौजा कोडसी खु येथील स.नं. 5,7,8 आराजी 2.25 हे. आर. तालूका — कोरपना, जिल्हा -चंद्रपूर

		2	19°48'23.47"N	79° 0'18.79"E
		3	19°48'22.18"N	79° 0'30.73"E
		4	19°48'20.25"N	79° 0'30.49"E
6.	टोपोशीट क्रमांक.	56M/1		
D	क्षेत्राची पर्यावरण ताळमेळ			
1.	नदी/जलाशय	पेनगंगा नदी आहे.		
2.	जवळचे गाव/जिल्हा	खनिपट्टा क्षेत्र हे कोडशी पासून चे अंतर 0.30 कि.मी. आहे		
3.	जवळचे रेल्वे स्टेशन	जवळचे रेल्वे स्टेशन हे केळझर रेल्वे स्टेशन असुन 15.10 कि.मी. अंतरावर आहे		
4.	जवळचे विमानतळ	जवळचे विमानतळ नागपुर ला, 147.50 कि.मी उत्तरेस आहे.		
5.	राज्याचा सिमा	राज्यालगतच्या सिमा नाही.		
6.	भुकंपाचे विभाग	नाही.		
D	खर्चाचा तपशील			
1.	ऑफसेट प्राईज	Rs. 4453900/-		
E	प्रकल्पासाठी आवश्यक बाबी			
1.	पाण्याची आवश्यकता	30.30 KLD		
2.	इंधनाची आवश्यकता	N/A		
3.	मनुष्य बळाची आवश्यकता	08 (कुशल आणि अकुशल व्यक्ती)		

स्थान (नकाशे दर्शवित सामान्य स्थान, विशिष्ट स्थान आणि प्रकल्प सीमा आणि प्रकल्प लेआउट)

रेती घाटाचे नाव :- कोडसी खु, मौजा कोडसी खु येथील स.नं. 5,7,8 आराजी 2.25 हे. आर. तालूका — कोरपना, जिल्हा -चंद्रपूर

पाणी आणि इतर द्रव्याची उपलब्धता

प्रस्तावीत प्रकल्पात पाण्याची नियमीत आवश्यकता 3.30 KLD. असुन मौजा कोडशी येथे पुरवठा करण्याचे साधन आहे. पाण्याच्या आवश्यकतेचा तपशील खाली दिला आहे.

तपशील : पाण्याची मागणी

S. No.	तपशील	प्रमाण (KLD)
1.	घरघुती उपयोगासाठी	0.80
2.	धुळ दडपण्यासाठी पाण्याची फवारणी	1.50
3.	ग्रीन बेल्ट / वृक्षारोपण	1.00
Total		3.30

पर्यावरण व्यवस्थापनाचे नियोजन

अ. क्र.	पर्यावरणीय मापदंड	क्रियाकलाप	प्रभाव	ईएमपी / शमन उपायांचे भविष्यवाणी
1.	जल	खाणकाम किंवा वाळूचे निष्कर्षण	प्रवाहात बदल खोलीत वाढ केल्याने प्रवाहाची गती वाढू शकते पृष्ठभाग पाण्याची गुणवत्ता आणि भूजल गुणवत्तेत बदल घाण पाणी स्राव	कोणतेही विचलन प्रस्तावित नाही. प्रवाहाचे प्रमाण, पृष्ठभाग जलविज्ञान आणि भूजल प्रणालीवर कोणताही प्रतिकूल परिणाम होणार नाही. खाणकामांना 05 मीटर खोलीपुरती मर्यादित ठेवले जाईल, ज्यामुळे नदीच्या प्रवाहात जास्त बदल होणार नाही. पोर्टेबल टॉयलेट्स वापरली जातील; त्यामुळे कोणतेही सांडपाणी तयार होणार नाही.
2.	हवा	खनन क्रियाकलाप, वाहने वा ट्रॅक्टर हालचालीद्वारे वाळूची वाहतूक खनिज लोड करणे आणि उतारणे	या पसरलेल्या धूळ निर्मितीमुळे मानवी आरोग्यावर प्रतिकूल परिणाम होऊ शकतो पानांवर धूळ साचल्याने स्टोमेटल निर्देशांक कमी केला जाऊ शकतो.	सीपीसीबीच्या मार्गदर्शक सूचनांनुसार ग्रीन बेल्ट आवारात विकसित केला जाईल. कामगारांना डस्ट मास्क प्रदान केला जाईल. कच्च्या रस्त्यावर नियमित पाणी शिंपडणे. ट्रक / टिप्परचा एकसमान वेग राखण्यासाठी रस्ते सपाटीकरण केले जाईल. रस्त्यावर येणाऱ्या ट्रकचा वेग मर्यादित असेल आणि वाहतुकीच्या वेळी सामग्रीचे आवरण असेल. ओव्हरलोडिंग टाळले जाईल.
3.	ध्वनी	खाण स्थळापासुन जवळपासच्या रस्त्यावर रहदारी.	वाहनांच्या रहदारी आणि खाणकामांच्या कारणामुळे आवाज निर्मिती	आवाजाचे नियमितपणे परीक्षण केले जाईल. वाहतूक वाहनांशिवाय इतर कोणत्याही उपकरणांना परवानगी दिली जाणार नाही. कंपन आणि आवाज कमी करण्यासाठी वाहनांची योग्य देखभाल केली जाईल. कामगारांना इअर मफ प्रदान केले जातील.
4.	जागा	वाळू उत्खनन व	नदीच्या पात्रात	नदीच्या रुंदीच्या १/ 4 मी नदीच्या काठापासुन कमी

रेती घाटाचे नाव :- कोडसी खु, मौजा कोडसी खु येथील स.नं. 5,7,8 आराजी 2.25 हे. आर. तालूका — कोरपना, जिल्हा -चंद्रपूर

		वाहतुक	जाण्याकरीता रस्त्याचा उतारामुळे नदीकाठाचे नुकसान, मातीची धूप होऊ शकते. नदीकाठावरील जमीन सपाट करणे आणि वाळू उपसल्यामुळे पर्यावरणीय. रस्ताच्या नेटवर्कमुळे पृष्ठभाग बिघडणे	सुरक्षीत अंतर सोडले जाईल (शाश्वत वाळू उत्खनन मार्गदर्शक सूचना नुसार) खाणकाम परवानगी पेक्षा जास्त होणार नाही. नदीकाठापर्यंत जाणाऱ्या रस्त्यांची नासधुस टाळले जाईल आणि उताराची देखभाल केली जाईल.
5.	इकोलॉजी	वाळू उत्खनन व वाहतुक	अल्प-कालावधीचा त्रास, ध्वनीमुळे वन्यजीवांना त्रास परिसरावर परिणाम होईल.	नदीकाठाजवळील ग्रीन बेल्ट / समुदाय वनीकरण अप्रोच रोड बारीक धुलीकण उत्सर्जनास प्रतिबंधित करेल.
6.	वाहतुकीची पध्दत	वाहनांच्या संख्येत वाढ	रेतीचे वाहतुकीकरीता साधनात वाढ केल्याने पर्यावरणावर विपरित परिणाम होईल.	प्रकल्पात पुरेसे रस्ते आणि पार्किंगच्या सहाय्याने वाहन वाहतुकीचे नियमन केले जाईल.

सामाजिक दायित्व- (CSR)

रेती उत्खनन केल्याने परिसरातील वातावरणात बदल होण्याची शक्यता असल्याने त्यावर विविध उपाययोजना करण्यात येतात. वाळू/रेती निर्गती सुधारीत धोरण दिनांक 3/09/2019 रोजी नुसार रेतीघाट प्रस्तावित असलेल्या ग्रामपंचायतीना अनुषंगीक विकास कामे करण्याकरीता निधी पुरवठा करण्याची तरतुद करण्यात आलेली आहे. ग्रामपंचायतीने रेती उत्खननास परवानगी दिल्यास मा. जिल्हाधिकारी यांच्या मार्फत लिलावात प्राप्त होणाऱ्या रक्कमेतून स्वामित्वधन वजा करून शिल्लक रक्कमेचा 25% पर्यंत निधी ग्रामपंचायतीना देण्याची तरतुद करण्यात आलेली आहे. लिलावाचा रक्कमेचा प्रमाणात ही रक्कम 10% ते 25% पर्यंत देय असेल.

ग्रामपंचायतीना देण्यात येणारा निधी त्याच्या अधीनस्त येण्याऱ्या शाळा/अंगणवाडी यांचा दुरुस्ती, रस्त्याचा दुरुस्ती तसेच इतर मुलभुत गरजा भागवण्याकरीता खर्च करणे आवश्यक आहे. प्रस्तावीत धोरणानुसार रेतीघाट लिलावात गेल्यास संबंधित ग्रामपंचायतीस निधीदेय असेल.

पर्यावरण संरक्षण उपाय सुधारण्यासाठी, नियंत्रण व देखरेखीसाठी पुढील तरतुदी आहेत(EMP COST)

अ.क्र.	तपशील	नियंत्रण उपाय	रक्कम
1.	ट्रॅक्टर ट्रॉली आणि खनिज वाहतूक द्वारे धूळ निर्माण होते.	पर्यावरण देखरेख (हवा, पाणी, माती, आणि आवाज)	45,000/-

रेती घाटाचे नाव :- कोडसी खु, मौजा कोडसी खु येथील स.नं. 5,7,8 आराजी 2.25 हे. आर. तालूका — कोरपना, जिल्हा -चंद्रपूर

		रस्त्यावर पाणी शिंपडणे	40,000/-
		तिरपाल	5000/-
2.	नदीकाठा रस्ता देखभाल दुरुस्ती	रस्ता देखभाल दुरुस्ती	96,000/-
3.	ग्रीन बेल्ट / वृक्षारोपण (Rs. 400 per tree)	नदीकाठा वरील	2,77,200/-
		रस्त्यावर	
4.	सुरक्षा	डिस्प्ले बोर्ड आणि इतर सुरक्षा उपाय (सीसीटीव्ही, कुंपण इ.)	40,000/-
5.	व्यावसायिक आरोग्य	व्यावसायिक आरोग्य आणि सुरक्षा (Mobile Toilet) व्ययक्तीक सुरक्षेची साधणे	1,37,250/-
एकुण			Rs. 6,40,450/-